

PO JUGOSLAVIJI

Širše sodelovanje

V Sloveniji se je mudila delegacija Beloruske SSR, ki se je med drugim pogovarjala s predstavniki republiškega izvršnega sveta in republiške skupščine. Pogovarjali so se predvsem o gospodarskem sodelovanju. Razmeroma skromen slovenski delež naj bi se v menjavi med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo povečal. Vodja beloruske delegacije je pri tem poudaril, da je njegova vlada pripravljena proučiti dodatne predloge in razširiti program sodelovanja. Posebej je poudaril pomen znanstveno-tehničnega sodelovanja in ob tem pozdravil dejstvo, da je že steklo sodelovanje med slovensko in belorusko univerzo in akademijo.

Skromne proslave

Predsedstvo zvezne konference SZDL Jugoslavije je v okviru svojih priprav na dejavnost v prihodnjem letu ugotovilo, da bo v ospredju prav gotovo 3. kongres samoupravljavcev Jugoslavije in tudi proslavljanje 40. obletnice vstaje. Kar zadeva obletniško razpoloženje, velja pripomniti, da proslave prihodnje leto nikakor ne bi smele presežati okvire, ki jih še lahko vrstimo med stabilizacijske.

Delegacija CK ZKS na Koroškem

Na povabilo deželne vodstva KP Avstrije za Koroško se je mudila na obisku v Celovcu delegacija CK ZKS Slovenije, ki jo je vodil sekretar CK ZKS Franc Šetinc. Na pogovorih so se vzajemno seznanili z družbenoekonomskim položajem na Koroškem in v Avstriji oziroma Sloveniji in Jugoslaviji, o položaju slovenske narodnostne skupnosti in o aktualnih mednarodnih vprašanjih ter o položaju v mednarodnem delavskem gibanju.

Večja skrb za borce

Občinskim strokovnim službam, ki se ukvarjajo s problematiko borcev in vojaških invalidov, bo treba zagotoviti ustrezne kadre, da bi lahko dosegli večjo strokovnost dela. Prav tako bo treba zaostriti odgovornost tistih, ki v teh službah ne dosegajo ustreznih rezultatov. Po drugi strani pa bo treba tudi temu področju posvečati več skrbi pri njegovem podružljanju. Takšni so sklepi, ki so jih člani republiškega komiteja za borce in vojaške invalide sprejeli na podlagi dobro pripravljene informacije o tem, kako so omenjene strokovne službe po občinah organizirane in kakšni so uspehi njihovega dela.

Svetovni kongres rudarstva

Od 31. do 4. junija, leta 1982 bo v beograjskem centru Sava 11. svetovni kongres rudarstva. Na njem bodo obravnavali problematiko mineralnih surovin kot členu v svetovnem gospodarstvu. Pričakovati je, da se bo kongresa udeležilo kakih 4000 inženirjev in drugih strokovnjakov za rudarstvo iz 80 držav. Poleg svetovnega kongresa rudarstva je bila naši državi zaupana tudi organizacija mednarodne razstave rudarstva. Ta specializirana prireditev bo takoj po kongresu od 4. do 12. junija 1982, organizirali pa jo bodo na razstavnem prostoru zagrebškega velesejma.

KRANJ

Na ponedeljkovi konferenci SZDL so delegati izvolili nekatere nove člane v organih SZDL kranjske občine. V predsedstvu bodo odslej Franc Thaler, Andrej Lapanja, Marjan Gantar, Jože Kavčič, Roman Nahtigal, Vinko Šarabon, Joži Puhar, Jože Marjek, Jože Valant, Nada Kržan-Bogataj, Franc Kozina, Stane Božič, Aleksander Ravnikar, Henrik Peternelj, Katjuša Virnik, Mato Gostiša, Slavko Kalan, Slavko Malgaj, Alojzija Planinšek, Tone Bajuk, Miran Štefe, Franc Šifkovič in Stane Bernard. V izvršni odbor pa so bili izbrani Marjan Gantar, Roman Nahtigal, Joži Puhar, Jože Valant, Franc Kozina, Aleksander Ravnikar, Mato Gostiša, Miran Štefe in Stane Bernard. Na novo so bili izvoljeni tudi nekateri predsedniki organov občinske konference.

-jk

ŠK. LOKA

Danes ob 13. uri bo seja predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Škofja Loka. Predsednik, Janez Thaler predlaga za dnevni red obravnavo gradiva za 8. skupno zasedanje zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora občinske skupščine Škofja Loka, obravnava prošnje za finančno pomoč in še nekatere druge zadeve.

V ponedeljek, 20. decembra, bo ob 12. uri seja predsedstva občinske konference SZDL. Na dnevnem redu bo obravnavo gradiva za sejo družbenopolitičnega zbora, informacij o razdelitvi sredstev krajevnim konferencam SZDL za izvedbo posebnih programov in obravnava gradiva in odločitev delegatov za sejo Medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko, ki bo 25. decembra 1980.

L. B.

Na povabilo Izvršnega sveta skupščine SR Slovenije se je na prijateljskem obisku v Ljubljani mudila vladna delegacija beloruske sovjetske socialistične republike pod vodstvom predsednika vlade Aleksandra Nikiforoviča Aksenova. V torek, 16. decembra, so gostje obiskali tudi Iskra Elektromehaniko, in sicer njene temeljne organizacije, locirane na Laborah. Ogledali so si proizvodno avtomatskih telefonskih central, telefonskih elementov in aparatov ter računalnikov in z zanimanjem prisluhnili predstavitvi razvoja in organiziranosti SOZD Iskra ter njenih proizvodnih programov. Tovariš predsednik se je zahvalil za prisrčni sprejem in dejal, da je Iskra v SSSR zelo poznana in slovi po kakovosti svojih izdelkov. Ugotovil je njen visok znanstveno-tehnični napredek in zaželel v bodoče še mnogo delovnih uspehov. Prenesel nam je tudi tople pozdrave beloruskega naroda, ki želi še krepiti vzajemno prijateljstvo in sodelovanje s slovenskim narodom. koncu obiska so si gostje s predstavnikmi DO Iskre Elektromehanike izmenjali novoletno zdravico. — E. K. — Foto: I. Križnar

Letni pregled dela

Razrešenih je več vprašanj

Letos so se v škofjeloški občini uspešno dogovorili o poteku obvoznice, izglasovali samoprispevek, prizadevanja za uresničevanje ekonomske stabilizacije dajejo rezultate — Delo OK SZDL uspešno, vendar premalo pobud krajevnih konferenc

Iz pregleda dejavnosti občinske konference SZDL Škofja Loka, ki so ga predložili na sredini programski konferenci, je razvidno, da so uspeli doseči aktivnost na vseh področjih dela. Že sama frontna sestava predsedstva in vseh drugih organov konference preprečuje forumsko delo, vendar pa je aktivnost in uspešnost dela še vedno v veliki meri odvisna od aktivnosti predsednika določenega odbora, sveta ali komisije. Še vedno so redke pobude krajevnih konferenc SZDL in drugih družbenopolitičnih organizacij za razreševanje določenih nerešenih zadev, s katerimi se srečujejo občani in prav to je pogosto vzrok nezadovoljstva.

V formalnem pogledu je delo občinske konference SZDL organizirano frontno in široko razvejano. Pri OK deluje 14 koordinacijskih odborov, 11 svetov ter še 7 drugih odborov in komisij, vendar pa pri delu, kot so poudarili na konferenci, še niso dosegli željene širine. V svetih in komisijah bi se morali bolj posluževati sekcijjskih oblik dela, v krajevnih skupnostih pa v večji meri aktivirati vaške in ulične odbore SZDL.

Sicer pa so v škofjeloški občini letos uspeli razrešiti nekaj ključnih problemov, ki so za nadaljnji razvoj občine ključnega pomena. Uspešno so se dogovorili o poteku nove loške obvoznice in z uvedbo občinskega samoprispevka so postavili temelj izgradnji šol v prihodnjem srednjeročnem obdobju. Vse rešitve so bile sprejete po najbolj demokratični poti.

Referendum za razdelitev krajevnih skupnosti Škofja Loka na štiri nove je dobro uspel, s tem pa je bila

podana možnost za bolj aktivno vključevanje krajanov v razreševanje zadev, ki jih neposredno zadevajo. Da bo nova krajevna samouprava zaživela tako kot je treba, pa bodo morala biti vodstva novih krajevnih skupnosti bolj aktivna.

Prizadevanja za uresničevanje politike ekonomske stabilizacije, so na konferenci ocenili kot delno uspešna. Kljub zadovoljivim poslovnim rezultatom pa so nekatera gibanja še vedno v nasprotju z dogovorjenimi stališči. Stopnja zaposlovanja se umirja, vendar se slabša kvalifikacijska struktura zaposlenih. Iz planov je razvidno, da predvidena investicijska poraba še vedno presega možnosti, v zvezi s tem pa so preoptimištni tudi drugi elementi planov. Usklajevanja so dolgotrajna in se preveč zadržujejo le v strokovnih krogih. Zaradi pomanjkanja časa so javne razprave pogosto le formalne. To pa povzroča slabo informiranost delavcev v združenem delu in krajanov v krajevnih skupnostih, s tem pa se zmanjšuje njihova odgovornost za uresničevanje planov.

V preteklem letu so tudi ugotovili, s kakšnimi sredstvi in kako lahko rešujejo vprašanja preskrbe in razvoj kmetijstva. V krajevnih skupnostih delujejo potrošniški sveti, v nekaterih krajevnih skupnostih pa tudi sekcije za kmetijstvo, ki pomagajo pri reševanju vprašanj kmetijstva.

Uspešne so bile tudi nekatere druge akcije, med njimi »Nič nas ne sme presenetiti«, ki naj bi postala stalna dejavnost vseh delovnih ljudi v tovarnah in pri delu in življenju v krajevnih skupnostih.

L. Bogataj

Svet v tem tednu

Prijateljstvo ob Jadranu

Le malo primerov takšnega sodelovanja, kakršnega gojita in razvijata Italija in Jugoslavija, bi lahko našli v Evropi in na svetu. Sedanji obisk predsednika predsedstva SFRJ Cvijetina Mijatovića v republiki Italiji pa bo sodelovanju utrl nova pota — Obisk v Vatikanu

RIM — Socialistična federativna republika Jugoslavija je država, ki pri razvijanju miroljubne, aktivne neuvrščene zunanje politike ne ostaja pri besedah, ampak je naša država primer uresničitve načela, da je vrednost neke države in njene politike cenjena izključno po tem, koliko prispeva h krepitvi svetovnega miru! Takšnih primerov je v sedanjem nemirnem svetu premalo. Eden od elementov naše zunanje politike pa je tudi sodelovanje in prijateljstvo z državami — sosedomi. Nič čudnega ni, če v številnih deželah sveta dajejo sodelovanje Jugoslavije s sosedi na enakopravnih osnovah ob medsebojnem spoštovanju za primer in poudarjajo, da je tega premalo. Takšne trditve je bilo pogostejše slišati posebno zadnje dneve, ko se je predsednik predsedstva Socialistične federativne republike Jugoslavije odpravil na uradni in prijateljski obisk v Italijo in v Vatikan, ki ga je začel v sredo, danes pa bo obisk končan. Mnogi se sprašujejo, zakaj namenja naš predsednik predsedstva svojo prvo državniško turnejo nasploh Italiji.

Prepričljivih odgovorov je veliko. Med republiko Italijo in Jugoslavijo, državama z različno družbeno ureditvijo, teče ena najbolj odprtih meja v Evropi, meja, ki jo praktično ni, meja, ki jo vsako leto prestopi na milijone ljudi, meja, ki je bila nekdanj med najbolj spornimi v Evropi, pa sta imeli obe državi silno politično voljo za odstranitev nasprotij. Predsednik italijanske republike Sandro Pertini je bil zadnji tuji državnik, ki ga je sprejel predsednik Tito oktobra lani. Pet let prav tako letos mineva od podpisa Osimskih sporazumov, ki so odmevali po svetu, na osnovi teh sporazumov pa na preučevanju in razreševanju določenih vprašanj deluje 16 mešanih komisij. Republika Italija je prav tako naš tretji zunanjetrgovinski partner, kar 10 odstotkov trgovinskega in gospodarskega sodelovanja pa že dosega višje oblike. V sosednji republiki Italiji pa živi slovenski živelj, kateremu prav tako še niso dane vse pravice, čeprav se je prijateljska republika obvezala rešiti to vprašanje. Razlogov za Mijatovićevo pot k sosedi je torej veliko!

Veliko je bilo ob tej priložnosti izrečenega in napisanega. V Italiji, ki je v sredo na prvem programu nacionalne televizijske mreže neposredno prenašala prihod Cvijetina Mijatovića v Rim, poudarjajo vrniti, ki sta jih stala Pertini in Tito ter s tem rušila evropska in svetovna nasprotja, izjemen odmev pa so imele Mijatovićeve besede, da ni Jugoslavije s Titom in po Titu, ampak ostaja Jugoslavija ena in enaka. Prav tako v Rimu sodijo, da je zdajšnji obisk Jugoslovanov v Italiji povsem konkreten, stvaren. Dogovorejene so nove akcije v prid sodelovanju in prijateljstvu med državama. To dokazujejo pogovori Cvijetina Mijatovića s predsednikom republike Sandrom Pertinijem in predsednikom vlade Forlanijem, prav tako pa tudi srečanja našega zveznega sekretarja za zunanje zadeve Josipa Vrhovca z italijanskim zunanjim ministrom Colombom.

Mijatovićevo obisk v Italiji ima še drugo značilnost. Predsednik našega predsedstva je obiskal Vatikan in se sešel s poveljarjem rimskokatoliške cerkve papežem Jznezom Pavlom II. 14 let namreč že mineva, odkar ustvarjalno oblikujemo odnose med Cerkvijo in samoupravno družbo, prav tako pa je sedaj tudi čas, ko Cerkev ni več le pasivni spremljevalec svetovnih dogajanj, ampak aktivni sodelavec. Zategadelj je tudi obisk v Vatikanu pomemben.

J. Košnjek

Dogovor presplošen

Čeprav je prinesel precej dopolnitev, je družbeni dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo še vedno presplošen in ni odraz zahtev, ki so jih delavci postavili v izredno živahni javni razpravi, so poudarili na seji občinskega sveta Zveze sindikatov v Škofji Loki, ko so obravnavali predlog omenjenega dogovora. Nadalje so poudarili, da dogovor zahteva preveč dodatnih dokumentov in ponovno so zahtevali, da je za vse te dodatne strokovne dokumente potrebno določiti roke izdelave, ki naj bodo čim krajši. Sicer se lahko uveljavljanje dogovora zelo zavleče.

Ponovno so na seji izpostavili nekatere pripombe, ki so jih republiškem svetu Zveze sindikatov posredovali že po javni razpravi o osnutku dogovora pa v predlogu niso upoštevali. Tako se v predlogu dogovora različno tolmači uporaba sredstev sklada skupne porabe. Enkrat je dopuščena možnost, da se sredstva porablja le za regres za prehrano in za regres za letni dopust, drugič pa tudi za uresničevanje planirane stanovanjske politike in izobraževanje. Člani škofjeloškega sindikalnega sveta so za-

ntevali, da mora biti uporabno enotno urejena in predlagajo, da se uporabi druga rešitev.

Menili so tudi, da je potrebno bolje opredeliti merila za izplačevanje dohodka na podlagi minulega dela in določiti rok, do katerega lahko delavec uveljavlja zahtevo po dohodku iz minulega dela. Pripombo so imeli tudi na člen, ki določa akontacijo osebne dohodka delavcem zaradi zastojev v proizvodnji. Dogovor predlaga 100-odstotno akontacijo. Škofjeločani pa menijo, da po preči osebne dohodka zadnjih treh mesecev ni stimulatивно za prizadevanja, da se zastoji čim prej odpravijo. Menijo, da delavci ne bodo zainteresirani za čim hitrejšo odpravo zastojev v proizvodnji, če bodo dobivali enake dohodke, če delajo ali ne. Zato predlagajo vsaj za 10 odstotkov nižjo akontacijo.

Družbeni dogovor tudi predlaga naj bi jubilejne nagrade za 10, 20 in 30-letno delo začeli nadomeščati z družbenimi priznanji. Ker pa smo jubilejne nagrade kmaj uveljavili in šele dosegli, da jih izplačujejo v vseh delovnih organizacijah, jih ne bi kazalo ukinjati. Na seji so predlagali, naj bi ob delovnih jubilejih podeljevali nagrade in najbolj prizadevnim delavcem tudi družbena priznanja.

Izredno veliko je bilo tudi razprave o neenakih delovnih pogojih in s tem o neenakih pogojih pridobivanja osebne dohodka. Tak primer je zlasti kmetijstvo. Čeprav se ta pripomba ne nanaša na predlog dogovora, so pripombo posredovali republiškem svetu Zveze sindikatov, da jo upošteva v drugih dokumentih.

V ostalem delu pa so na seji občinskega sveta Zveze sindikatov Škofja Loka dogovor o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za OD in skupno porabo podprli, ker pomeni korak naprej pri uresničevanju delitve po delu.

L. Bogataj

Opravičilo

V petek, 12. decembra, smo v Glasu na 12. strani objavili zapis o vojaški vaji na območju nekaterih krajevnih skupnosti v kranjski in tržiški občini. Med naštevanjem krajevnih skupnosti, ki so tako nesebično in ustvarjalno sodelovale v vaji, smo pomotoma pozabili omeniti krajevno skupnost Golnik. Za nenačrtno pomoč se krajevni skupnosti in krajanom Golnika ter njihovim organizacijam ter društvom najiskrenejše opravičujemo in prosimo, da naše opravičilo sprejmejo z razumevanjem!

Predlog kranjskih kmetijcev

Množično zavarovanje živine

Pobuda za množično zavarovanje živine v kranjski občini je pomemben korak pri napredku živinoreje — Nizek odstotek zavarovane živine, čeprav so boleznimi pogoste in zaradi njih utrpijo rejci in z njimi družba precejšnjo škodo

KRANJ — Pobudniki za množično zavarovanje živine v kranjski občini so v predlog izvršnemu svetu občinske skupščine, ki je to problematiko v sredo že obravnaval, zapisali, da kaže oblikovati samoupravni sporazum ali pogodbo o obveznostih zainteresiranih za takšno obliko zavarovanja, da je treba s pobudo seznaniti zadružni svet Gorenjske kmetijske zadruge, da je množično zavarovanje tudi oblika proizvodnega povezo- vanja rejcev, klavnice in mlekar- ne, da kaže v zavarovanje vklju- čiti tudi živino družbenega sek- torja in da naj o tej problema- tiki temeljito razpravi kranjski izvršni svet. Zadružni svet Go- renjske kmetijske zadruge se je s predlogom že seznanil in z njim soglašal. V zavarovanje kaže vključiti tudi teleta, stara od deset dni do treh mesecev, ker so v tej starosti bolzni pogoste, prav tako pa tudi konje in ovce. Predvsem pri ravninskih kmetih je opazen določen pomislek do predloga, vendar je bil zadružni svet zanj. Menil je, da bi zava- rovalno premijo razdelili na deleže: 40 odstotkov premije naj bi plačal lastnik živine, 48 odstotkov proračun ali kmetijski intervencijski sklad, 10 odstot- kov mlekar, dva odstotka pa Gorenjska kmetijska zadruga.

Komisija za pospeševanje kmetijske proizvodnje pri izvršnem svetu kranjske skupščine je bila glavni pobudnik množičnega za- varovanja in je ob tej problema- tiki pripravila analizo. Živino spremljajo nevarnosti številnih bolezni, ki zmanjšujejo prirejo mesa in proizvodnjo mleka. Mno- gokrat v boleznih ni pomoči in je izhod zasilen zakol, kar je za rejca in družbo nenadomestljiva škoda. Zavarovalnina je v tem primeru element socialne varno- sti rejca, ki nadomesti škodo. Tega se še premalo zavedamo, čeprav je premija za rejca pre- cejšen strošek, vendar v pri- merih nesreč ali boleznih veliko pomeni. Zanimivi so lanski po- datki o zavarovanju živine v kranjski občini. Od 19.000 gove- di v zasebnem sektorju jo je bilo

zavarovane 4e 3500 ali 18,4 od- stotka. Zavarovalnina so bile večinoma nizke, kar pomeni v primerih nesreč nizko pokritje škode, po drugi strani pa je bilo tudi pokrivanje stroškov zdrav- ljenja težko.

Predlog novega množičnega zavarovanja je vzpodbudnejši, popolnejši in organiziranejši. Množično zavarovanje bi znižalo premijo, obenem pa povečevalo zavarovalnino v primerih bolez- ni, poginov ali zasilnih zakolov. Zdravstvena zaščita bo popol-

Nova pogodba s Sovjetsko zvezo

V prostorih moskovskega hotela Inturist so predstavniki Iskre in SZ podpisali pogodbo o dobavi tele- fonskih central v Sovjetsko zvezo v vrednosti 35 milijonov dolarjev, s čimer se celotna vsota letos podpi- sanih pogodb povečuje na vsoto, ki presega 80 milijonov dolarjev.

Po tej pogodbi bo Iskra izdelala za Sovjetsko zvezo medkrajevne tele- komunikacijske centrale. V Iskri so namreč z inovacijo razvili elektro- nizacijo telefonskega sistema.

V imenu Iskre sta pogodbo podpi- sala glavni direktor Iskre — Com- merce Ilija Medič in predsednik kole- gijskega poslovnega organa kranjske Iskre Aleksander Mihev, na sovjetski strani pa predsednik sovjetskega zunanjetrgovskega združenja V. Klinov in direktorica podjetja Sistemi Jelena Oparina. Slovesnega podpisa sta se udeležila tudi pomočnik sovjetskega mini- strstva za zveze I. Ravnič in pred- sednik kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra Anton Stipa- nič.

Kot je povedal direktor moskov- skega predstavništva Iskre Franc Ferkolj, se s podpisom pogodbe na- daljuje že utečeno sodelovanje Iskre s Sovjetsko zvezo. Vse to kaže, da se bo to sodelovanje v naslednji petlet- ni še razširilo. Pri tem ne gre zgolj za medsebojne trgovske odnose, temveč tudi za razširitev koopera- cijske proizvodnje in za vzgojo so- vjetskih kadrov za upravljanje Iskri- nih sistemov.

nejša, kar bo prispevalo k red- kejšim primerom poginov ali zasilnih zakolov. Rejec bo var- nejši, družba pa bogatejša zaradi zdrave živine, stalnejše mlečne in mesne proizvodnje ter večje zaščite. Do predloga množičnega zavarovanja se je tudi že oprede- lil Živinorejskoveterinarski zavod Gorenjske. Že nekaj let se zavzema za uvedbo množičnega skupinskega zavarovanja živine na Gorenjskem. Doslej je bilo na tem področju premalo medseboj- ne dohodkovne povezanosti, kar ni vzpodbujalo živinorejske pro- izvodnje. Za kranjsko občino ta ugotovitev še posebej velja, saj se je zavarovanje uveljavljalo v glavnem v hribovitih predelih in pri rejcih, ki imajo slabše hleve, slabo živinsko krmo, pogoste bolezni in težje dostopno vete- rinarsko službo.

Sedaj je ugoden trenutek, da ob pripravljenosti zainteresira- nih, od zavarovalnice, do orga- nov skupščine, rejcev, mlekarjev in mesarjev, uresničimo zamisel, ki bo poživila mesno proizvodnjo in proizvodnjo mleka, za kar Gorenjska ob prizadevanjih za več domače hrane vseh možnosti še ni izkoristila.

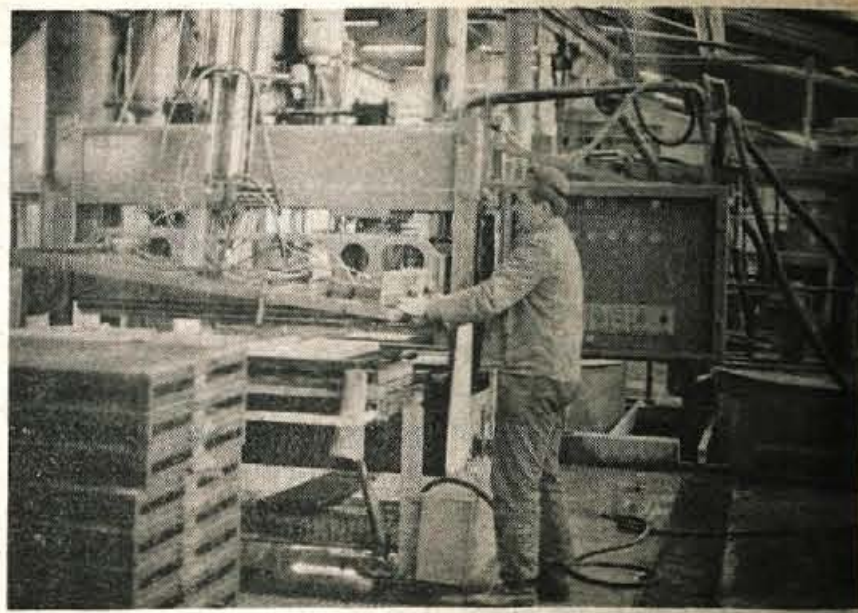
J. Košnjek

Iskra dobila nagrado Avnoj

V ponedeljek je bila v palači federacije v Novem Beogradu slavnostna seja odbora za na- gradno AVNOJ, na kateri je predsednik skupščine SFRJ Dragoslav Marković izročil letošnje nagrade AVNOJ. Iz Slovenije sta nagrado prejela prof. dr. Metod Mikuz za delo pri raziskovanju novejših slo- venške zgodovine in sestavlje- na organizacija združenja dela Iskra.

Nagrada AVNOJ, ki jo vsako leto podeljujejo posameznikom in delovnim kolektivom za napore in prizadevanja pri razvoju naše socialistične družbe, je najvišje priznanje Jugoslavije. Nagrada, ki jo je prejela Iskra, pomeni prizna- nje in nagrado za delo in uspe- he 30 tisoč delavcev, ki so v treh desetletjih zgradili ta industrijski gigant, katerega temelji so bili postavljeni iz med NOB in partizanskih de- lavnicah. Pomeni tudi prizna- nje prizadevanjem, da si z lastno tehnologijo utrejo pot tudi v mednarodno delitev dela.

L. B.

Tudi v prihodnje bo v kemični tovarni Exoterm na Polici pri Naklem velika skrb posvečena izboljšavi pogojev dela v proizvodnji. — Foto: D. Dolenc

Delavci »ujeli« režijce

S pravilnim nagrajevanjem po delu so v kranjskem Exotermu z 2-odstotno nižjo zaposlenostjo povečali proizvodnjo za 9,7 odstotka — Letos že blizu 20.000 ton pomožnih metalurških in livarskih sredstev — Uvoz pokrit z izvozom — V prihodnje modernizacija in razvoj prva skrb

Kranj — V Exotermu Kranj, kjer izdelujejo pomožna metalur- ška in livarska sredstva za železarne in livarne širom po Jugoslaviji, so letos še posebno zadovoljni s svojim delom. Z 2 odstotkoma manj zapos- lenih so dvignili fizični obseg pro- izvodnje za 9,7 odstotka v primerjavi z lanskim letom in tako bodo do konca leta izdelali blizu 20.000 ton prepotrebni izdelkov za našo žele- zarsko industrijo, za taljenje in litje jekel in železnih litin, kot na primer bakra, aluminija, cinka in magnezija ter njihovih zlitin. Vrednostno to pomeni 330 milijonov dinarjev.

Izvoz bo do konca leta v primer- javi z lanskim večji kar za četrtno in bo vrgel blizu 2,2 milijona dolar- jev. In ves gre na konvertibilno področje! Lani so bili med tistimi delovnimi organizacijami na Go- renjskem, ki so izvažali največ na zaposlenega. Tudi letos jim tu dobro kaže in pričakujejo, da bodo dosegli 13.300 dolarjev izvoza na zaposlene- ga.

Stabilizacijsko obnašanje je v Exotermu že v navadi, vendar zadnja leta ji dajejo še močnejši poudarek. V gospodarskem načrtu za leto 1980 so sprejeli sklep, da ne bodo več zaposlovali v režijo, temveč samo še v proizvodnjo. Z novim načinom nagrajevanja po delu — normiranje je uydjeno po nekoliko omiljenem work factor sistemu — se je v neposredni proizvodnji dvignila produktivnost in z njo seveda tudi osebni dohodek do take mere, da nekateri kvalificirani delavci zaslu- žijo po 30 odstotkov več kot po starem načinu nagrajevanja in nekateri so že dosegli, nekateri pa celo presegli osebne dohodke delav- cev s srednjo izobrazbo v skupnih službah; tu so se osebni dohodki dvignili le za 12 odstotkov.

Težki so pogoji dela v njihovih proizvodnih obratih in zadnja leta si prizadevajo, da bi jih kar najbolj izboljšali. Celo staro milijardo so v zadnjih dveh letih vložili v ureditev mikroklimatskih pogojev na delov- nih mestih v proizvodnji, vendar se zavedajo, da jih tu čakajo še velike naloge.

V srednjeročni program so dali na prvo mesto modernizacijo in dopol- nitev zmogljivosti pomožnih livar- skih in metalurških sredstev. Pri- pravljajo pa tudi povsem nov izde- lek, namenjen prav tako metalur- gi: ognjevzdržne oblikovance v proizvodnjo železa in jekla. V načr- pa imajo tudi energetske surovine. Pri vsem tem bodo zaposlili pred- vsem lastne strokovnjake in domače inštitucije. Tudi doslej so večni svojih izdelkov razvili na osnovi lastnega raziskovalnega dela, v naslednjem srednjeročnem razdobju pa bo raziskovalno delo njihova osrednja naloga.

S posebno pozornostjo gledajo tudi na družbeni standard delav- cev in so med redkimi kranjskimi delov- nimi organizacijami, ki se lahko pohvalijo, da nimajo nobene prošnje za stanovanje starejše od dveh let. Veliko stanovanjskih problemov so rešili s stanovanjskimi krediti, kupi- pa so tudi 9 ležišč v novem samskem domu na Planini. Tudi za primerno letovanje delavcev so poskrbeli in se v zadnjih letih v ta namen kupili ob- morju 20 ležišč. Za 150-članski kolektiv to seveda še ni dovolj, vendar se kar precejšnje število njihovih družin lahko zvrsti v času dopustov v lastnih počitniških sobah. Primerno rešeno pa imajo tudi družbeno prehrano: lastne kuhinje sicer nimajo, prizadevajo pa si, da bi imeli delavci na obeh izme- nah tople obroke. D. Dolenc

NA DELOVNEM MESTU

Alojz Kralj, skladiščnik mlevskih proizvodov

Dvorišče pred staro Fockovo vilo ob kokrškem mostu v Kranju, kjer je danes poslo- valnica in skladišče Žitoprometa Senta nikoli ni brez golobov. Če jih nikjer ni videti, se dvignejo s tal in odlete, ko zapelješ na dvorišče z avtom. Stalni gostje, če ne prav domovalci, so tu. Pa kaj bi tudi ne bili, ko pa je na tleh najti vedno kaj za pod zob. Dvorišče je njihovo, pa čeprav je polno tovarnjakov, čeprav skla-

diščniki vneta pometajo pred pragom skladišča ali strgajo sneg z dvorišča.

Alojz Kralj pravkar odpravlja stranko, ki je prišla po moko in ješprenj. Avto se da zapeljati povsem do vrat, tako da se papirate vreče z moko ne močijo na snegu in dežju. Ne, ni se treba mučiti stranki, zato so tu skla- diščniki, da jim blago predajo pa tudi nalože. Hitro je opravljeno: le prvi izvod računa je treba oddati skladiščniku. Pa je že naloženo. Le še odpis iz zaloge in lahko pride naslednja stranka. Danes, ko je takole slabo vreme, pa terek, ko so parni nevozni jih bo zagotovo manj. Če je preveč dela ni prav, če ga je premalo pa spet ne. Saj se človek še ogreti ne more. Nestrpno se prestopa na vratih skladišča in pogleduje, če je še kdo za postreči.

Iz Bele krajine je doma Alojz Kralj. Iz Podzemlja v bližini Gradaca, kjer so bile partizanske bolnice in od koder so poletela letala v Bari. Otrok je bil tedaj Alojz Kralj, toda že 1943 je bil kurir v Gradcu pri rajonskem odboru OF, 1944 pa kurir pri Okrajnem ljudskem odboru v Metliki. Dvajset let je že v Kranju in osem let pri Žitopro- metu skladiščnik. Izdajanje in sprejemanje vseh mlevskih iz- delkov, žit in živinske krme je njegova naloga. Trenutno imajo na zalogi moko tip 500, 800 in 1100, pa razne vrste testenin, koruzo, živinsko krmo, krmilno moko, otrobe, škrob itd. Največ hodijo ljudje sem po moko in

krnila. Gospodinje pravijo, da je za peko »senta« moka najboljša: lep visok in rumen kruh se speče iz nje. Tudi zdaj, ko je malce bolj temna. Zadnje čase je embalarajo tudi v kilogramskih in dvokilo- gramskih vrečah — po deset in dvajset kilogramov skupaj, da je bolj priročno za gospodinjstva. Jo pa dobite seveda tudi v vrečah po 25 kilogramov in več.

V teh letih, kar je Žitopromet v Kranju, so se ga ljudje privadili in odjemalcev tu ne manjka. Največ dela, pravi Alojz, je avgusta in septembra, ko od- kupujejo tudi žita, največ pšeni- nico, in jo takoj zamenjujejo za moko. Največ je kmetov iz okolice Kranja, prihajajo pa tudi od Ljubljane, iz Poljanske, Selske doline, iz Tržiča, pa tudi z Do- lenjske.

Najtežje za skladiščnika je seveda dvigovanje vreč, ki imajo največkrat po petdeset pa tudi več kilogramov. Težaško delo, toda osebni dohodek je k temu resnično premajhen, meni Alojz. Preko 30 let delovne dobe ima za sabo, pa dobi skupno 7.500 dinarjev. Pa si celo zimo na mrazu — kuriti pri moki in žitu seveda ne smeš — poleti pa na vročini. Pa vseeno ima svoje delo rad. Na zemlji je zrastle, tudi v kmetijsko šolo je hodil. Zemlja, žito, to je življenje. Pa smo takole zapustili kmetijstvo! Zdaj hočemo poprav- ljati. Le malo pozno smo se tega zavedli, pravi Alojz. Ko je stvar že slaba, se težko spet popravi. D. Dolenc

KLADIVAR

64226 ŽIRI YUGOSLAVA

TOVARNA ELEMENTOV ZA AVTOMATIZACIJO

Razpisna komisija pri DS DO Kladivar Žiri v skladu z do- ločili statuta razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Za individualni poslovodni organ je lahko imenovana oseba, ki poleg pogojev, določenih z zakonom, izpolnjuje še naslednje po- goje:

da ima višješolsko ali srednješolsko izobrazbo tehnične, ekonomske or- roma pravne smeri, da ima najmanj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj pri samostojnem opravljanju del in nalog v gospodarstvu, da ima pravičen in ustvarjalen odnos do uveljavljanja samoupravljanja in da je družbenopolitično aktiven, da je bil pri svojem delu uspešen in pokazal vodstvene in organizacijske sposobnosti, da izpolnjuje pogoje, ki jih zahteva družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Skofja Loka.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpi- sanih pogojev na naslov Kladivar Žiri, 64226 Žiri, Dobraceva 182, s pripisom »Za razpisno komisijo«, v 15 dneh po objavi razpisa.

Nepopolnih in nepravočasnih prijav razpisna komisija ne bo upošte- vala.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po sklepu delavskega sveta o imenovanju.

TRŽIČ

DOGOVORIMO SE

Le usklajeni plani so dobri

Predlog dogovora o temeljih plana tržiške občine za naslednjih pet let upošteva večino pripomb iz javne razprave - Usklajevanje bo še potrebno

Javna razprava o osnutku dogovora o temeljih družbenega plana občine Tržič za novo srednjeročno obdobje se je začela julija, hkrati z obravnavo planov osnovnih nosilcev planiranja, kar je na besedilo sedanjega dogovora posebej močno vplivalo.

Razprava je opozorila predvsem na to, da je potrebno pri iskanju možnosti za pridobivanje in delitev dohodka upoštevati značilnosti gospodarstva v tržiški občini, da je zaradi slabe kadrovske strukture zaposlenih treba spodbujati izobraževanje iz dela in ob delu ter kadrovske službe bolje organizirati, da je nujno zaposlovanje uskladiti z vsakoletnimi bilancami in minimalnimi standardi pri zaposlovanju, da je nadaljnji razvoj družbenih dejavnosti odvisen predvsem od investicijskih vlaganj, da so posamezni programi združenega dela nestvarni, kar zadeva naložbe in preusmeritve, dotaknila pa se je tudi nekaterih drugih področij gospodarskega in družbenega življenja tržiške občine.

Večina pripomb je v predlogu dogovora, ki ga bodo v ponedeljek in sredo obravnavali delegati skupščinskih zborov, upoštevanih, razen tistih, katerih uresničitve - gre predvsem za področje skupne porabe - preprečujejo omejene materialne možnosti v naslednjem srednjeročnem obdobju.

rasti dohodka. Podprla je le vlaganja v ogrevanje letnega kopališča, obnovo planinskih domov ter v pridobitev novih prostorov v osnovnem šolstvu, otroškem varstvu in deloma kulturi.

Na osnutke samoupravnih sporazumov o temeljih planov interesnih skupnosti gospodarskih dejavnosti bistvenih pripomb ni bilo. Delovni ljudje in občani so podprli večji obseg združevanja denarja za vzdrževanje komunalnih naprav skupne rabe, za pospeševanje kmetijstva in za uresničitev programa splošnega ljudskega odpora.

Izvršni svet, ki je o predlogu dogovora o temeljih plana tržiške občine za naslednjih pet let temeljito razpravljal, meni, da z njegovim sprejetjem delo še ne bo končano. Z nadaljnjim dogovarjanjem bo potrebno odpraviti vse neusklajenosti ter hkrati spremljati tudi uresničevanje obveznosti podpisnic dogovora. Izvršni svet predlaga skupščini, da ga pooblasti za pripravo konkretnega besedila, na katero bodo vplivale morebitne spremembe in dopolnitve, ki jih bodo delegati predlagali na sejah zborov.

Več za zdravstvo in za šolo

Spremenjena republiška resolucija dovoljuje, da skupnost zdravstvene varstva in izobraževalna skupnost letos porabita za 18 odstotkov več denarja kot lani. Da bo povečanje nujno tudi v tržiški občini, se je že pokazalo.

Zdravstvena skupnost navaja, da so vsi samoupravni organi občinskih skupnosti že septembra sklenili, da je treba izvajalcem zdravstvenih storitev priznati 6-odstotno podražitev pri materialnih stroških, ki so v tem obdobju izredno porasli. Tržiška zdravstvena skupnost v triletletju sicer ne kaže minusa, ker prihodki združenega dela pritekajo hitreje kot je bilo predvideno in ker je pomemben vir dotoka še vedno regijska solidarnost. Vendar pa ima skupnost še obveznosti do Splošne bolnice Jesenice, razen tega pa so v zadnjih mesecih močno porasli stroški za zdravila in zdravstveni material ter stroški storitev zunaj Gorenjske.

Zato izvršni svet skupščine občine Tržič predlaga, da se skupnosti zdravstvenega varstva prizna valorizacija letošnjega programa v višini 1.120.000 dinarjev, občinski izobraževalni skupnosti pa v višini 734.000 dinarjev zaradi povečanih materialnih stroškov in osebnih dohodkov zaposlenih v šolstvu.

Proračunska poraba v okvirih

Znesek za splošno porabo je letos v občini lahko le za 16 odstotkov večji od lanskega. Presežki se smejo uporabiti za oblikovanje občinskih blagovnih rezerv ali za posege v gospodarstvu s kompenzacijami, regresni, pospeševalnimi ukrepi in podobnimi oblikami pomoči.

Enajstmesečni podatki kažejo, da bodo prihodki letošnjega občinskega proračuna presegli planirane za več kot štiri milijone dinarjev. Uporabili jih bodo za oblikovanje občinskih blagovnih rezerv. Tak predlog je skupščina občine že osvojila, januarja pa se bo tudi konkretno odločala, za kateri del programa bo presežke namenila.

S spremembo odloka o proračunu izvršni svet zato ne predlaga večje porabe, razen za malenkostnih 444.000 dinarjev, ki jih je zunaj plana moral nameniti tržiški klavnici za zdravstveno varstvo živali. Predlaga tudi notranjo preporazdelitev denarja v višini 675.000 dinarjev za naloge, ki so se pojavile med letom kot nove in nujne.

Izvršni svet hkrati predlaga sprejem odloka o začasnem financiranju proračunskih potreb v prvem trimesečju prihodnjega leta, po katerem dobijo uporabniki največ do 25 odstotkov proračunskih sredstev, porabljenih v letu 1980.

Gorenjski dogovor

Tržiški izvršni svet podpira predlog dogovora o skupnih temeljih planov gorenjskih občin do leta 1985

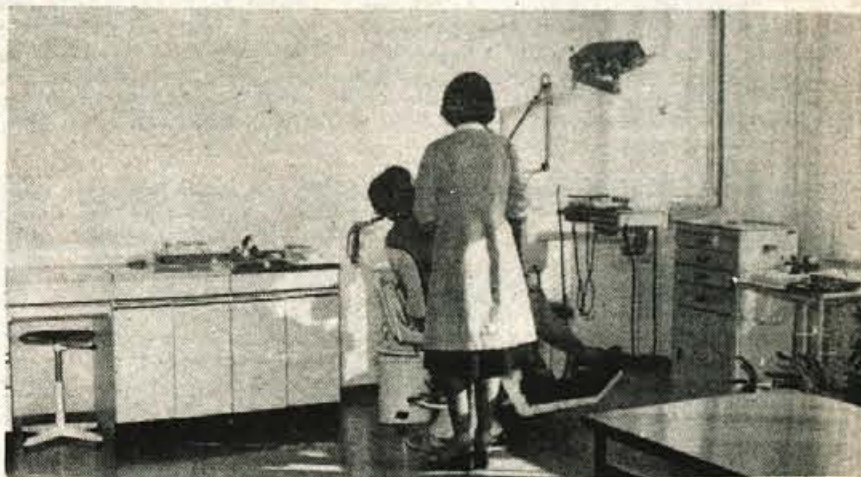
Pri oblikovanju predloga dogovora o skupnih temeljih planov gorenjskih občin za novo srednjeročno obdobje sta se pojavili dve vprašanji: ali naj dogovor konkretno opredeljuje naloge, obveznosti in sredstva, ali pa naj vsebuje le skupne naloge in usmeritve. Prevladalo je drugo stališče.

Dogovor torej zajema le tiste skupne usmeritve in cilje gospodarskega in družbenega razvoja, ki z medsebojnim sodelovanjem dogovorjenimi akcijami, primerno samoupravno organiziranostjo, usklajenimi programi in združitvijo materialnih, kadrovskih in drugih možnosti lahko prinese vsem boljše pogoje razvoja.

Gorenjska mora v prihodnjih petih letih izkoristiti prednosti, ki jih ima v gospodarstvu in v družbenih dejavnostih. Gre za izkoriščanje surovin, za skupna prizadevanja pri gospodarjenju s prostorom, pri urbanizmu, varstvu okolja, stanovanjskem gospodarstvu in pri komunalni ter drugi infrastrukturni gradnji.

Precejšnja stopnja usklajenosti je bila že dosežena pri vzgoji, izobraževanju, zdravstvu, telesni kulturi in v še nekaterih drugih dejavnostih. Marsikaj so Gorenjci v preteklih letih že storili in vedno bolj spoznavajo, da le združeni na skupnih osnovah in izhodiščih lahko veliko dosežejo. Za uresničevanje z dogovorom opredeljenih nalog pa bo seveda potrebno skleniti primerne sporazume in dogovore, kjer bodo zapisane konkretne naloge.

Izvršni svet skupščine občine Tržič predlog gorenjskega dogovora podpira. Pripomba ima le na 28. člen, ki govori o gradnji nove asfaltne baze ter cestno-vzdrževalne baze za več občin. Meni namreč, naj bi investicijska dokumentacija prikazala vsestransko utemeljenost take gradnje, predvsem pa ekonomsko.

Republiška resolucija dovoljuje občinskim zdravstvenim skupnostim za 18 odstotkov večjo porabo od lanske. V tržiški občini naj bi program skupnosti valorizirali za dober milijon dinarjev, predvsem zaradi občutnega povečanja materialnih stroškov v zdravstvu in zaradi neizpolnjenih obveznosti do Splošne bolnice na Jesenicah.

Odgovori delegatom

Na 22. seji zbora združenega dela je delegat iz Zlita vprašal, koliko je oskrbovancev v domu Petra Uzarja in koliko je med njimi tržiških občanov.

14. novembra letos je bilo v domu Petra Uzarja 85 oskrbovancev, od tega 77 občanov Tržiča. Stevilo oskrbovancev raste hitreje kot je bilo načrtovano in zato je manjša tudi izguba, predvidena za leto 1980.

Na 21. seji zbora krajevnih skupnosti je delegat krajevnih skupnosti Brezje pri Tržiču opozoril na kupe odpadkov na plani Šija. Delegati so zahtevali, da se ugotovi krivca za tako onesnaževanje planine in da se tudi primerno ukrepa.

Ogleda zaradi snega sanitarni inšpektor ni mogel opraviti in ga bo, ko bo sneg skopnel. Pojasnjuje pa, da je neurejeno odlaganje odpadkov prepovedano in se po občinskem odloku kaznuje. Ker so delegati menili, da so za takšno stanje odgovorni upravljalci planinskega doma na Šiji, to je planinsko društvo Planinac iz Kranja, je sanitarni inšpektor pred nadaljevanjem postopka zahteval od njih pojasnilo. O rezultatih postopka bodo delegati obveščeni.

Na 22. seji zbora krajevnih skupnosti je delegacija iz Podljubelja predlagala, naj bi Cestno podjetje Kranj del ceste II/322 mimo kopališča posipalo do pete ure zjutraj, saj na poledeneli cesti lahko pride tudi do hujskih prometnih nesreč.

Cestno podjetje predlog delegatov v celoti sprejema. Na primeritvo mesto bo spravilo pesek, pomešan s soljo, s katerim bo cestar v dneh, ko bo poledica, posipal ta del vozišča zjutraj, po potrebi pa tudi prek dneva. Uporabniki ceste pa morajo kljub posipanju upoštevati zimske razmere na cesti in tem prilagoditi hitrost vožnje.

Na isti seji je delegacija krajevnih skupnosti Križe vprašala, če je mogoče v financiranje gradnje ceste v Gozd vključiti tudi kakšna sredstva Gozdnega gospodarstva, ki bo cesto v veliki meri uporabljalo.

V finančno konstrukcijo sredstev Gozdnega gospodarstva ni moč vključiti, ker z gozdovi na tem območju gospodarji samo temeljna organizacija kooperantov. Ta združuje za vse ceste in vlake na svojem območju šest odstotkov od prodajne cene lesa, kar pomeni na leto 600.000 do 700.000 dinarjev. Pri gradnji ceste v Gozd je temeljna organizacija

kooperantov pripravljena sodelovati z delom. V načrtu pa ima gradnjo cestne mreže nad vasjo Gozd.

Delegacija krajevnih skupnosti Križe je ponovno opozorila, da še vedno niso urejeni avtobusni prevozi skozi Križe. Zahtevala je, da se točno določi vozni red, da bo jasno, kateri avtobusi vozijo skozi vas. Predlaga tudi uvedbo dveh novih avtobusnih zvez med Tržičem in Kranjem skozi Križe, in sicer ob 6.25 in ob 22.10.

Junija je SAP - tozd Gorenjska Tržič skupaj s predstavnikom krajevnih skupnosti Križe preveril potrebe in možnosti prevozov po lokalni cesti skozi vas. Na osnovi ugotovitev je bil izdelan vozni red, ki je v krajevni skupnosti razobešen in se po njem vozniki tudi ravnavajo. Med drugim vozi avtobus ob 6.25, ob 22.10 pa pelje po tej progi samo do Dupelj. V Kranj pelje ob 22.10 prek Kovorja.

Delegacija krajevnih skupnosti Senično je na 22. seji zbora krajevnih skupnosti vprašala, kdaj se bo začela gradnja individualnih hiš na zazidalnem kompleksu Senično, ali so oddane vse parcele in kakšna je cena.

Zazidalni kompleks v Seničnem naj bi se začel urejati že letos. Ker pa še niso izdane odločbe o parcelaciji zemljišča, ki so osnova za prenos lastništva (odločbe izda geodetska uprava), z deli ni bilo mogoče začeti. Cena parcel brez komunalne ureditve je določena z odlokom občinske skupščine in znaša 91 dinarjev za kvadratni meter. Komunalno urejanje pa plačajo graditelji po dejanskih stroških. Vse parcele so oddane.

Za prilagoditev gre

Vsak dogovor terja nenehno prilagajanje, iskanje boljših rešitev. Tako tudi družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v naši republiki doživlja nekatere dopolnitve in spremembe, ki jih zahtevajo novi sistemski predpisi in lani sprejete usmeritve.

Spremembe in dopolnitve so našašajo na uresničitev načela v zvezi s Titovo pobudo o kolektivnem delu, na določila o kadrovanju za področje ljudske obrambe in družbene samozasčite, na dopolnitve v zvezi s primernejšo opredelitvijo pojma »moralnopolitična primernost«, na nekatera določila o politiki odlikovanj in na uskladitve z novimi sistemskimi predpisi.

Dnevni red

Na gotovitvi sklepčnosti bodo deleži razpravljali o zapisnikih zadnjih sedanjih in o uresničevanju sklepov, zatem o vrednoti obravnavali:
 - predlog dogovora o temeljih družbenega plana občine Tržič za obdobje 1981 - 1985
 - predlog dogovora o skupnih temeljih planov gorenjskih občin za obdobje 1981 - 1985
 - predlog družbenega dogovora o spremembah in dopolnitvah družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v SR Sloveniji
 - poročilo o izvajanju dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v občini Tržič
 - predlog odloka o spremembi odloka o proračunu občine Tržič za leto 1980
 - predlog valorizacije sredstev občinske šolstvene in izobraževalne skupnosti Tržič za leto 1980
 - predlog odloka o začasnem financiranju proračunskih potreb občine Tržič za prvo trimesečje 1981
 - popravek odloka o družbenih svetih v občini Tržič
 - volitve in imenovanja delegatov na predlogi in vprašanja delegatov

Volitve imenovanja

Komisija za volitve in imenovanja skupščine občine Tržič predlaga, da v svet osnovne šole Božiča imenujejo Boža Božič, v svet osnovne šole heroja Elizabete Strukelj in v svet osnovne šole Pernetra ter v svet osnovne šole Kokrškega odreda Ivanko

na to, da je dom Petra Uzarja zgrajen, komisija predlaga, da članov gradbenega odbora imenujejo Aleksander Puškarevič, Zagar, Aleksander Puškarevič, Brejc, Jože Zupancič, Andrej Janko Gradišar in Jože Va-

tretji predlog komisije, ki naj bi v zbor udeležencev družbenega dogovora o uresničevanju kadrovske politike v občini Tržič delegata občinske skupščine imenovali Jožeta Klofutarja.

Kritičen svet bo veliko

Prvi svet skupščine občine Tržič redno spremlja, kako organizacija združenega dela in skupnosti pripravljajo dogovor o razporejanju dohodka.

Prav bo dokončna ocena mogoča po zaključnih računih, izvršni svet ugotavlja, da negospodarstvo ne določila dogovora in da je treba do konca leta usklajati prihodnje mesece v mesec manj, saj so prekoračili dovoljena sredstva. Svet do konca leta uskladi prihodnje mesece v mesec manj, saj so prekoračili dovoljena sredstva. Svet do konca leta uskladi prihodnje mesece v mesec manj, saj so prekoračili dovoljena sredstva.

Prvi svet skupščine občine Tržič so na novembrskih sejah med drugimi sprejeli tudi odlok o družbenih svetih v občini Tržič. Pri pripravi gradiva pa se je v besedilo vrnila napaka glede udeležencev pri delu posameznega družbenega sveta, tako da je seznam udeležencev nepravilen, medtem ko ostala vsebina odloka ostaja v celoti enaka.

Delegati naj bi zato razveljavili sklep o sprejemu odloka o družbenih svetih ter o popravljenem ponovno glasovali.

Ponovno o odloku

Zbori skupščine občine Tržič so na novembrskih sejah med drugimi sprejeli tudi odlok o družbenih svetih v občini Tržič. Pri pripravi gradiva pa se je v besedilo vrnila napaka glede udeležencev pri delu posameznega družbenega sveta, tako da je seznam udeležencev nepravilen, medtem ko ostala vsebina odloka ostaja v celoti enaka.

Delegati naj bi zato razveljavili sklep o sprejemu odloka o družbenih svetih ter o popravljenem ponovno glasovali.

TRIDESET LET POVOJNE SEJEMSKJE DEJAVNOSTI V KRANJU

Srednjeročni program Poslovnoprireditvenega središča Gorenjski sejem iz Kranja predvideva številne nove, specializirane dejavnosti in prireditve

Kolektiv Gorenjskega sejma iz Kranja skromno, predvsem pa delavno slavi pomembno jubilej, 30. obletnico sejemske dejavnosti v Kranju po vojni. 17-članskemu delovnemu kolektivu uspeva stalno razvijati in bogatiti kranjsko sejmsko dejavnost, ki je že zdavnaj prešla meje občine, Gorenjske in tudi Slovenije. Po zaslugi prireditve Gorenjskega sejma nas vsako leto obišče nekaj 100.000 ljudi, bruto promet na prireditvah pa na račun neposredne prodaje ali na sejmju sklenjenih pogodb dosega skoraj 5 milijard dinarjev. To so podatki, ob katerih se velja zamisliti, predvsem pa bolj upoštevati dejstvo, da imata Kranj in Gorenjska od sejmskih prireditvev neposredno ali posredno korist. Ne le sejmski delavci, ampak tudi drugi bi morali poskrbeti, da se bo obiskovalec v sejmskih dneh počutil čim boljše, po drugi strani pa prispevati, da bodo sejmi še kvalitetnejši in popolnejši.

Bogatejša usmeritev za prihodnja leta

Delovna organizacija Gorenjski sejem preračča v Poslovnoprireditveni center Gorenjski sejem Kranj. V tem primeru ne gre za formalno spremembo naziva, temveč za spremembe in novosti v dejavnosti. Srednjeročni program Poslovnoprireditvenega centra za prihodnjih pet let je grajen sicer na sedanjih, že ustaljenih in uveljavljenih šestih sejmskih prireditvah, na dejavnosti ekonomske propagande, na poslih javnega skladiščenja in na organizaciji raznih kulturnih zabavnih, športnih in družbenopolitičnih prireditvev, vendar bodo te oblike dejavnosti obogatene z novimi, posebnimi. To so najrazličnejši vzorčni sejmi na Gorenjskem uveljavljenih panog, kot na primer čevljarstva, elektronike in elektroteh-

Obetaven

program za novo obdobje

— Živahnejši otok med strugama Save — Pomen novogradnje in tudi ureditve sedanje hale — Trajne vezi z razstavljalci na osnovi samoupravnega sporazumevanja

POPUST ZA SILVESTROVANJE

Tradicionalno silvestrovanje na Gorenjskem sejmju je brez dvoma med najmnožičnejšimi na Gorenjskem in tudi v Sloveniji. Tudi za letošnje slovo od starega leta bo na sejmju veselo ob zvokih ansambla Vilija Petriča in pevke Majde Renko. Kranjsko silvestrovanje je prav tako ceneno. Vstopnina je 350 dinarjev za osebo, vendar dobi vsak za to vsoto aperitiv, značko silvestrovanja in brezplačno karto za vse sejmske prireditve v letu 1981. Dovolj bo jedate in pijate. Še posebej pa velja omeniti novost. Skupine sindikalnih organizacij, ki bodo štejele nad 10 ljudi, bodo imele poseben popust!

Pametna odločitev

Poslovnoprireditveni center Gorenjski sejem iz Kranja je pobudnik in investitor novega večnamenskega objekta na sejmjišču v Savskem logu, ki ga gradi s pomočjo sredstev družbene skupnosti in denarja, ki ga je združilo kranjsko združeno delo. To bo večnamenski objekt, ki si ga je Kranj že dolgo želel, zato naj nihče ne stoji ob strani. Primeren bo za vse prireditve, vključeval bo umetno drsališče in vse druge potrebne spremljajoče prostore, predvsem pa je pomembno, da se za njegovo rentabilno obratovanje in redno vzdrževanje ne bo treba bata. Le kombinacija s komercialnimi prireditvami zagotavlja manj boleče vzdrževanje. To v številnih jugoslovanskih mestih, še posebej pa v tujini že spoznavajo rentabilnost in smotnost takšnih objektov. Takšna bo tudi kranjska večnamenska dvorana.

Ob novogradnji se vedno ostreje postavlja vprašanje, kaj bo s sedanjo halo A, ki še ni dokončana, prav tako pa tudi njene rasednosti omejujejo njeno večnamensko uporabnost. Kolektiv Gorenjskega sejma jo vzdržuje in modernizira, vendar mora biti pri organizaciji najrazličnejših prireditvev obilo improvizacije. V srednjeročnem obdobju se bo torej treba dogovarjati tudi o problematiki sedanje osrednje sejmske hale A.

Prav tako gre ob tem za vprašanje celovitega urejevanja Savskega loga. Ljudska oblast se je leta 1947 odločila, da bo log last delovnih ljudi Kranja. Srednjeročna usmeritev sejmske organizacije posega tudi na področje utrjevanja tega zanimivega dela Kranja med strugama Save. Savski otok mora biti predvsem bolj izkoriščen skozi vse leto v korist delovnih ljudi in občanov. So možnosti, da postane log trajno zbirališče Kranjčanov in ljudi iz okolice, saj so osnovni pogoji za uresničitev te zamisli že dani. Sejmski objekti so iz leta v leto bolj izkoriščeni, prav tako pa morajo biti tudi ostale površine na otoku med strugama Save.

V okviru letošnjega kmetijskega in gozdarskega sejma je bila tudi razstava o Titu kot lovcu in gojitelju divjadi. Med drugim si je razstavo ogledal tudi član predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc

Poletni osrednji mednarodni Gorenjski sejem se vedno prednjači po obisku med kranjskimi sejmskimi prireditvami

Najvišji predstavniki slovenskega in tudi jugoslovanskega družbenopolitičnega življenja so med usakoletnimi obiskovalci Gorenjskega sejma. Med drugim je bil gost letošnjih sejmov tudi predsednik predsedstva SRS Viktor Avbelj

Na kranjskem Poslovnoprireditvenem centru Gorenjski sejem bo v prihodnje vedno več specializiranih prireditvev. Ena takšnih je brez dvoma zimskošportni sejem, ki je letos presegel vsa pričakovanja

VEČ DOGOVARJANJA!

Gorenjski sejem je bil začetnik nekaterih specializiranih sejmov, po katerih so se začeli zgledovati tudi v drugih krajih Slovenije in Jugoslavije. Tu bo treba več dogovarjanja in usklajevanja. Prireditve, ki so že uveljavljene, kaže nadaljevati in dograjevati, ne pa ob njih organizirati nove, enake. To pa ne pomeni, da možnosti za organiziranje novih, specifičnih sejmov, ni.

Lep primer je kranjski kmetijski in gozdarski sejem. V Sloveniji ni več osamljen, kar pa ne pomeni, da nima možnosti nadaljnje uveljavitve. V Kranju kaže bolj afirmirati gozdarstvo, živinorejo, mlečno proizvodnjo in mehanizacijo, primerno geografskim razmeram večine Slovenije. Na Gorenjskem imamo na primer Mlekarski tolski center, čebelarstvo z dolgoletno tradicijo in še bi lahko naštevali. Tu bi kazalo združiti sile in oblikovati resnično dober in posnemanja vreden sejem. Že sedanji slovi tudi izven republike, prav tako pa tudi v zamejstvu!

nike, tekstila, turizma itd. Vabljava bi bila razstava gospodarskih in drugih dosežkov s Kranjem in drugimi gorenjskimi občinami pobratenih mest, pa predstavitev zamejskega gospodarstva itd. Možnosti so velike. Zakaj ne bi na primer na kranjskem sejmju sosednji obmejni kraji pokazali tisto, kar iščemo pri njih, mi pa bi na enakih prireditvah pokazali tisto, kar oni iščejo pri nas. Kranj ima že zaradi svoje lege izjemne možnosti za organizacijo takšnih prireditvev, prav tako pa bi imel od njih veliko koristi, samo sile bi morali združiti vsi, od sejarjev, gostincev in turistov do drugih dejavnosti. Tako v drugih sejmskih mestih ravnajo, pa imajo vsi skupaj obilo koristnega in razen sejmov pripravijo še številne druge prireditve. Prav tega nam v Kranju in na Gorenjskem še manjka. Predstavniki Poslovnoprireditvenega centra Gorenjski sejem poudarjajo, da je nam zaradi sejmske tradicije, lokacije in drugih prednosti lažje. Le medseboje se kaže še bolj uskladiti za dosego istega cilja, vpeti v to dejavnost še druge faktorje od carine do špedicije, in razstavljalci in obiskovalci sejmju zagotoviti enake pogoje, kot jih imajo v drugih sejmskih središčih. Ne kaže pozabiti, da so razstavljalci in obiskovalci od drugod pozorni, kako jih kraj na sploh sprejme, kaj jim ponudi razen sejma, kakšne so možnosti drugih aktivnosti, izletov, ogledov zanimi-

MARCA BO LED!

Številni vzroki, predvsem pa težak teren, pomanjkanje materiala in vreme, so prispevali, da se je gradnja večnamenske dvorane na sejmjišču zavlekla. Gradbeni odbor, ki dela izključno na prostovoljni osnovi, se trudi, da bi bil objekt ob maksimalnih naporih graditeljev čim prej nared. Direktor Gorenjskega sejma Franci Ekar je sporočil, da je bilo na zadnji seji gradbenega odbora dogovorjeno, da bo ledena ploskev v dvorani poskusno začela obratovati 1. marca leta 1981!

vosti, prodaje spominkov, obveščeniosti itd. Ko Kranj organizira sejme večjega pomena, kot na primer sejem opreme in sredstev za civilno zaščito, gostje, ki jih je nekaj tisoč, pogrešajo prav to, lahko bi rekli, drugo obsejmsko ponudbo Kranja in Gorenjske.

PODALJŠAN

NOVOLETNI SEJEM

Večino bo razveselila odločitev uprave Gorenjskega sejma, da bo letošnji 21. novoletni Gorenjski sejem odprt tudi v nedeljo, 21. decembra. Sedanja sejmska prireditve vzbujajo zaradi zanimive ponudbe veliko pozornost. Nad 30.000 ljudi je že obiskalo sejem. Posebno privlačen je sejem stare in nove smučarske opreme, pa kmetijska mehanizacija, prodaja novoletnih jek in okraskov ter blaga široke potrošnje. Na sejmju je predstavljenovo Zastavino vozilo Jugo, Planika, Elan, Gorenje, Alpina in še nekatere delovne organizacije pa so pripravile vzorčne prodaje. Slovenija avto brezplačno namešča varnostne vzglavnike v osebne avtomobile.

Svoja dela bi podaril Škofji Loki

ŠKOFJA LOKA - »Ko me je Ive poklical, se mi je zdelo, kot da me je od neke daleč poklical glas iz mladosti. Prevzelo me je čustvo domotožja. Tu so bili gozdovi, gmajne okrog Škofje Loke, Gorajte, kresne noči, tu so bila moja prva doživetja, od katerih živim še danes, svet, v katerem iščem odtise svojih bosih nog. Upam, da bom še prišel, tudi razstavljal. Škofji Loki bi rad podaril zbirko svojih najboljših grafik, okrog petdeset, morda tudi kaj drugega. Le, da ne bodo ostale v mapah, ljudem bi jih rad dal.«

Ob zadnjih besedah Franceta Miheliča, ki jih je izrekel v krogu škofjeloških umetnikov, je zbrane prevela tiha radost. Da je France Mihelič tako zelo privezan na svoja otroška in mlada leta, ki jih je preživljal v Virmašah pri Škofji Loki. Da je pripravljen škofjeloškemu mestu, za katerega pravi, da je bilo in je pomembno likovno središče, podariti svoja najboljša dela. Tolikšne ljubezni res ni nihče pričakoval.

Kar smo izgubili z Groharjem, ne smemo z našimi še živečimi slikarji, so sklenili.

Združenje umetnikov Škofja Loka je v torek, 16. decembra, odprlo svojo drugo skupinsko razstavo in jo združilo s prvo podelitvijo Groharjeve nagrade in štipendije. Umetniški svet, ki mu predseduje Ive Šubic, je izbral mojstra grafike in slikarja Fran-

»Miheličevo umetnost so ali jo večkrat opredeljevali kot njemu lastno obliko nadrealistične in poetično-fantastične umetnosti. Toda pri njem je značilno prav to, da ni črpal izvorov v sanjskih globinah, temveč je njegova umetnost trdno zasidrana tako v času kot v okolju, ki ga je slikar doživljal v otroštvu, med revolucijo in osvobodilnim bojem, po osvoboditvi in vse do danes. Če povzamemo, potem je to tisto slikarstvo, ki je občutljivo na vse borbe človeka s temačnimi silami spremljajočimi človeški rod na njegovi poti do svetlejšega, boljšega. Pri tem je Mihelič v svojem umetniškem ustvarjanju trpek in jedek, razmišljujoč, včasih zastrto žalosten in zopet drugod obsojajoč.« - je zapisano ob koncu obrazložitve, ki jo je na slovesni podelitvi prve Groharjeve nagrade prebral Ive Šubic, predsednik umetniškega sveta Združenja umetnikov Škofja Loka. (na sliki France Mihelič v svojem ateljeju)

ceta Miheliča. Štipendijo pa je dodelil mlademu slikarju Janezu Hafnerju.

France Mihelič se je rodil leta 1907 v Virmašah pri Škofji Loki. Njegovi starši izvirajo iz Bovca in oče železničar je služboval tudi v Škofji Loki, kjer se je France rodil kot peti otrok. Ko mu je bilo dve leti, so se Miheličevi preselili v Dolenje Laze pri Ribnici. Leta 1923 se je vpisal na ljubljansko učiteljsko in nekaj časa je stanoval v Virmašah in se vozil v Ljubljano. Počitnice je še naprej preživljal v Virmašah, pri Šuštarjevih, kakor se je reklo po domače. »Samski sestri Micka in Lenka, sta se zaljubili v mojega brata in mene,« je povedal France Mihelič, »otrok nista imeli in bila sva jima takorekoč sinova.« Dokler sta živeli je pletil prihajal k njima, v Virmašah preživljal svoja mlada leta. Tja do leta 1933. Kasneje so njuno hišo podrli. Tam blizu Tinca je stala, Tincovega čebelnjaka z izredno lepimi panjskimi končnicami. Micki in Lenki je posvetil eno svojih prvih litografij, ki jo je naslovil Starki.

Škofjeloški umetnika so s podelitvijo prve Groharjeve nagrade Francetu Miheliču želeli povedati, da je doma iz Škofje Loke. Kajti sam je nekoč dejal, da »vedno ustvarja iz lastnih doživljanj, da vedno teži k avtentičnosti in da je vse njegovo delo v bistvu vezano na otroštvo in mlade dni.« Malokateri škofjeločan pa je doslej vedel, da je France Mihelič izšel iz njihove srede.

Seveda pa je združenje želelo dati Groharjevi nagradi tudi visoko raven. Besede, ki jih uvodoma zapisal Marjan Tršar ob Miheličevi razstavi leta 1967 v Celju, izžarevajo vso razsežnost Miheličeve umetnosti: »Tudi najbolj pronicljiva razčlemba se brez moči zaustavi pred bistvom umetniškega dela: pred občuteno, prepričljivo umetnikovo iz-

povedjo. Občudovaje zastrmimo v nerazložljivo moč, ki lije iz črt, likov, barv. In ne da bi vedeli, zakaj zazveni v podoživljalnem užitku tisto najgloblje, najplemenitejše, najbolj človeka vredno v našem bistvu.«

Združenje umetnikov Škofja Loka, ki je staro leto in pol, pa si je med naloge poleg ustvarjanja umetniških del in bogatenja narodove kulture zapisalo tudi skrb za delovne pogoje članov. Ena izmed oblik je tudi Groharjeva štipendija, ki jo je za leto 1981 prejel mladi škofjeloški slikar Janez Hafner. Resda je to še bolj moralno kot materialno priznanje, saj znaša le dva stara milijona dinarjev. Toda, začetek je vendarle.

Združenje je vse bolj delovno, beleži prve uspehe, med katerimi velja posebej omeniti ateljeje v starološkem gradu. V spremni katalog k razstavi so zapisali, da »odkar smo združeni, se je pokazalo, kakšna je ustvarjalna moč naše občine, kako pomemben je naš delež v slovenskem, jugoslovenskem, deloma celo mednarodnem prostoru.«

M. Volčjak

Slovenske ljudske pesmi in glasbila

Drevi bodo v dvorani glasbene šole v Kranju koncertirali pevka Bogdana Herman in instrumentalista Mira Omerzel-Terlep in Matija Terlep. Imena izvajalcev kranjskim poslušalcem bržkone niso povsem neznanca, saj se skupina že tretje leto ukvarja s predstavljanjem ljudskega glasbenega izročila. Muzikologinja in etnologinja Mira Omerzel-Terlep skupaj z Matijo Terlepom (sicer strojnim inženirjem) preučuje in zbira ljudska glasbila - s terenskim delom tako nenehno dopolnjujeta etnomuzikološko vedenje o slovenski kulturni dediščini. Bogdana Herman se že od študija slavistike dalje ukvarja še posebej z oživljanjem arhivskih zapisov ljudskih pesmi.

V koncertnem programu bodo (tudi vbese) predstavljena glasbila, ki so bodisi med ljudstvom nastala ali pa so si pridobila posebno domovinsko pravico: žvegla, okarina, trstenke, opekkelj, bojanske piščali, duda, šurla, dvojnice, gudalo, bordunske citre, drumelca; orglice, kitara; žlice, glavnik, pojoča žaga. Pesmi, ki so uvrščene v spored koncerta, spadajo večinoma v zvrst ljudske balade.

Koncert sodi v sklop spremljavalnih prireditev ob zveznem posvetovanju o kulturnem amaterizmu, zato bo začetek izjemoma ob 20. uri.

M. S.

Škofjeloški knjižničarji ob 35-letnici knjižnice pripravili pregledno razstavo

35 let nenehnega dela

Škofja Loka - V ponedeljek, 15. decembra, so škofjeloški knjižničarji pripravili pregledno razstavo dela in zbirke delovne skupnosti, ki so v 35-letnici knjižnice pripravili 35-letnico knjižnice. Javna knjižnica, ki se je kasneje preimenovala v knjižnico Ivana Tavčarja, je odprla vrata 3. decembra. Svoje korenine pa ima v letu 1945, ko so v škofjeloškem mestu ustanovili Narodno čitalnico. Škofjeloška knjižnica je poleg celjske edina na Gorenjskem, ki je v povojna leta ni prekinila dela. Razstavo so bile zaradi težav nekaj dni zaprte. Zakaj prav v Škofji Loki se skriva odgovor v drugi knjižnici? Škofjeloške knjižnice Vse do leta 1962 je slonela na ljubiteljskem delu in da bi se police nikoli niso bile prazne je skrbeli vrsta ljubiteljev.

Njen knjižni fond v celotni državi mreži obsega 51.000 knjig, letno izposodi preko 150 tisoč knjig. Knjižnega gradiva. Na pretekla tako pride ena knjiga in pol. Na leto pa znaša tri in pol knjige na človeka. Poleg matične knjižnice v Škofji Loki, ki je pred dvema letoma dobila ustrezne prostore, obstaja mreža obsega izposojenja v Zireh, Železnikih, Gorenji Poljanah in Frankovem naselju v Zireh in Železnikih sta bili v letih obnovljeni, po preure-

ditvi kliče tudi v Gorenji vasi. Na novo pa bodo v prihodnjem srednje-ročnem razdobju uredili izposojevališče v Selcih.

Knjižnica v Škofji Loki se je že dodobra uveljavila s svojimi kulturnimi prireditvami, s katerimi vsaj delno nadomešča vrzel, ki je nastala z zavlačevanjem obnove loške gledališke dvorane. Lani je imela kar 145 prireditev, med njimi vrsto likovnih razstav in sprečanj z literati.

Med nalogami, ki se odpirajo, je tudi ureditev knjižnice v novem škofjeloškem centru usmerjenega izobraževanja. Tudi tu bo pomoč knjižničarjev nenadomestljiva, tako kot doslej že v številnih knjižnicah v solah in delovnih organizacijah.

M. V.

Darilo prijateljem

Društvo Modrina prireja 26. decembra na Platinini velik koncert, izkupiček pa je namenilo paraplegikom Gorenjske

Kranj - V športni hali nove osnovne šole na Planini bo v petek, 26. decembra ob 17. in 20. uri koncert, ki so ga gorenjski umetniki, igralci in napovedovalci namenili v korist društva paraplegikov Gorenjske.

Cela vrsta znanih pevcev se bo zvrstila pri mikrofону: Janko Ropret, Meta Močnik, Robert Peresutti, Dušan Josevski, pa tudi znani kranjski igralci kot je Biba Uršičeva, Jože Vunšek, Tine Primožič, Izток Alidič, Jelka Štular in Kondi Pižorn.

Revijaska plesna skupina iz Tržiča bo zaplesala tri plesne. Nastopila pa bo še folklorna skupina s Primskovega, igrali pa ansambel »Modrina«, ansambel »Univerzal« z Jesenic, glasbena skupina »Džejbi«, strune na citrah bo pa ubirala Breda Žumer.

Pa tudi zelo znanega humorista bo imel koncert v gosteh: sam Brežnik Vanč, ki ga najbolj poznamo kot »Sprevodnika Vanča« in s plošče »Vremenska napoved«, bo nastopil. Posamezne nastope bodo povezovali sami znani naši radijski in televizijski napovedovalci, kot Nataša Dolenc, Tonja Rahonc, Slavko Kastelic in Janez Dolinar.

Pa to še ne bo vse. Se celó modno revijo pletenih Ivica Prislana bodo pripravili, ki jo bo prikazovala znana manekenska skupina Zorice Pesjak. Tudi »light show« društva Modrina bo na programu. Za cvetlično aranžiranje dvorane pa bo poskrbela cvetličarna »Barbka« iz Kranja.

Vsi nastopajoči se odpovedujejo honorarju in celoten izkupiček bo šel za društvo paraplegikov Gorenjske. Vstopnice so po 80 dinarjev, in se že dobe v predprodaji pri društvu Modrina v kranjskem Delavskem domu.

Zamišle je zares lepa in upajmo, da bo našim vrlim dekletom in fantom uspelo pripraviti koncert, ki bo navdušil.

D. D.

Marko Breclj in Feo Volarič v Kranju

Kadar omenimo ime Marko Breclj, nehote vedno pomislimo tudi na našo skupino Buldožer. Breclj je bil namreč precej časa njen pevec, lani pa jo je zapustil in začel delovati skupaj s prijateljem Ivanom Volaričem-Feom. Oba smo v Kranju že imeli priložnost poslušati. Buldožerji so z Brecljem nastopili že dvakrat. Ivan Volarič-Feo pa je leta 1978 nastopil na večeri poezije, ki sta ga pripravila Klub kulturnih delavcev in Študentski kulturni center iz Ljubljane. Lani pa sta nastopila na njunem skupnem nastopu, ki je bil v kranjski gimnaziji. Žal pa tega tedaj mnogi niso videli, ker je bila prireditev namenjena predvsem gimnazijcem.

Breclj in Volarič sta po tem precej mirovala. Nastopala sta le redko. Sele v zadnjem času sta spet začela s svojo »turnejo«. Njun nastop je namreč tako raznolik, da resnično nudi uživanje in zabavo vsem poslušalcem. Avantgardna poezija Fea Volariča in skladbe Marka Breclja so odsev sedanosti in večkrat prežete s humorjem. Breclj se vedno ostaja eden vodilnih glasbenih ustvarjalcev pri nas, njegova velika plošča Cocktail pa je eden redkih biserov v naši glasbeni produkciji. Ker trenutno že pripravljata skupno ploščo, bo ponedeljkov koncert toliko bolj zanimiv.

Marko Jensterle

Kulturni koledar

JESENICE - V soboto, 13. decembra, ob 19.30 bo v mestnem gledališču Tone Čufar premiera pravljicne igre **Uro Ančka** Pavla Golie. **Škofja Loka** - V sredo, 17. decembra, ob 19.30 bo na sporedu v nedeljo, 22. decembra, ob 10. uri predstavitev pripravili na Breznici ob 13. uri na Javorniku. Ob 17. uri pa bodo v dvorani na Planini Radovljica uprizorili **Uro E. Ionesca**. V torek, 16. decembra, ob 11. uri pravljicno igro **Uro Ančka** pripravili za otroke jesenskih ustanov. Ob 17. uri za učence osnovne šole prireditelj Voranc, ob 16. uri pa predstavitev krajevne skupnosti v sredo, 24. decembra, ob 19.30 pa bo **Andres Valdes** pripravil predstavitev **panorame**. V ponedeljek, 29. decembra, bodo s pravljicno igro nastopovali še v Bohinjski Bistrici.

RADOVLJICA - V Sivičevi dvorani je odprta vsak dan od 10. do 17. ure **novoletna likovna razstava**, na kateri predstavljajo: Boni Čeh, Džala Dalla Valle, Vesna Gaberšček-Ilgó, Stane Kolman, Ana Kovač, Kamilo Legat, Lenka Lelja, Henrik Marchel, Albin Polajnar, Plemelj, Albin Polajnar, Ravnik, Mirna Pavlovec, Jože Peternej, in Ive Šubic.

V knjižnici Ivana Tavčarja bo v torek, 23. decembra, ob 17. uri na sporedu ura pravljic, v kateri bo Janko Krek pripovedoval pesmi o Dedku Mrazu in zimi. V ponedeljek, 29. decembra, in v torek, 30. decembra, ob 17. uri si bodo otroci lahko ogledali igrice **Kajetana Koviča: Dedek Mraz prihaja**. Režira jo Janko Krek, sceno bo pripravil Edi Sever.

TRIBNO - V soboto, 20. decembra, ob 19. uri bo pionirska skupina DPD Svoboda pripravila prireditev iz Ribnega jezeta. Uprizorila mladinsko **Ostržkove dogodivščine**. Nastopljena bo solarijem in od-

Preteklo soboto so se v blejski Kazini zbrali turistični delavci Bleda na svojem rednem letnem občnem zboru, še prej pa v zdraviliščnem urtu ob jezeru odkrili spominsko ploščo Švicarju Arnoldu Rikljeju, ki je pred 125 leti na Bledu postavil prvo zdravilišče. Stodva-... (text continues)

TRŽNI PREGLED

KRANJ

Solata od 30 do 40 din, špinača od 40 do 45 din, cvetača od 40 do 45 din, korenček od 24 do 26 din, česen od 55 do 60 din, čebula od 22 do 25 din, fižol od 45 do 50 din, pesa od 10 do 15 din, slive od 30 do 40 din, jabolka od 15 do 18 din, hruške od 20 do 25 din, grozdje 30 din, radič 120 din, pomaranče 60 din, limone 58 din, ajdova moka 58 din, koruzna moka 48 din, kaša 55 din, surovo maslo od 100 do 120 din, smetana 58 do 60 din, skuta od 48 do 50 din, sladko zelje od 15 do 18 din, kislja repa 25 din, kisljo zelje od 25 do 30 din, orehi 280 din, jajčka od 5,50 do 6 din, krompir od 6 do 7 din, med 120 din.

JESENICE

Solata 40 din, korenček 25 din, česen 65,60 din, čebula 25 din, fižol od 37,90 do 60,50 din, pesa 9,90, kumare 35 din, paradižnik 45 din, slive 55 din, jabolka od 18,90 do 20,75 din, hruške 40 din, grozdje 32 din, pomaranče 34,15 din, limone 47,95 din, ajdova moka 41,80 din, koruzna moka 11,70 din - 0,75 kg, surovo maslo 130,50 din, smetana 58,35 din, sladko zelje 10 din, kisljo zelje 14,40 din, kislja repa 12,65 din, klobase 103,20 din, jajčka od 4,40 din, krompir 8,45 din.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 20. decembra, bodo odprte naslednje dežurne trgovine:

KRANJ

Central: Delikatosa, Maistrov trg 11, Na vasi, Šenčur in Naklo v Naklem od 7. do 13. ure, vse ostale prodajalne pa bodo odprte od 7. do 19. ure: Klemenček, Duplje, Kravec, Cerklje, Hrib, Preddvor, Kočna, Zg. Jezersko, Na Klancu, Oprešnikova 84, Kranj.

Živila: trgovine so odprte od 7. do 19. ure: - Vse sobote v mesecu decembru bodo odprte vse trgovine Živila Kranj, v kolikor pa se bo v kateri prodajalni opravljal redni letni popis v soboto od 12. ure dalje, bodo potrošniki trgovine obveščeni na običajen način že od četrta dalje.

V nedeljo

pa so dežurne naslednje prodajalne Centrala Kranj od 7. do 11. ure: Delikatosa, Maistrov trg 11, Kravec, Cerklje, Naklo v Naklem, Na vasi, Šenčur.

JESENICE

Rožca - Samopostrežna trgovina na Plavžu, Titova 79 in Delikatosa - Kašta 3 na Koroški Beli, V. Svetina 8/a

ŠKOFJA LOKA

Market, Novi svet.

RADOVLJICA

Market Bohinjska Bistrica, Trg svobode 1, Samopostrežba Bled, Prešernova 48, Market Zgornje Gorje 11/a, Market Lesce, Finžgarjeva 10

Črtomir Zorec

POMENKI OB SAVI DOLINKI O NEKATERIH KRAJIH JESENIŠKE OBČINE

(55. zapis)

No, še o tretjem jeseniškem »rudniku« (po Valvasorjevo!), o Javorniku, je treba prisluhniti staremu kranjskemu slavopecu. Takole mož pokramlja:

RUDNIK JAVORNIK

Dve milji nad Radovljico, pod visokimi gorenjskimi snežniki je Javornik. Ime mu je priraslo: kranjska beseda Javornik izvira iz javor, kar pomeni platanum, ker je tam okrog mnogo javorov... je last gospoda Janeza Ferdinanda Javorškega, barona, vodi ga pa sedaj gospod Janez Meyerhofenski kot najemnik.

»Na tem mestu kaže Vulkan (t. j. Vulcanus, je veljal v starorimski mitologiji za boga ognja in kovaške spretnosti; bil je sin Jupitra in Junone, mož Venere; ne bo napak omeniti »vzporednice«: v starogrški mitologiji so imeli namesto Vulkanu Hephaistosa-Hefajsta, ki je bil sin Zeusa in Here, mož prelepe Afroдите, božico lepote in ljubezni; tudi Hefajst je bil bog ognja in kovaške spretnosti; od Vulkanu se Hafajst loči le zato, ker šepa: Zevs ga je namreč vrgel z nebes na zemljo, ker je v prepiru z očetom in materjo hotel priskočiti materi na pomoč... Kako človeški so bili ti stari bogovi! - opomba C. Z.) svoje mojstrske jeklene izdelke, zakaj najboljšje jeklo ki se da kje dobiti, se izdeluje tukaj. Zato ga zahtevajo ne samo Italija, ampak tudi druge, še bolj oddaljene dežele. Zeleza pa ne izdelujejo, razen če bi komu posebej hoteli ustreči. Če pa ga včasih le kujejo, potem je brez dvoma, najboljše. Tu kujejo tudi hrvaško jeklo, ki tako rado turško kri pije in se sovražnikom strašno pred očmi blešči; predorni ostri rez ima od perfektnih jeklarskih mojstrov na Javorniku.«

No, tako nam Valvasor zaupa, da je ločil dragoceno jeklo od cenenege železa. - Nehote postanemo pozorni, ko tako hvali »jeklo, ki rado turško kri pije.« Mar ne tiči za to nič kaj poetično primeru, spomin na njegova vojaška leta (1663-1664), ko se je udinjal hrvaškemu grofu, Nikolaju Zrinjskemu in se boril pod njegovim poveljstvom s svojimi tovariši in hlapci tam okrog Senja proti Turkom? le tako je treba razumeti Valvasorjevo hvalo »hrvaškega« jekla, ki tako rado pije »turško« kri!

Sploh pa me v vseh teh letih, kar kot skromni kraje pisec in popotnik

hodim »po Valvasorjevih stopinjah« in slejkoprej občudujem velikega vzornika, zelo zelo moti odsotnost čuteče socialne miselnosti pri mojštru-kramljaču: ko opisuje muke in sežiganje čarovnic in krivovercev, kaznovanje upornikov tlačanov in pod. Kaj so bili tudi izobraženci v onih časih tako brez srca, kadar je šlo za človeka - v znanosti pa taki humanisti, človekoljubi...

PREHOD TIHOTAPCEV

Kar se poslušajmo nedosegljivega kramljača Valvasorja, ki ob besedi o »rudniku« Javorniku, razpreda strahote tihotapskih poti: »Nedaleč od Javornika, namreč med tem krajem, Podgorjem in Gorjem na Koroškem, stoji visoka gora, Kočna imenovana, ki deli Kranjsko od Koroške.«

No, brž velja pripomniti, da danes poznamo Kočno le kot 1459 m visoko sedlo v Karavankah - skoraj natanko v severni smeri od Javornika čez Pusti rovt na sedlo Kočna je le poldrugo uro hoda. Sedaj pa špet sledimo staremu Valvasorju:

»Na vrhu te gore gre skozi kamnitno steno, ki meri trideset korakov, grozovit prehod. In kakor je strašno strm, se vendar vzpenjajo in lezejo tod tihotapci s svojo robo, da bi ušli carini, in sicer z največjo življenjsko nevarnostjo, zlasti pozimi, kadar sneg kopni in se taja. In ti trgovci, ki nočejo zacariniti svojega blaga, morajo odriniti mnogo dražjo carino, kajti vsako leto plačajo nekateri teh nevarnih plazilcev utihotapljenno carino z življenjem. Če tihotapec s soljo, medom, brinjem, vinom in žganjem iznenada zalotijo koroški pazniki, kakor se neredko zgodi, nastane hud spopad, ki stane oba dela mnogo krvi, zakaj tako divje se bijejo s krogli, sabljami in gorjačami, da jih veliko obleži.«

Sedlo Kočna imenovano tudi Črvič, še dandanes ne velja za varen in zložen prehod na koroško stran. Treba je iti čez severozahodno teraso v pobočju Struške v Malo Suho, vendar je svet na mnogih krajih zelo strm ali celo prepaden ter mestoma zaraščten. Sestop na koroško stran vodi nekoliko proti zahodu na Podgorje ali pa proti vzhodu na Sveče.

No, to pot pa Valvasorjev opis tihotapske steze čez Karavanke res ni bil pretiran. Kaže, da se je mož poslužil zanesljivega informatorja - saj Valvasor gotovo sam ni lezel tod čez!

Železarna na Savi

(bakrovez iz Valvasorjeve knjige)

83

Beli se je vdal. Hud udarec za Petrosjana, saj bi po 1. Dc7 partijo zlahka dobil.

Prav neverjetno nesrečno je potegnil v časovni stiski beli v partiji SIMAGIN - KORČNOJ na 23. prvenstvu ZSSR, Leningrad, 1956. V položaju na diagramu ima remi z večnim šahom 1. Dh4+ itn.

Diagram 149

1. ... Dc3??
2. Ta8!
Črni se je vdal. Na 2. ... Ta8: pade dama 3. Dc3: na 2. ... Da1: pa pridobi beli po 3. T8a1: prednost lovca.

V prejšnjem primeru je šlo za dvepotezno spregledavščino. V partiji PETROSJAN - BRONSTEIN, na na turnirju kandidatov v Amsterdamu leta 1956, pa je beli enostavno pozabil, da ima damo napadeno. V položaju na diagramu 150 se je dogodila spregledavščina, ki so jo nekateri imeli za spregledavščino stoletja.

Diagram 151

Igral pa je 1. Df8+?? in se po Lg7 takoj vdal.

Kaj lahko pripomnimo k naslednjemu primeru na diagramu (IVKOV - GELLER, Beograd 1956) z dvoboja reprezentanc SFRJ in ZSSR. Beli ima lepe možnosti na zmago. Črni preti trenutno z 1. ... Le5: in po 2. De5: Sf3+ z osvojitvijo dame. Vendar pa po 1. Sc6 La3 2. Sc7 h6 3. f4 beli z lahkoto uveljavi prednost. V partiji pa se je zgodilo drugače.

Diagram 150

1. Sg5?? Sd6:

NEVERJETNA SPREGLEDAVŠČINA

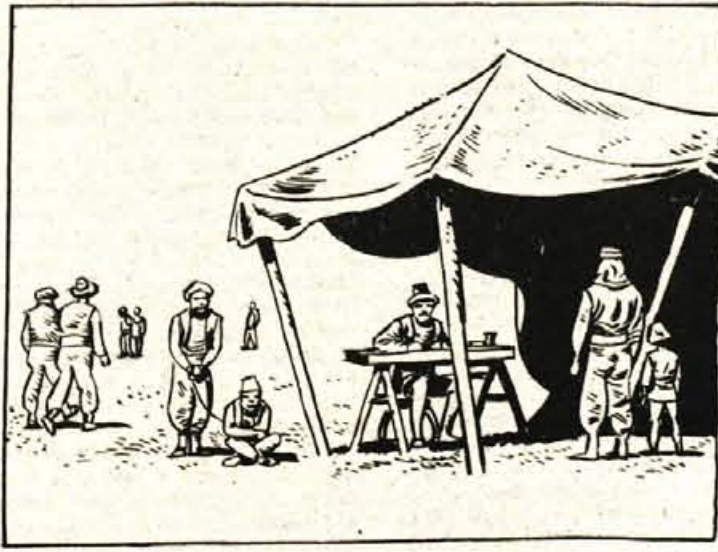
Dr. Srdjan Burovek (Nadatejavoje v naslednji številki)

Josip Jurčič

JURIJ KOZJAK

Riše: Jelko Peternej

Priredba: M. Zrinski

Antek je sicer v začetku vpil in jokal, celo prosil, ali mu ne je vselej zatisnil usta in tako ne ravno vlnudno ubogega otroka, sedečega na sedlu pred seboj. Razmršenih ciganskih bratov, ki jih je bil dolgin na poti, je bila pobrala še poslednji kos dobre obleke s telesa. Ciganske matere pa so poskrbele, da ni vpil in da je dobil zagorelo in rjavkasto lice. Na koncu je prodal cigan dečka Turku, ki je nabiral ciganske dečke za janičarska izrejalša.

86. Janičarsko vojsko, sestavljeno iz posebej vzgojenih uplenjenih kristjanskih otrok, je prvi ustanovil že v prvi polovici 14. stoletja sultan Orhan, ki je prvi razširil močeno turško državo. Sprvo je bilo komaj kakih tisoč teh vojakov. Toda že slavni sultan Murat je pomnožil to število na dvanajst tisoč. Ko so Turki osvojili leta 1453 še Carigrad in prodirali vse bolj na zahod, pa je ta vojska štela že 40.000 strahovitih vojščakov, ki so se nevede bojevali proti lastnim staršem in bratom...

87. Med janičarje je torej prišel tudi mali Jurij Kozjak. Iz malega dečka zraste čez leta krepak mladenič, po telesu junak, kakršen je bil doma njegov oče v mladih letih. Toda to ni bil več tisti otroško pobožni Kozjakov sin, ampak poturčen sanjarski vojak. Privadil se je bil novim pajdašem, novim navadam in novim podukom. Rahllo seme krščanske omikanosti, ki so ga bili dobri ljudje nekoč vcepili v njegovo srce, so neverni mohamedanci izruvali, ko je komaj killo. Očetov vojni duh je ostal tudi pri sinu.

Krajevna skupnost ČIRČE:
22. 12. 1980 ob 16,00 uri
Lutkovna igrice v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj - gostovanje v Mlekarnem šolskem centru Kranj
Po lutkovni igrici bo organizirana ČAJANKA za 120 otrok

Krajevna skupnost BELA:
22. 12. 1980 ob 14,00 uri
Lutkovna igrice v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj v Domu družbenih organizacij BELA
Po prireditvi bo organizirana ČAJANKA za približno 120 otrok

Krajevna skupnost BESNICA:
22. 12. 1980 ob 16,00 uri
Risani film TOM IN JERY v Domu družbenih organizacij Besnica
23. 12. 1980 ob 18,00 uri
Risani film TOM IN JERY v Domu družbenih organizacij Besnica
Nakrat bo po končanem filmu organizirana ČAJANKA za približno 125 otrok

Krajevna skupnost BITNJE:
22. 12. 1980 ob 15,00 uri
Lutkovna igrice Svetlane MAKAROVIČ PEKARNA MIŠMAS v izvedbi OS Lucijan Seljak Kranj - Gasilski dom BITNJE
23. 12. 1980 ob 15,00 uri
Organiziran obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost BRITOF:
22. 12. 1980 ob 14,00 uri
Pravljica igrice v izvedbi KUD Predoslje in učencev OS Josip Broz Tito Predoslje v Kult. domu Predoslje
Po končani prireditvi bo v Kulturnem domu Predoslje ČAJANKA za okrog 160 otrok

Krajevna skupnost BRNIK:
22. 12. 1980 ob 14,30 uri
V organizaciji DPM Cerklje obisk dedka Mraza s spremstvom v Gasilskem domu Sp. Brnik
23. 12. 1980 ob 15,30 uri
V organizaciji DPM Cerklje obisk dedka Mraza s spremstvom v Gasilskem domu Zg. Brnik
Organizirali bodo obisk prireditev dedka Mraza v Cerkljah

Krajevna skupnost CERKLJE:
22. 12. 1980 ob 17,00 uri
Prihod dedka Mraza s spremstvom na igrišče VVZ Cerklje, nastop glasbene skupine šole Cerklje in predvajanje risanih filmov.
23. 12. 1980 ob 17,00 uri
Prihod dedka Mraza s spremstvom na igrišče VVZ Cerklje, lutkovna igrice NA ZELENEM LISTU in predvajanje risanih filmov
24. 12. 1980 ob 17,00 uri
Prihod dedka Mraza s spremstvom na igrišče VVZ Cerklje, pravljica igrice KOLEDAR in predvajanje risanih filmov
25. 12. 1980 ob 17,00 uri
Prihod dedka Mraza s spremstvom na igrišče VVZ Cerklje, lutkovna igrice CAROBNA SKRINJA in predvajanje risanih filmov

Krajevna skupnost DUPLJE:
22. 12. 1980 ob 17,00 uri
Lutkovna igrice Svetlane MAKAROVIČ PEKARNA MIŠMAS v Osnovni šoli DUPLJE
23. 12. 1980 ob 17,30 uri
Organizirana ČAJANKA z dedkom Mrazom za 90 otrok
24. 12. 1980 ob 16,00 uri
Organizacija obiska prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost GOLNIK:
22. 12. 1980 ob 10,00 uri
DPM in Pionirski klub Golnik organizirata prireditev dedka Mraza v Domu kulture Golnik
Po končani prireditvi organizirana ČAJANKA za 200 otrok

Krajevna skupnost JEZERSKO:
22. 12. 1980 ob 16,00 uri
Lutkovna igrice v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj v Osnovni šoli Jezersko
23. 12. 1980 ob 16,00 uri
Film ŽIVALI, FILMSKE ZVEZDE v dvorani KOROTAN Zg. Jezersko

Krajevna skupnost JOŠT:
22. 12. 1980 ob 14,30 uri
Pravljica igrice KLJUKČEV ROJSTNI DAN v izvedbi KUD Velesovo - Dom krajevne skupnosti JOŠT
Po prireditvi bo organizirana ČAJANKA za vse predšolske otroke

Krajevna skupnost KOKRICA:
22. 12. 1980 ob 16,00 uri
Pravljica igrice DEDKOVA KNJIGA v Kulturnem domu Kokrica
Pravljica igrice DEDKOVA KNJIGA v Osnovni šoli KOKRICA
23. 12. 1980 ob 16,00 uri
Pravljica igrice DEDKOVA KNJIGA v Kulturnem domu KOKRICA
Po vsaki prireditvi bo organizirana ČAJANKA za predšolske otroke

Krajevna skupnost MAVČIČE:
22. 12. 1980 ob 16,00 uri
Lutkovna igrice v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj v dvorani Družbenega centra Mavčiče
Po prireditvi bo organizirana ČAJANKA za okrog 170 otrok
23. 12. 1980 ob 16,00 uri
Organiziran obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost NAKLO:
22. 12. 1980 ob 16,00 uri
Lutkovna igrice RDEČA KAPICA v Domu družbenopolitičnih organizacij Naklo
Po predstavi bo organizirana ČAJANKA z dedkom Mrazom za okrog 350 otrok

Krajevna skupnost OLŠEVK-HOTEMAŽE:
22. 12. 1980 ob 16,00 uri
Pravljica igrice DEDEK MRAZ PRIHAJA v izvedbi učencev OS Olševk, v Osnovni šoli Olševk

Krajevna skupnost PODBREZJE:
26. 12. 1980 ob 16,00 uri
Lutkovna igrice Svetlane MAKAROVIČ PEKARNA MIŠMAS v Kulturnem domu Podbrezje

Krajevna skupnost PODBELICA:
28. 12. 1980 ob 16,30 uri
Pravljica igrice KLJUKČEV ROJSTNI DAN v izvedbi KUD Velesovo v Gasilskem domu PODBELICA
Po prireditvi bo organizirana ČAJANKA za predšolske otroke

Krajevna skupnost POŽENK:
28. 12. 1980 ob 18,00 uri
V organizaciji DPM Cerklje obisk dedka Mraza s spremstvom in programom v Osnovni šoli Cerklje
Organiziran bo obisk prireditev dedka Mraza v Cerkljah

Krajevna skupnost PREDDVOR:
26. 12. 1980 ob 16,00 uri
Lutkovna igrice v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj v Osnovni šoli Preddvor
Po prireditvi bo organizirana ČAJANKA za okrog 180 predšolskih otrok
Organiziran bo obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

29. 12. 1980 ob 16,00 uri
Pravljica igrice VILINČEK Z LUNE v Prešernovem gledališču Kranj za otroke iz območja šol PREDDVOR, KOKRA in OLŠEVK

Krajevna skupnost PREDOSLJE:
27. 12. 1980 ob 15,00 uri
Pravljica igrice v izvedbi KUD Predoslje in učencev OS JBT Predoslje v Kulturnem domu Predoslje
Organizirana bo ČAJANKA za vse predšolske otroke

30. 12. 1980 ob 15,00 uri
Pravljica igrice v izvedbi KUD Predoslje in učencev OS JBT Predoslje za šolske otroke

Krajevna skupnost ŠENČUR:
25. 12. 1980 ob 16,00 uri
Organiziran obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj
26. 12. 1980 ob 16,00 uri
Pravljica igrice VRABEC IN VRABULJA v Domu Kokrske čete Senčur in izvedbi ŠKUD OS Janko in Stanko MLAKAR Senčur
ob 17,30 uri
Pravljica igrice VRABEC IN VRABULJA v Domu Kokrske čete Senčur
27. 12. 1980 ob 10,00 uri
Pravljica igrice VRABEC IN VRABULJA v Domu Kokrske čete Senčur
Po vsaki prireditvi bo organizirana ČAJANKA za predšolske otroke

Krajevna skupnost ŠENTURŠKA GORA:
28. 12. 1980 ob 14,00 uri
V organizaciji DPM Cerklje obisk dedka Mraza s spremstvom in programom v Osnovni šoli Šenturška gora
Organiziran bo obisk prireditev dedka Mraza v Cerkljah

Krajevna skupnost TENETIŠE:
27. 12. 1980 ob 14,30 uri
Pravljica igrice VILINČEK Z LUNE v Prešernovem gledališču Kranj
28. 12. 1980 ob 15,00 uri
Organizirana ČAJANKA za 22 otrok

Krajevna skupnost TRBOJE:
26. 12. 1980 ob 17,00 uri
Lutkovna igrice PETER NOS JE VSEMU KOS v Zadružnem domu Trboje
Po končani prireditvi bo organizirana ČAJANKA za 55 otrok
Organizirali bodo obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu v Kranju

Krajevna skupnost TRSTENIK:
27. 12. 1980 ob 15,00 uri
Lutkovna igrice PETER NOS JE VSEMU KOS v Zadružnem domu Trstenik
Po končani prireditvi bo organizirana ČAJANKA za okrog 90 otrok
Organizirali bodo obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost VELESOVO:
28. 12. 1980 ob 15,00 uri
V organizaciji DPM Cerklje obisk dedka Mraza s spremstvom in programom v Zadružnem domu Velesovo
Organiziran bo obisk prireditev dedka Mraza v Cerkljah

Krajevna skupnost VOKLO:
27. 12. 1980 ob 16,00 uri
Organiziran obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost VISOKO:
26. 12. 1980 ob 16,00 uri
Filmska predstava v Zadružnem domu Visoko
Po končanem filmu bo organizirana ČAJANKA za predšolske otroke
29. 12. 1980 ob 16,00 uri
Organiziran obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

Krajevna skupnost ZALOG:
30. 12. 1980 ob 15,30 uri
V organizaciji DPM Cerklje obisk dedka Mraza s spremstvom in programom v Osnovni šoli ZALOG
Organiziran bo obisk prireditev dedka Mraza v Cerkljah

Krajevna skupnost ŽABNICA:
24. 12. 1980 ob 16,00 uri
Lutkovna igrice Svetlane MAKAROVIČ PEKARNA MIŠMAS v Osnovni šoli Žabnica
Po prireditvi bo organizirana ČAJANKA za približno 95 otrok
27. 12. 1980 ob 16,00 uri
Organiziran obisk prireditev dedka Mraza na Gorenjskem sejmu Kranj

ob 8,00 uri
- VVZ Rezka DRAGAN, KRANJ, Delavska cesta
ob 9,00 uri
- VVZ Bratov VILFAN v Zg. Bitnju
ob 10,00 uri
- VVZ Tugo VIDMAR, KRANJ, Cesta JLA
24. 12. 1980 ob 7,00 uri
- VVZ JANINA, KRANJ, Kebetova ulica
ob 8,00 uri
- VVZ CICIBAN, KRANJ, C. St. Žagarja
ob 9,00 uri
- VVZ KEKEC, KRANJ, C. Kokrskega odreda
ob 10,00 uri
- VVZ P. MEDE Katarine, Naklo
25. 12. 1980 ob 7,00 uri
- VVZ na KLANCU, KRANJ, Oprešnikova
ob 8,00 uri
- VVZ Milene KORBAR, KRANJ, Zadrzna
ob 9,00 uri
- VVZ IBI Kranj, C. St. Žagarja Kranj
ob 10,00 uri
- VVZ Tatj. ODROVE Kranj, C. 1. maja
ob 11,00 uri
- VVZ Visoko
26. 12. 1980 ob 7,00 uri
- VVZ NAJDIHOJCA KRANJ, Planina
ob 8,00 uri
- VVZ ČEBELICA Kranj, Planina
ob 9,00 uri
- VVZ ČEBELICA Kranj, Planina
ob 10,00 uri
- VVZ NAJDIHOJCA KRANJ, J. PUHARJA
19. 12. 1980 ob 9,00 uri
- Kinopredstava s filmom KEKEC v Kino dvorani CENTER Kranj za otroke iz vseh vrtcev
22. 12. 1980 ob 8,00 uri
- Pravljica igrice VILINČEK Z LUNE v Prešernovem gledališču Kranj za polovico otrok iz kranjskih vrtcev
ob 9,30 uri
- Pravljica igrice VILINČEK Z LUNE v Prešernovem gledališču Kranj za drugo polovico otrok iz kranjskih vrtcev
29. 12. 1980 ob 8,30 uri
- Lutkovna igrice RDEČA KAPICA v izvedbi VVZ Kranj za bolne otroke na Otoškem oddelku v ZD Kranj

DEDEK MRAZ
bo otroke na Gorenjskem sejmu Kranj razveseljeval od 25. decembra 1980 do 30. 12. 1980 z naslednjim:
Poleg vsakodnevnega trikratnega obiska dedka Mraza s spremstvom, sodelovanja pravljicarjev, pikalnega orkestra Kranj, sodelovanja nekaterih delovnih organizacij (SUMI, MEHANO-TEHNIKA oz. KOKRA, MLADINSKA KNJIGA, SPORTOPREMA, ŽIVILA), pravljicne ureditve Hale A in pravljicnega godla, pravljicne vasi, toboganov, gugalnic, panojev za risanje z barvno kredo in drugega bodo vsak dan v času od 16,00 do 19,00 ure naslednje igrice in risani filmi:
25. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Lutkovna igrice Svetlane MAKAROVIČ PEKARNA MIŠMAS v izvedbi Osnovne šole Lucijan SELJAK Kranj
ob 17,10 uri
- Pet do šest risanih filmov
ob 17,55 uri
- Lutkovna igrice TOBIJA v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj
26. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Lutkovna igrice TOBIJA v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj
ob 17,00 uri
- Pet do šest risanih filmov
ob 18,00 uri
- Lutkovna igrice KLJUKČEV ROJSTNI DAN v izvedbi KUD Velesovo
27. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Glasbena pravljica RDEČA KAPICA v izvedbi učencev OS Zapadno dolenski odred iz Mirne
ob 17,00 uri
- Pet do šest risanih filmov
ob 18,00 uri
- Lutkovna igrice Svetlane MAKAROVIČ PEKARNA MIŠMAS v izvedbi učencev OS Lucijan SELJAK Kranj
28. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Lutkovna igrice VRABEC IN VRABULJA v izvedbi ŠKUD OS Janko in Stanko MLAKAR Senčur
ob 17,00 uri
- Pet do šest risanih filmov
ob 18,00 uri
- Lutkovna igrice PETER NOS JE VSEMU KOS v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj
29. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Lutkovna igrice PETER NOS JE VSEMU KOS v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj
ob 17,00 uri
- Pet do šest risanih filmov
ob 18,00 uri
- Lutkovna igrice VRABEC IN VRABULJA v izvedbi ŠKUD OS Janko in Stanko MLAKAR Senčur
30. 12. 1980 ob 16,00 uri
- Lutkovna igrice KLJUKČEV ROJSTNI DAN v izvedbi KUD Velesovo
ob 17,00 uri
- Pet do šest risanih filmov
ob 18,00 uri
- Lutkovna igrice TOBIJA v izvedbi Prešernovega gledališča Kranj

DEDEK MRAZ
BO OBISKAL CICIBANE PO VZGOJNO VARSTVENIH
USTANOVAH V OBČINI KRANJ
22. 12. 1980 ob 10,00 uri
- VVZ SLAVC IVO JOKL KRANJ, Levstikova
ob 8,00 uri
- VVZ Golnik
23. 12. 1980 ob 7,00 uri
- VVZ M. ROZMAN Tatjane, KRANJ, Benedikova

Kolektiv, ogledalo posameznika

Pripadniki planinske enote gradijo svoje delo na tradicijah legendarne Prešernove brigade in izročilu našega planinstva ter alpinizma – Najboljši med njimi so topničarji Marka Tovirca – Za uspeh enote je pomembno, da vsi starešine in vojaki ravnaajo kot eden.

Planinci so dokaj redki pripadniki v enotah naših oboroženih sil. Vseeno imajo v njih pomembno vlogo, posebno poslanstvo pa opravljajo tudi navzven, med ljudstvom, saj se z njim še tesneje kot drugi povezujejo prav zaradi kraja in načina svojega delovanja. Svoje naloge izpolnjujejo v hribovitih predelih naše domovine pod težavnimi razmerami. Za to je potrebna neoporečna moralnopolitična trdnost in psihofizična pripravljenost.

«Če človek premaguje vse težave, pripoveduje poveljnik planinske enote, ki nadaljuje tradicije 7. slovenske narodnoosvobodilne udarne brigade France Prešerna, je ponosen na zmage. Pri tem ne gre za samozadovoljstvo nad dosedanjimi ugodnimi rezultati. Visoka borbena pripravljenost naše enote je predvsem osnova za naše nadaljnje načrtno delo na področju strokovne vzgoje in izobraževanja, športnega in kulturnega življenja naših pripadnikov ter sodelovanja z okolico.

Vse naše delo začnemo z nadaljevanjem borbenih tradicij prednikov, pri čemer izkoriščamo tudi bogato izročilo jugoslovanskega planinstva in alpinizma. Prizadevamo si za aktiven odnos slehernega posameznika do dogajanja v enoti in okolici. V mladih ljudeh je namreč veliko sposobnosti, ki omogočajo doseganje spodbudnih rezultatov. Kolikor je le mogoče, te sile usmerjamo v delo, v utrjevanje kolektiva. Zato je čutiti izredno pripadnost enoti in ponos tako starešin kot vojakov v njej.

Planinci smo še posebej ponosni, da smo med enotami armade, ki jih je s svojim obiskom počastil naš vrhovni poveljnik tovariš Tito. To nam je spodbuda za sedanje in vodilo za bodoče delo. Čeprav smo brez Tita, nadaljujemo njegovo veliko dediščino in uresničujemo njegovo misel, da smo armada mi vsi. Za graditev tega bomo iskali najboljše rešitve še naprej.»

PRIZADEVNI TOPNIČARJI

V boju so topničarji podpora pešakov, saj jim z ognjem iz svojega orožja krčijo pot. Tudi v miru, med usposabljanjem za obrambne naloge, so neločljivo povezani z njimi. Posebno v planinski enoti, ki nadaljuje tradicije Prešernove brigade, si nenehno vztrajno prizadevajo za skupni cilj: vsi delati kot eden!

Topničarji **Marka Tovirca**, ki so že tri leta najboljši v tej planinski enoti, uspevajo v tem. Kje so razlogi za odlične uspehe, pojasnjuje njihov starešina: »Ob delu starešin ima izgradnja zavestne vojaške discipline v kolektivu pomembno vlogo. Zato so vsi vojaki v enoti člani mladinske organizacije, okrog 37 odstotkov pa imamo komunistov. Njihov vpliv zagotavlja ob spoštovanju osebnosti slehernega posameznika odlično moralnopolitično zavest, brez katere ni moč doseči dobre borbene pripravljenosti.

Naši pripadniki imajo v vojašnici zadovoljivo udobje, čeprav zelo varčujemo. Obenem njihovo trdnost preizkušamo v težavnih razmerah na terenu. Našega topničarja namreč pripravljamo za izpolnjevanje dolžnosti, dokler bo vojaški obveznik. Zato njegovo usposobljenost pogosto preverjamo, predvsem v streljanju. Na zadnjem smo dosegli odlične rezultate. Za bodoče načrtujemo, da bomo z nadaljnjim izkoriščanjem notranjih moči borbena pripravljenost enote povečali še na drugih področjih.»

In kako poteka delo topničarjev? »Vsak posameznik,« odgovarja starešina osnovne enote **Miloš Bašaragin**, »mora čimprej najti in razu-

Miloš Bašaragin

meti svoje mesto v kolektivu, ki ga sestavljajo pripadniki najrazličnejših specialnosti: od izvidnikov, vezištev in računarjev do upravljalcev orožja in voznikov. V vseh pogledih prihaja do izraza kolektivno delo; vsi morajo delati enotno, kolektiv pa mora ravnati kot posameznik. K temu cilju je usmerjen že začetek naše vzgoje, ki postopno prehaja od posameznika prek nižje do najvišje enote.

Poudarek dajemo praktičnemu usposabljanju na terenu, ki poleg discipline zahteva tudi natančnost in hitrost. Seveda, za dosledno izpolnjevanje učnega programa je med drugim prav tako pomembno enakopravno sodelovanje med starešinami in vojaki.»

Zgledni medsebojni odnosi v topniški enoti so plod prizadevanj starešin in vojakov. Nekateri med sled-

njimi še posebno izstopajo zaradi svojega prispevka k uspehu kolektiva.

Avdaga Durak

Avdaga Durak iz Sokolca v Bosni in Hercegovini: »Armada je velika šola. Med služenjem vojaškega roka sem spoznal marsikaj, kar mi bo koristilo tudi za naprej. V tem so mi pomagali tovariši, vojaki in starešine. Omogočili so mi, da sem se ob rednem delu brez tečaja usposobil za vodenje skupine. Sprejeli so me v članstvo zveze komunistov, kar prav tako ocenjujem za osebno priznanje in uspeh kolektiva. Nasploh imam o delu in življenju v enoti dobre vtise. Spoznal sem se tudi z značilnostmi okolja in tukajšnjimi navadami.»

Branislav Trzić

Ivan Bingula

Ivan Bingula iz Zlatara v Hrvatski: »Med poukom si vsak po svojih sposobnostih prizadeva za uspeh.

Starešina Marko Tovirc ocenjuje delo svojih topničarjev.

Končni rezultati se pokažejo na streljanju. Ta dogodek je še posebno doživetje za izvidnika, saj iz bližine opazuje zadetke. Svoje naloge skušam vedno kar najbolj opraviti, še posebno, ker sem komunist in nosilec značke Primeren vojak. Aktivno se vključujem v življenje enote. Poudarim naj, da dobro sodelujemo z nekaterimi kranjskimi delovnimi organizacijami – pred dnevi smo obiskali Iskro – in predvsem krajevno skupnostjo Zlato polje.»

Branislav Trzić iz Plevlje v Crni gori: »Zadovoljen sem, da sem v enoti s takim ugledom. Posebno cenim, da so me v njej sprejeli v Zvezo komunistov in me nagradili z značko Primeren vojak. Mislim, da je moč z dobrim delom doseči vse, tudi nagrado. Najlepše doživetje zame, po poklicu sem natak, pa je bilo delo v vojaškem planinskem domu to leto. Tam sem našel veliko prijateljev.»

Besedilo in slike: S. Saje

Prireditve ob dnevu JLA

Te dni, pred praznikom naše armade, se povsod vrste številne svečanosti. Poleg pripadnikov oboroženih sil in nosilcev splošne ljudske obrambe ter družbene samozastite sodelujejo v njih množice delovnih ljudi in občanov. To je ponoven dokaz zračenosti armade z ljudstvom.

Na Gorenjskem so v počastitev letošnjega praznika JLA pripravili vrsto prireditvev. Nekateri aktivnosti, predvsem športna tekmovanja in srečanja med pripadniki armade ter občani, so že mimo. Danes in prihodnje dni so na sporedu še te prireditve!

◆◆◆

JESENIŠKA OBČINA bo praznik počastila danes, 19. decembra, z osrednjo proslavo, ki jo ob 19. uri v jeseniškem gledališču prireja občinska konferenca rezervnih vojaških starešin v sodelovanju z borčevsko in mladinsko organizacijo. Po govoru predstavnika zveze borcev bodo podelili odlikovanja pripadnikom teritorialne obrambe in priznanja rezervnim starešinam, pripravili pa so tudi kulturni spored.

Od večerj pa do srede je v avli jeseniške občinske skupščine na ogled razstava fotografij o delu rezervnih starešin in pripadnikov armade, ki so jo pripravili rezervne starešine z Jesenic. Ob dnevu armade bodo obiskali vse karavle v občini in pripadnike obmejnih enot obdarovali s simboličnimi darili.

◆◆◆

KRANJSKA OBČINA bo imela osrednjo proslavo v ponedeljek, 22. decembra, ob 10. uri v vojašnici Stane Zagar. Svečanost, ki jo vsako leto pripravljajo komite za SLO in družbeno samozastito, svet za LO, varnost in družbeno samozastito, organizacija ZRVS in štab TO v občini Kranj, je bila že večerj zvečer.

Danes, 19. decembra, ob 9. uri bo poveljnik kranjske garnizije v domu armade sprejel pionirje, ob 13. uri pa v vojašnici predstavnike družbenopolitične skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in delovnih kolektivov. Danes zvečer bo še v kranjskem domu armade tovariško srečanje mladine in vojakov, na katerem bodo podelili priznanja za športne aktivnosti. Jutri zvečer se bodo v domu srečali občani Kranja pa starešine in delavci iz kranjske garnizije. Med drugim bo 24. decembra tudi strelsko tekmovanje, ki ga za člane komitejev za SLO iz večjih kranjskih delovnih organizacij na strelišču v Struževem prireja podjetje za PTT promet iz Kranja.

◆◆◆

RADOVLJIŠKA OBČINA bo praznik obeležila z osrednjo slavnostno prireditvijo, ki bo danes, 19. decembra, ob 18. uri v avli osnovne šole A. T. Linhart v Radovljici. Na njej bodo po govoru in kulturnem sporedu podelili zaslužnim rezervnim starešinam in drugim občanom ter organizacijam priznanja ZRVS, TO in SLO. Pol ure pred proslavo bodo v šoli odprli razstavo fotografij Tito na Gorenjskem, ki jo bo postavil Gorenjski muzej iz Kranja, ob 16. uri pa v dvorani delavske univerze v radovljiški graščini dokumentarno razstavo Razvoj JLA, ki so jo pripravili pripadniki armade iz Bohinjske Bele.

Osrednja slovesnost v radovljiški vojašnici bo 22. decembra ob 11. uri. Za obiskovalce, ki bodo ob prazniku prišli čestitat starešinam in vojakom, bodo pripravili razstavo sodobnega orožja in opreme. Po slovesnosti se bodo skupno podali v karavle.

◆◆◆

ŠKOFJELOŠKA OBČINA se bo na osrednji proslavi zbrala danes, 19. decembra, ob 18. uri v osnovni šoli Cvetko Golar na Trati. Med slovesnostjo bo govoril sekretar komiteja občinske konference ZK v Škofji Loki. V kulturnem sporedu bodo sodelovali poleg pripadnikov armade iz vojašnice Jože Gregorič in škofjeloških osnovnošolcev ter gimnazijcev tudi pevci okteta Cvetko Golar iz Škofje Loke in tamburaški orkestra Bisernica iz Reteč. Slovesnosti bo sledilo tovariško srečanje pripadnikov armade in občanov.

Jutri, 20. decembra, ob 17. uri bo v športni hali v Škofji Loki javna radijska oddaja Spoznavajmo svet in domovino, v kateri bosta sodelovali ekipi škofjeloške vojašnice in Ajdovščine.

Svečanosti bodo sklenili z obiski občanov v vojašnici ob dnevu armade.

◆◆◆

TRZIŠKA OBČINA bo imela osrednjo proslavo danes, 19. decembra, ob 18. uri v osnovni šoli Heroj Gražer v Trzinu, ki jo organizira mladinska organizacija skupno s pripadniki obmejnih enot. Na njej bo govoril predsednik občinske konference ZSMS, podelili pa bodo tudi priznanja republiškega sekretariata LO in sveta za LO in družbeno samozastito pri občinski skupščini posameznikom in organizacijam za prizadevanja na obrambnem področju.

Uro pred proslavo bo v šoli svečani zbor teritorialne obrambe, med katerim bodo ocenili letošnje delo, odlikovali nekatere teritorialce, prebrali napredovanja pripadnikov TO ter podelili priznanja republiškega pokrajinskega in občinskega štaba TO. Svečanost bodo sklenili s sprejemom mladih prostovoljcev v teritorialno obrambo.

Ob dnevu armade bodo predstavniki občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij in pokroviteljev karav obiskali pripadnike obmejnih enot. V torek, 23. decembra, bo svečano srečanje rezervnih vojaških starešin, kjer se bodo zbrali novi člani pa odlikovani in napredovani starešine.

Velika kulturna zabavna prireditve

v korist društva paraplegikov Gorenjske regije v športni hali nove osnovne šole na Planini v Kranju, dne 26. 12. 1980 ob 17. in 20. uri

DARILO PRIJATELJEM

NASTOPAJO:

Nataša Dolenc, Tonja Rahonc, Slavko Kastelic, Janez Dolinar, Janko Ropret, Meta Močnik, Lado Leskovar, Robert Peressuti, Dušan Josevski, Biba Uršič, Jože Vunšek, Bernarda Oman, Tina Primožič, Iztok Alidič, Jelka Štular, Kondi Pižorn, Breda Žumer, Mari Zdjelar, revijska plesna skupina Tržič, Folklorna skupina Primskovo, skupina DŽEJBI, skupina UNIVERZAL, skupina MODRINA, Ivan Andrejč-Brežnikov Vanč, DIKSILEND skupina

Vstopnice po 80 din si lahko zagotovite že v prodaji na recepciji hotela Creina v Kranju, hotela Transturist v Škofji Loki in v pisarni društva Modrina Kranj, Delavski dom

Vsi nastopajoči so se odpovedali honorarjem, z obiskom prireditve pa boste tudi vi pomagali Društvu paraplegikov Gorenjske. DRUŠTVO MODRINA.

Smučine so speljane

BOHINJ — »Ni boljšega zdravnik kot z znojno vzdrževana telesna kondicija.« je dejal in zapisal Gregor Klančnik. Smučarski tek je disciplina, ki vse to da. Smučar, ki se pri hoji ali teku vzpenja v breg, si pomaga s palicami, rokami, nogami, je praktično štirinožec.

Zato ni zgolj reklama, da tovarna Elan in Slovenijašport, letos so se jim pridružile še delovne organizacije Alpina, Rašica, Yassa, Nitrom, Toper, MTC, Pletenina, Planika, Slovina in Krka, že četrto leto prireja seminar za prodajalce tekaške smučarske opreme. Letos se je v prvih decembrskih dneh držalo v Bohinju sedemdeset. Na dvodnevem seminarju so izvedli marsikaj novega. Predvsem to, kaj ponuditi in svetovati. Hoja in smučarski tek sta namreč v zadnjih letih pridobila veliko simpatizerjev. In na tem seminarju si lahko slisal vse. Kaj moraš izbrati, od smučič do spodnjega perila in kako se tekaške smučiči namažejo, da boš lahko nemoteno »potoval« po smučinah. V seminaristi so lahko tudi naslednji dan preizkusili, kako se sploh stoji, hodi in teče na ozkih tekaških smučeh. Čeprav so bili na tem seminarju zbrani prodajalci iz vse Jugoslavije, se tega preiskusa niče ni odrekal. Prišli so iz Dalmacije, Hrvaške, Srbije, Vojvodine; vsi so premagali poldrug kilometer dolga smučino. Tudi brez padcev ni bilo, a vsi so na koncu zatrjevali, da je njihov krst smučarskega teka ni bil zadnji. Morda bo res tako!

ZGODOVINA SMUČARSKEGA TEKA

Hoja na smučeh ali tek je nekako datiran v leto 1762. V tem letu so namreč začeli na Norveškem s tem zimskim športom. To jim je narekovala življenjska potreba, saj so peš morali prehoditi velike razdalje. Da bi v visokem snegu hitreje napredovali, so si omislili nekakšne »dilce« ali palice, da so se poganjali. Torej življenjske potrebe, prenašanje raznih obvestil na velike razdalje.

V vseh naših trgovinah je pestra izbira tekaških smučič in ostale tekaške opreme.

hitreje vasovanje v dolgih zimskih večerih in da si prehitel tekmeča, je narekovalo, da si je vse več in več Skandinavcev začelo pripenjati dilce in potovati iz kraja v kraj. Na lesenih dilcah se je torej rodil smučarski tek, ki je pozneje prišel tudi v tekmovalni šport. Skandinavci so začeli posnemati tudi drugi v alpskih deželah in tudi pri nas so pred dvajsetim stoletjem take dilce in eno palico pozimi uporabljali fantje in moške na Blokah. Že leta 1868 je neki Laponec na smučeh pretekel 220 km. Povprečna hitrost tega teka je bila deset kilometrov na uro. Prvo tekaško tekmovaljevanje je bilo leta 1890. Norvežan, zgodovina ne navaja imena, je petdeset kilometrsko razdaljo pretekel v štirih urah in šestindvajsetih minutah.

Leta 1924 so bili na olimpijskih igrah tudi prvič na sporedu smučarski teki in leta 1962 so na olimpijskih igrah startale tudi ženske. Pri nas so pobudo za smučarski tek nehote dali Bločani. Že leta 1914 je bil v Bohinju prvi tekaški kurz. Leta 1921 smo imeli v Bohinju tudi prvo državno prvenstvo. Prvi državni prvak je bil Hlebanja, pri ženskah je bila najhitrejša Hrčegovka. Tako so Norvežani med prvimi začeli s smučarskimi teki, pri nas pa so bili to Bločani. In od takrat do danes si je smučarski tekaški šport že pridobil veliko privrženecov. Delovni človek je spoznal, da je tudi ta vrst zimske rekreacije izredno koristna.

V zadnjih letih se je tudi pri nas pojavila nova vrst smučanje, ki jo Švicarji imenujejo Ski-wander; potovanje na smučeh v obliki hoje in teka. Delno gre za turiste, starejše in mlajše ali cele družine, ki se radi umaknejo hrupnemu prometu in s smučmi na nogah spoznavajo vse lepote zimske pokrajine. Zadovoljni so, saj so spoznali veliko novega, videli tisto, kar nikoli ne bi in se pri tem naužili še svežega zraka. Nova vrst ravninskega smučanja, smučarska hoja in tek, ni reklama za zimski turizem, temveč potreba po nečem, kar nam pozimi primanjkuje; posebno še ker nismo vsi alpski smučarji. Pri tem smo se že počasi naveličali čakati pred dolgimi vrstami pred žičnicami. Pri smučarskem teku ni potrebno čakati v vrstah, temveč si samo pripneš smučič in že si z belo opojnostjo. In tudi športni fiziologi so ugotovili, da so ciklične vaje najboljšo sredstvo za ohranjanje organizma in za upočasnitje staranja. Prav to nudi brez velikih denarnih stroškov smučarski tek. Za razliko od alpske opreme je tekaška skoraj zastopni. Ta vrst smučanja je tudi velikega pomena za obrambno sposobnost človeka.

OPREMA ZA HOJO S SMUČMI IN SMUČARSKI TEK

Oprema za hojo in tek na smučah je v primerjavi z opremo za alpsko smučanje bistveno lažja in cenejša. Opremo za teke lahko dobimo že za nekaj več kot 1.000 dinarjev. Smučič za teke in hojo so precej lažje, ozke in z veliko ukrivljeno krivino. Izdelane so iz lesa ali umetnih

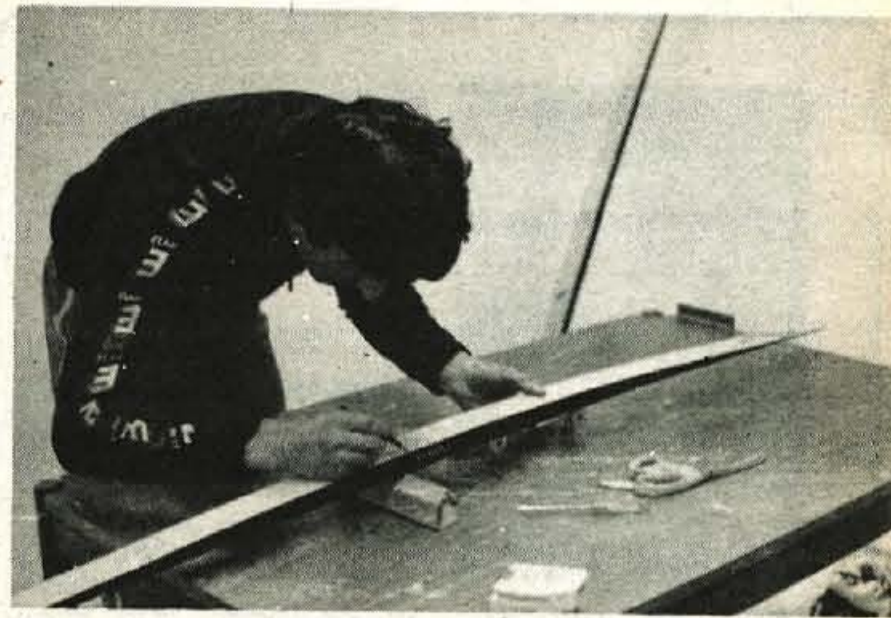
materialov. Pravilna izbira tekaških smučič vam bo koristila, saj se boste z njimi lažje in hitro naučili teči in hoditi. Tovarne izdelujejo smučiče dolge do 215 cm. V Elanu jih izdelujejo dolžine od 180 do 210 cm. Strokovnjaki svetujejo za moške, visoke od 170 do 190 cm, smučiče dolge od 205 do 210 cm. Za ženske so nekoliko krajše. Izbira pri dolžini naj bi bila ta, da telesni višini dodate še od 25 do 30 cm. Naj dodamo, da so palice pri višini 170 cm dolge 135. Pri izbiri tekaških smučič ne smemo pozabiti na primerno elastičnost smučič, trdnost po dolžini ter elastičnost krivine in repov. Elastičnost je važna tudi pri krivini in repih. Vendar naj bo zadnji del nekoliko bolj trd. Trdnost smučič preizkušamo tako, da jih z eno roko stisnemo skupaj, le zadnji centimeter naj bo nekoliko odporen.

Tovarna Elan izdeluje tri vrste tekaških smučič. Tekmovalne Elan »Rancing Red« s širino 48 mm, Elan »Rancing White« od 50 do 56 mm in Elan »Variant«, ki so široke od 52 do 60 mm. Ko boste kupovali, se odločite za obe zadnji vrsti. Za hojo pa so najbolj primerne tiste, ki se ne mažejo.

Tudi pri nakupu čevljev je odvisno, ali boste tekli z veseljem ali pa boste že pri prvem poizkusu vrgli dilce v kot. Tu je treba paziti, da je čevljev res po nogi. V njem bomo prehodili in pretekli precejšnje razdalje. Priporočljivo je, da si za nakup čevljev obujemo iste nogavice, ki jih bomo nosili pri teku. Posebno je treba paziti na elastičnost podplata. Na zgornji strani ne sme biti nobenih trdih gub. Naše tovarne izdelujejo tri različne modele. Čevljev za hojo je precej višji, težji in toplejši. Čevljev za trening in teke je kombinacija med čevljevem za hojo in čevljevem za tekmovaljevanje. Čevljev za tekmovaljevanje je zelo lahek in nizek. So iz Planike in Alpine.

Posebno poglavje je tudi mazanje smučič. To je problem za vsakega začetnika in tudi tekmovalca. Mazanju smučič pravijo kar »smučarska umetnost«. Smučič morajo biti namazane tako, da odlično drsijo po ravnem in navzdol, hkrati pa dobro prijemljejo pri vzponih, da ne zdrsijo navzdol. Pravilna tehnika teka na smučeh zahteva tudi pravilno mazanje. Imamo različne snežne odeje. Zato tudi različne maže. Vrste maž so trde, mehke pa so klistri. Od voskov tekačji uporabljajo: zeleni specialni vosk za mazanje v hudem mrazu, zeleni vosk pri srednjih temperaturah, mažemo ga kot osnovo in nato dodamo še modri vosk, modri vosk mažemo za pršič pri -2 stopinjah, rumeni vosk mažemo za moker in vlažen nov sneg ter za obležan sneg. Mehke maže - klistri: moder klistar mažemo kot osnovo v trdem in grobem zrnatem snegu, rdečega mažemo v mokrem masnem snegu, rumeni klistar namažemo pri zelo mokrem snegu, srebrnega namažemo v umazanem in počasnem snegu v dežju, vijoličastega pa takrat, ko je sneg trd, grobo zrnat in tudi v mokrem snegu.

Besedilo in slike: D. Humer

Montaža vezi za smučarski tek ni težka. Za rekreativca je najboljša vez, ki jo tekači imenujejo »podganja pasta«. Vendar montažo vezi prepustite raje strokovnjakom.

Vsakodnevna pozornost kondiciji

Vsakodnevni kondiciji velja posvetiti prav toliko pozornosti kot prehrani, delu in počitku. Ob številnih spremilih opravilih, navadah in ravnanju z načinom dela in življenja vplivamo na lastno organsko in zavestno stanje, kar se kaže v stopnji zmogljivosti ali kondiciji. Ta se uveljavlja na vseh področjih, je pogoj za ohranjanje živahnosti, storilnosti in življenjske moči. Športniki že nekaj desetletij vestno načrtujejo in uresničijo primerne obremenitve, jih dopolnjujejo z zglednim dnevnim redom. Njim slede ostali ljubitelji športnega razvedrila in pristnega gibalnega napora, da bi tako spodbujali srce - »mali motor življenja«, ki mora utripati s primerno hitrostjo in močjo, da ne bi oslabele. Trenirano srce se hitro prilagodi na večje napore. S številnimi načini drobne in izdatnejše gibalne omike moramo dnevno stopnjevati in ohranjati kondicijo. Dan naj bi se pričel z jutranjo vadbo, utrjevanjem s prho in z vedrim odhodom na delo bolje peš kakor z vozilom. Med delom, ki ne sme potekati v napetosti, ihtavosti in v neskladnih odnosih, se podobno kakor v športu mora uveljavljati načelo, da je s čim manjšim naporom potrebno čim več narediti. Gre za opuščanje odvečnih besedi in nepotrebnih opravil. Primanjkljaj gibalnega napora moramo nadoknaditi v popoldanskem času z delovnim in športnim razvedrilom. Zvestoba taki dejavnosti ohranja

zmogljivost, dobro je vedeti, da je ta odvisna od intenzivnega delovanja gibal, ki spodbujajo tudi ostale organe. Kondicija posebno upada, kadar se delovni dan začne s kajenjem, nestrpno in razburljivo vožnjo na delo. V takih primerih se slabša prehrana v možganskih celicah, kar slabi miselnost. Če se takih škodljivih vsakodnevnih navad ne moremo znebiti, se ponavlja sklenjen krog kvarnih posledic. Te so nespečnost, motnje v spanju, zmanjšanje apetita in slabo razpoloženje.

Po končanem delu se je dobro znebiti misli na enolična opravila, delovni vrvež in drugih poslovnih skrbi. Z zmernim tekom, sproščenim plavanjem, s pomirjevalnim sprehodom in z drugimi naravnimi načini gibanja opravljamo neugodno možgansko živčno delovanje in bolj šamo kondicijo. Kdor pa živi gibalno siromašno, se mora obračati k zdravniku, da bi se prepričal o tem, da mu je tako stanje povzročilo nezadostno gibanje, sedenje, kajenje in preobilna prehrana.

Tisti, ki pri delu pretežno sede in se tudi zunaj dela kaj prida ne znoje, bi morali, ko so se jim že pojavili tako imenovani faktorji nevarnosti - odvečna teža, zamaščenost in oslabele srce, pričeti postopno in zavzeto s tisto aktivnostjo, ki jih je nekdanje ogrevala, so jo zaradi lastnih slabosti opustili.

Jože Ažman

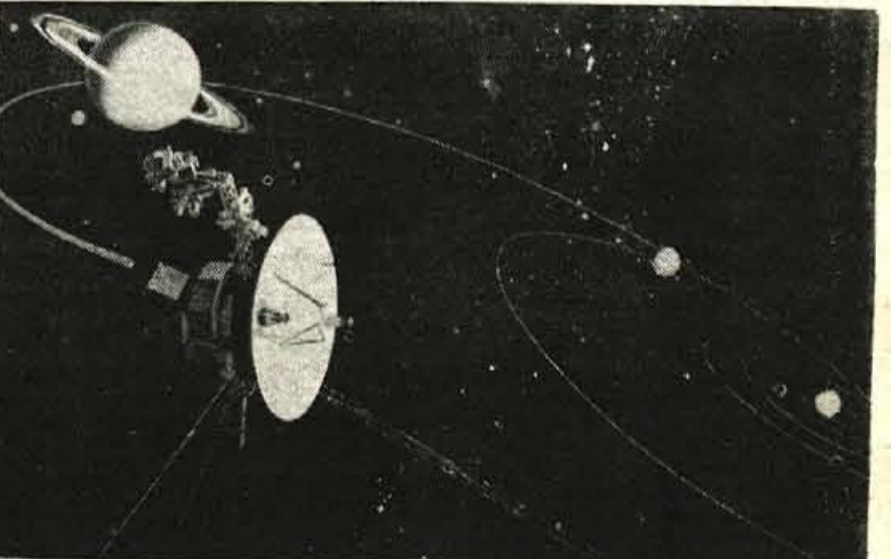
Novice s Saturna

Ameriška vesoljska sonda Voyager 1 je bila 12. novembra samo 124.000 kilometrov oddaljena od Saturna. Odkritja o sestavi zloglasnih Saturnovih prstanov in petnajstih satelitov tega ogromnega planeta so porušila skoraj vse stare teorije. Najmočnejše je odjeknila vest, da so na enem od njih, Titanu, organske molekule.

V minulih trindvajsetih letih je človek prodril globoko v vesolje: oktobra 1957. leta je Sovjetska zveza izstrelila prvi satelit, malo pozneje sledila prvo živo bitje, psico Lajko. Aprila 1961. leta je Jurij Gagarin prvi človek, obkrožil Zemljo. Sledili so spektakularni vesoljski poleti ameriških in sovjetskih astronautov, ki so dosegli vrhunec s sestopom Neila Armstronga na Mesec poleti 1969. Kasneje so potovali v glavnem brez posadke do Zemlji bližjih planetov, poskusni laboratoriji, obsevanje nastanjenj, so preučevali pojave iz Zemljine orbite, pred mesecem dni pa se je odigral nov velik dogodek!

dva nova) ter s tem presenetil znanstvenike, saj novi podatki zavračajo mnoga dosedanja pojmovanja o Saturnu in postavljajo celo vprašanje o pravilnosti razlag fizikalnih zakonov. Za raziskavo oddaljenejših planetov, najprej Saturna, so se znanstveniki odločili pred dobrimi desetimi leti. Opozorili so, da se bo konec sedemdesetih in v začetku osemdesetih let ponovil zelo redek astronomski pojav. Le enkrat na 1975 let se namreč veliki Sončevi planeti Jupiter, Saturn, Uran in Neptun postavijo v vrsto kot četa svinčenih vojakov. S pomočjo njihove privlačnosti bi vesoljska ladja lahko »odskakljala« od enega do drugega. Konec 1970. leta je bila zamisel že znanstveno obdelana, potovanje vesoljske sonde brez posadke pa so imenovali »velika turneja«.

vesoljsko pustolovščino. No, malo je manjkalo, pa bi propadla zaradi denarja. 1972. leta ga je vlada vendarle odobrila z naporom, naj bo projekt skromnejši. Tako je nastal sedanji program izstrelitve dveh sond, Voyagerja 1 in Voyagerja 2. Sondi letita po različnih poteh in imata tudi različne naloge. Obe pa bosta potovali mimo Saturna; medtem ko je Voyager 1 že sredi novembra, se bo Voyager 2 srečal z njim šele poleti 1981. Sonda tipa Voyager nosi veliko instrumentov, čeprav je majhna. Njeno telo je dolgo le okrog 3,5 metra in teško 825 kilogramov. Skozi vesolje se giblje brez energije. Najdragocenejši sta, tako se je pokazalo, televizijski kameri. Imata tako ostro optiko, da z oddaljenosti milijon kilometrov lahko zaznata telo, široko le pet kilometrov. Kameri s pomočjo filtrov pretvarjata sliko v digitalne podatke, ki jih prek radia računalnik na Zemlji spreminja v slike.

Prikaz poti ameriške sonde Voyager 1, ki je doslej poslala na Zemljo okrog 80 tisoč posnetkov, od tega 20 tisoč s Saturna, s čimer je močno okrepila dosedanje poznavanje tega zanimivega planeta.

Voyager 1 je odkril tri nove Saturnove mesece in sporočil, da imata dva isto pot. Čudno, da se še nista zaletela, menijo strokovnjaki. Povečana slika meseca Mimas je odkrila ogromen krater, ki pokriva skoraj četrtino njegove površine, kar je posledica vesoljskega trka, ki je mesec domala razpolovil. Voyager je tudi zaznal, da Titanovo ozračje vsebuje veliko dušika in ogljikovih hidratov, kar zbuja upanje, da je morda tu nastalo življenje. Najbolj dramatične novice pa je Voyager poslal o Saturnovih prstanih. Z zemlje se vidijo kot trije ali štirje venci, drug v drugem. Se

preden se je sonda približala Saturnu, se je s fotografij dalo razbrati, da je struktura prstanov drugačna kot so domnevali. Gre za stotine, morda tisoče prstanov, širokih milijon kilometrov, ki so podobni veliki gramofonski plošči. Zanje ne veljajo zakoni planetarne fizike, po katerih bi lahko izračunali potovanje mesecev. Medtem ko znanstveniki z računalnikom temeljito preučujejo vse, kar jim je Voyager 1 poslal, analizirajo fotografije in rezultate merjenj. Je sonda pravzaprav končala delo. »Veliko turneje« bo nadaljevala dvojčica Voyager 2.

Naši športniki

Boris Strel: Forma se vrača

ŠKOFJA LOKA - V lanskim alpaki sezoni je Ločan Boris Strel v svetovnem pokalu začel presenečati v veleslalomu. Ze na uvodni tekmi v Kriterij prvga snega v Val d'Isere je bil četrti najhitrejši. Z boro med najboljšimi, ki so pobirali točke v svetovnem pokalu, je nadaljeval vso sezono, saj se je krepko usidral med prvo petnajsterico najboljših veleslalomistov na svetu. Ta enaindvajsetletni študent iz Škofje Loke je bil naš drugi najboljši moč v reprezentanci v veleslalomu. Tudi v slalomu mu je dobro kazalo, vendar je boljše rezultate dosegal v veleslalomu. Začetek te sezone je bil najboljši za Borisa Strela. V Val d'Isere je nastopil samo v smuku, tekma v veleslalomu je zaračun premočnega snega odpadla. In tu pokazal, da se ne boji hitrosti, saj je za zmagovalcem zaostal nekaj več kot pet sekund. To mu daje lepe možnosti, da z dobro vožnjo v veleslalomu 4. januarja v Ebnat Kappel (Švica), dobi v svetovnem pokalu točke v kombinaciji. Za Val d'Isere je prišla Madonna di Campiglio. Tu je Boris Strel nastopil v slalomu in veleslalomu. V prvem nastopu, slalomu ni imel sreče, saj je že pri tretjih vraticah zapeljal v garažo in konec je bilo upov za dobro uvrstitve tudi v tej tehnični disciplini. Več je Boris pričakoval od nastopa v veleslalomu. Za ta nastop je dobil startno številko devet. Ko smo ga gledali v svojem prvem nastopu tega lahkega madonnskega veleslalomca, smo imeli občutek, da vozi tehnično dovršeno, brez napak in dokaj hitro. Toda na cilju se mu je ura ustavila v takem času, ki ni obetala nič dobrega. Na koncu vseh nastopajočih je bil Boris Strel enainšestdeseti. Prehitelo ga je torej lepo število tekmovalcev, ki so imeli slabše startne številke kot Strel. Ze na cilju tega prvga nastopa se je

Boris jezil sam nase. Ni mu šlo v glavo, da ima tako slab čas. »Čimprej moramo domov in začeti trenirati. Forma ni pravšnja. Se ne vem, kje je bila tista napaka, da sem dosegel tako skromen čas,« je v ciljni areni v Madonni razglabljal Boris Strel. V drugem veleslalomu Boris ni nastopil, saj je bila progta tako razrita, da se je vodstvo naše reprezentance odločilo, da Strel in Benedik ne startata. Predvsem je bilo škoda smuču. Kje je bila napaka, da ste v Madonni dosegli tako skromen čas? S trenerjem Filipom Gartnerjem sva se enkrat analizirala vso vožnjo. Ugotovila sva, da je to v tehniki mojega smučanja. Od Madonne do sedaj smo trenirali in trenirali. Upam, da sem odpravil to tehnično napako in da bom v Ebnat Kappel spet tisti, ki bom mešal strene med prvo petnajsterico. Časa je še nekaj in še bomo vadili. Sedaj me čaka slovenska turneja in videl bom, kako sem opravil s to napako, ki me je pestila. Upam, da bom dobro vozil. In kako je s slalomom? »Kot sami vidite, v slalomu nimam take startne osnove, da bi lahko vozil med prvimi petnajstimi. Toda tudi od tridesete številke naprej, če je progta dobra in trda, se da doseči dober rezultat. Prepričan sem, da bom tudi v slalomu to sezono izboljšal svoje FIS točke. Vsi bomo vozili na vse. Le taka vožnja prinaša uspehe. Boris Strel je tak fant, ki ve, kje mu je mesto. Ne smemo mu zameriti, kakor tudi ostalim ne, da so v Madonni dosegli slabša mesta kot je od njih pričakovala smučarska javnost. Vedo, kje jim je mesto in prvi spodrsjal je za njih dobra sola. Kot jih poznamo, bodo uspehi podobni lanskim, saj je pred njimi še dolga sezona in še veliko bo nastopov. D. Humer

Slovesna proglasitev v Žireh

ŽIRI - Kino dvorana v Žireh bo v ponedeljek ob 18. uri sprejela najboljše slovenske in gorenjske športnike. Na tej prireditvi, ki jo organizirajo komisija za šport in rekreacijo pri krajevni skupnosti Žiri, Društvo športnih novinarjev Slovenije in Časopisno podjetje Glas, pokrovitelj je delovna organizacija Alpine, bodo slovesno proglasili najboljše slovenske in gorenjske športnike za leto 1980.

Športnik leta

Petnajsti izbor slovenskih športnih novinarjev je pokazal, da je za leto 1980 najboljši slovenski športnik alpaki smučar Bojan Križaj. Bojan Križaj je bil tudi najboljši v petindvajsetem izboru našega časnika. Najboljša slovenska športnica za letošnje leto je Mima Jaušovec, teniška igralka mariborskega Branika, na Gorenjskem pa je bila za to leto najboljša smučarka loškega Alpetoura Nuša Tome. Najboljše moštvo v izboru slovenskih športnih novinarjev je rokometno moštvo Kolinska-Slovan, na Gorenjskem pa so bili najboljši kolesarji Save. Poleg najboljših v Sloveniji bodo v Žireh na odru v razgovorih z novinarji Radia, Dela, Dnevnika, televizije in Glasa sodelovali tudi domači športniki, atleta Rok Kopitar in atletinja Breda Pergar, plavalca Triglava Darjan in Borut Petrič, športniki, ki služijo vojaški rok v Kranju in Škofji Loki in drugi. Za razvedrilo bo poskrbela žirovska godba na pihala, ženski pevski zbor Alpina iz Žirov, za vedro razpoloženje pa ansambel Modrina iz Kranja. Povezovalce programa bo reporter Radia Ljubljana Franek Trefalt. Prepričani smo, da bodo Žirovci lepo pozdravili vse te naše slovenske in gorenjske športnike. Prireditve bo tudi v počastitev dneva JLA.

Skupščina Vaterpolskega kluba Triglav

Nadvse uspešna sezona

KRANJ - Ocena skupščine Vaterpolskega kluba Triglav iz Kranja je, da je bila ta vaterpolska sezona za vse uspešna. Člansko moštvo se je na kvalifikacijah za vstop v prvo zvezno A ligo v Splitu z moštvom Crvene zvezde iz Beograda brez poraza uvrstilo v to največje jugoslovansko vaterpolsko tekmovanje. Na teh kvalifikacijah je Triglav premagal Reviero iz Djenovičev in beograjsko Crveno zvezdo. Ti trije, ki so se v Splitu borili za to uvrstitve, so prvaki svojih medrepubliških lig. Tako bo člansko moštvo Triglava v prihodnji sezoni zaigralo v družbi najboljših naših vaterpolskih moštvev. Poleg teh uspehov je člansko moštvo tudi slovenski pokalni zmagovalce. Skoraj enako uspešno so v tej sezoni igrali mladinci. Na zimskem prvenstvu Slovenije so bili prvi, društvo moštvo Triglava pa je bilo četrto. Enak uspeh kot na zimskem prvenstvu so mladinci dosegli tudi na letnem slovenskem prvenstvu. Tudi kadeti so se izkazali. Na predtekovanju za pokal SFRJ so osvojili peto mesto, drugi so bili v mednarodni ligi »Priateljstva«. Prvo mesto so osvojili na zimskem in letnem prvenstvu SRS. Z republiškim letnim naslovom se ponašajo tudi pionirji Triglava. Drugo moštvo pionirjev je bilo na tem prvenstvu tretje. Klub je v zadnjem letu povečal svojo igralno in kadrovsko bazo. Predvsem se je povečalo članstvo v pionirskih moštvih. Iz plavalnih šol, ki jih vodijo tudi trenerji vaterpola Triglava so pridobili precej novih talentiranih igralcev. Uspešno je Triglav organiziral vaterpolsko prvenstvo kranjskih osnovnih šol. Člani pionirskih in kadetskih moštvev pa so nastopili tudi v republiških reprezentancah. Uspešno so delo nadaljevali s plavalnim klubom Triglava, saj nekaj dobrih plavalcev Triglava nastopa za pionirsko moštvo. To pa ni bila edina njihova dejavnost. Tudi kadrovske so se okrepili. Izvršni odbor je stalno delal, da je povečeval svojo kadrovske strukturo. Pridobili so nekaj dobrih odbornikov. Enako dobro se je razvijalo sodelovanje s kranjskimi organizacijami združenega dela, svoje članstvo pa so tudi idejnopolično in strokovno usposabljali. V programu dela za leto 1981 imajo še bolj povečati število svojega članstva. Največ pozornosti bodo spet posvetili delu z najmlajšimi, saj bodo razvijali vaterpolo med osnovnošolci, srednješolci in delavci. Seveda pri tem ne bodo pozabili na člansko moštvo, saj ho v sezoni 1981 nastopilo v prvi zvezni vaterpolski ligi A. Bdeli bodo tudi na kadrovske okrepitvi izvršnega odbora in drugih organov kluba. Novi izvršni odbor bo tudi v tem mandatu vodil Jože Jensterle. D. Humer

KRANJ - SMUČARJI OBISKALI KRANJSKE VOJAKE - Na povabilo kranjske garnizije so ob dnevu naše armade vojake Staneta Žagarja v Kranju obiskali naši najboljši smučarji alpinci, tekači in skakalci. Po ogledu kasarne je bil v domu JLA tudi razgovor z alpinisti: trenerjem Filipom Gartnerjem, Borisom Strelom, Mirom Oberstarjem, Jožetom Kuraltom, Jurijem Frankom, Gregom Benedikom, Janezom Ziblerjem, trenerjem Danilom Vodovnikom in Bojanom Križajem. Pogovor je vodil Miloš Rutar. Pred mikrofonom so se zvrstili še tekačiči kranjskega Triglava Jeli Jelovčan in Simona Krničar ter smučarski tekač Klemenčič. O skokih se je Miloš Rutar pogovarjal s trenerjem Jurmanom, skakalci Ulažo, Tepežem, Bajcem in Velikonjo. Pred polno dvorano v domu JLA, kjer so bili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine, mladina in vojniki, je nastopila tudi folklorna skupina Sava in vojaški zabavni ansambel. Tako so vojniki in ostali slišali od naših smučarjev veliko novega, popestrili pa so jim tudi vsakdanji utrip njihovega vojaškega življenja. Foto: D. Humer

ALPSKO SMUČANJE

Danes začetek slovenske turneje

KRANJSKA GORA - Na Vitrancu se bo danes začela moška slovenska alpaka turneja. V treh dneh bomo na Vitrancu, Starem vrhu in Soriški planini videli slalomiste in veleslalomiste, ki v svetovnem alpskem smučanju nekaj pomenijo. Na startu bodo namreč skoraj vsi najboljši. Italijani so prišli s prvo postavo, ni samo Grossa, tu so tudi Bolgari s Popangelovom in reprezentanti SZ z Žirovom in drugimi. Na startu bodo tudi najboljši Japonci in tudi Avstrijci so prišli z dobrimi smučarji. Seveda bodo s to dobro mednarodno konkurenco nastopili tudi vsi naši najboljši. Le na Starem vrhu in Soriški planini ne bo Križaja in Kuralta, ki bosta nastopila

na mednarodnem paralelnem slalomu. Danes bo na Vitrancu slalom, ki je v organizaciji Jeseničanov. Jeseničani so dobro pripravili staro slalomišče in obeta se res prava FIS tekma. Start prvga slaloma je ob 10. uri, drugi pa je napovedan za ob 13. uri. Smučarski klub Alpetour bo v soboto na Starem vrhu pripravil veleslalom. V zadnjih dneh je zapadlo toliko snega, da bosta tudi na Starem vrhu progta dobro pripravljena. Tu bo start prvga veleslalomca ob 9.30, drugi pa bo ob 12.30. Športno društvo Iskra iz Železnikov bo v nedeljo na Soriški planini že šestič zapored organiziralo mednarodni FIS slalom. Tudi tu bo zasedba enaka kot na prejšnjih dveh tekmah. Start bo ob 10. uri, nadaljevanje pa ob 13. uri. Na vseh teh treh tekmah se pričakuje, da bodo med vodilnimi tudi naši smučarji, ostali naši naj bi z dobrimi uvrstitvami popravljali svoje FIS točke. Upamo, da bo našim mladim smučarjem to uspelo. D. Humer

V soboto in nedeljo v Planici

PLANICA - Jugoslovanski mladi skakalci in kombinatorci so dolejš najbolj uspešno startali v tekmovanju za OPA pokal. V italijanskem prelazu Rolle so se zelo solidno uvrstili skakalci, pa tudi kombinatorci so osvojili eno točko. V skupnem seštevku je naša vrsta po prvem kolu na tretjem mestu med šestimi moštvi. V soboto in nedeljo bodo tekmovalci iz Avstrije, Italije, Francije, ZRN in Jugoslavije nadaljevali z zbiranjem točk v naši Planici. Medtem ko so tekmovalci iz ZRN prispeli v Planico že v ponedeljek, bodo ostala moštva dva dni pozneje. Naši tekmovalci so se večera zbrali v Kranjski gori in začeli z zadnjimi pripravami za nastop pred domačimi gledalci, kjer računajo na najboljšo hero točko. Tudi letos bo prireditelj izvedel organizacijski komite iz Kranja. Kranjski smučarski delavci so se za to prireditve skrbno pripravili.

Smučarski skoki Dve zmagi Ulage

PLANICA - Smučarski skakalci v članski konkurenci so imeli v soboto v Planici na 90-m skakalnici že drugo letošnje tekmovanje za pokal SRS. Tokrat je bila konkurenca popolna, saj so nastopili vsi najboljši. Zanesljivo je zmagal Primož Ulaga, ki je med vsemi našimi skakalci teden dni pred startom za svetovni pokal v najboljši formi. Po dveh kolih je v vodstvu Ulaga s 45 točkami pred Bizjakom 33, in Lotričem 20. V ekipni konkurenci pa vodi Ilirija pred Triglavom in Jeseničani. V nedeljo pa so imeli naši skakalci predzadnje pregledno tekmovanje pred startom za svetovni pokal. Tudi na tej tekmi je bil najboljši Ulaga. Zadnjo tekmo pred odhodom v Cortino pa so imeli v sredo na 90-m skakalnici v Planici. Rezultati: tekma za pokal SRS: 1. Ulaga (Ilirija) 239,1 (89, 88,5), 2. Lotrič (Jesenice) 207,9 (78, 80), 3. Tepeš (V. P. Kranj) 207,2 (77, 81,5), 4. Norčič (Triglav) 202,3 (78,5, 78,5), 5. Kajzer (Ilirija) 202,0 (77, 79,5), 6. Velikonja (v. p. Kranj) 201,1 (76,5, 78,5), 7. Benedik (Triglav), 197,1 (74,5, 83), 8. Bizjak (Triglav) 194,6 (77,5, 77,5), 9. Bajc (v. p. Kranj) 192,1 (78,5, 74), 10. Križaj (Ilirija) 180,3 (71, 76), 11. Zupan (Jesenice), 14. Globočnik (Triglav), 15. Bogdan Finžgar (V. P. Kranj), 17. Sink (Triglav), 18. Brane Finžgar (Triglav), 19. Martinjak (Triglav); pregledna tekma: 1. Ulaga (Ilirija) 243,6 (91, 89), 2. Tepeš (v. p. Kranj) 216,2 (81, 85), 3. Lotrič (Jesenice) 214,0 (82, 82), 4. Norčič (Triglav) 213,4 (81, 82), 5. Bizjak (Triglav) 212,8 (79, 83), 6. Benedik (Triglav) 201,6 (81, 79), 7. Velikonja (v. p. Kranj) 196,2 (80, 76), 8. Kajzer (Ilirija) 192,8 (78, 74), 9. Zupan (Jesenice) 189,8 (74, 78), 10. Bajc (v. p. Kranj) 183,0 (74, 75), 13. Globočnik (Triglav), 14. Bogdan Finžgar (v. p. Kranj), 17. Martinjak (Triglav), 18. Brane Finžgar (Triglav), 19. Sink (Triglav). J. Javornik

Praznični košarkarski turnir

DOVJE-MOJSTRANA - Osnovna organizacija ZSMS in Košarkarski klub sta v počastitev krajevnega praznika in 22. decembra - dneva JLA, organizirala tradicionalni košarkarski turnir, na katerem so sodelovali štiri ekipe, med njimi tudi ekipa vojakov s karavle Belca. Prehodni pokal je osvojila ekipa Osnovne organizacije ZSMS Dovje-Mojstrana, ki je v finalu premagala ekipo Košarkarskega kluba z rezultatom 67:66. Ekipa vojakov s karavle Belca je zasedla tretje mesto, saj je premagala ekipo Rekreacije. J. Rabič

Dviganje uteži za pokal »Loka«

V počastitev občinskega praznika Škofje Loke prireja TVD Partizan, sekcija za dviganje uteži, v nedeljo, 21. 12. ob 10. uri v športni dvorani na Podnu turnir v dviganju uteži. Nastopile bodo ekipe iz slovenskih klubov Olimpije, Domžal, Velenja, Celja in Škofje Loke. Boji bodo zanimivi tudi zato, ker je to prvi pregled moči pred pričetkom ligeškega tekmovanja, za Olimpijo iz Ljubljane pa zadnja preizkušnja pred kvalifikacijami za vstop v prvo zvezno ligo. Prireditelj je pripravil lepe pokale za najboljšo ekipo in posameznike, želijo pa si, da bi to tekmovanje postalo tradicionalno in mednarodno, za kar jim trenutno primanjkuje finančnih sredstev. P. R.

Šahovski turnir za praznik JLA

ŠKOFJA LOKA - Komisija za šport in rekreacijo občinskega sveta Zveze sindikatov Škofja Loka in vojašnica v Škofji Loki prirejata v počastitev praznika naših oboroženih sil in občinskega praznika Škofje Loke tradicionalni šahovski turnir. Turnir bo v petek, 26. decembra od 16. ure dalje v skofješki vojašnici. Na turniru lahko sodelujejo moštva osnovnih organizacij sindikata, vsako ekipo pa sestavljajo štiri igralci, moški ali ženske. Šahisti bodo igrali po Bergeovem sistemu, osnova tekmoovanja pa bo pravilnik Šahovske zveze Jugoslavije. Najboljša ekipa bo prejela prehodni pokal, druga in tretja diplomu. Vsa ostala moštva pa priznanja. Prijave sprejema občinski svet Zveze sindikatov Škofja Loka, Kvidričeva 1, do četrta, 25. decembra. Moštva, ki imajo šahovsko opremo, naj le-to prinesejo s seboj!

V Cerkljah 2000 tekačev

CERKLJE - Organizatorji drugega cerkljanskega množičnega smučarskega teka se že vneto pripravljajo na to prireditve, ki bo na sporedu 4. januarja prihodnje leto in bo uvodna prireditve v praznovanje 30-letnice uspešnega delovanja Športnega društva »Krvavec Cerklje. Start in cilj bosta v neposredni bližini Zadrznege doma v Cerkljah, pričetek teka pa je ob 10. uri. Tekmovalke in tekmovalci bodo lahko sodelovali na 25 km dolgi prog, trim tek je dolg 7 km, enako dolgo progto bodo imele tudi pionirke in pionirji. Na prvem teku je sodelovalo 600 tekačev, na drugem cerkljanskem teku pa organizator pričakuje od 1500 do 2000 tekačev, ki bodo nastopili v osemih kategorijah. Udeležba v Cerkljah je nova prilžnost za vključevanje v množična tekmoovanja v smučarskih tekih, ki jih bo še več. Proge v Cerkljah bodo pripravili znani smučarski tekači, zato marljivo organizatorji, kjer je v ta množični tek vključeno veliko število

krajanov petih krajevnih skupnosti pod Krvavcem, upravičeno pričakuje veliko udeležbo. Ženski tek na 25 km bo štel za lovriko Kavelj-Korenina. Letonja akcija RTV »Brazde vzdržljivosti« štartja letos pod geslom »Delo, rekreacija, zdravje. Pokrovitelj drugega cerkljanskega smučarskega teka je DO DELTA računalniški sistem, soprokrovitelj pa Glas, Murka in Turistično društvo Cerklje. O teku je predsednik organizacijskega odbora Alojz Gaspire dejal: »Cerkljanski smučarski tek smo začeli prirejati zaradi tega, da bi pospeševali smučarski tek, ki je izrednega pomena za telesno vzgojo, zdravje in razvedrilo. Osrednji namen je prireditve je dobro počutje vseh udeležencev na teku ter razvedrilo tekmovalcev. Organizator ŠD Krvavec bo sprejemal prijave do 24. decembra, startnina je 30 dinarjev, za pionirje 40 dinarjev in jo bodo lahko poravnali tudi ob dvigu startne številke. J. Kubar

PRIJAVA ZA 2 CERKLJANSKI TEK 4. januarja 1981 ob 10. uri. Navodilo: - prijavnice izpolniti s tiskanimi črkami - velja prijavnica, ki je izpolnjena samo na eno ime. Ime in priimek: ... Točen naslov: ... Rojstni podatki: ... Klub, društvo, org. itd.: ... Datum: ... Podpis: ... Kategorija teka: ... Kratka progta 7 km: 1. pionirke, 2. pionirji, 3. članice nad 15 let, 4. člani nad 15 let. Dolga progta 25 km: 5. članice do 30 let, 6. članice nad 30 let, 7. člani nad 40 let, 8. člani do 40 let. Vpišite št. kateg. Pionirke in pionirji lahko tečejo samo na kratki progti. Vsi prijavitelji tečejo na lastno odgovornost. Prijave za tek se sprejemajo še na dan teka do 9. ure. Startnina odrasli 60,00 din, pionirji 40,00 din.

Rekordna udeležba

RADOVLJICA - V okviru programa varnostne rekreacijskih iger radovljanskih sindikatov je bilo od 13. 11. do 6. 12. 1980 na Količičevu domu upokojevcv v Radovljici občinjsko sindikalno prvenstvo v kegljanju. Tekmovalci in tekmovalke so se borili za občinske naslove ekip in posameznikov v kegljanju 50 lučajev mešano. Tekmovalci in tekmovalke so bile razdeljene v dva starostna razreda in tekmovalci so bili razdeljeni v dve starostni skupini (kegljarski). Na tekmovalstvu je nastopilo 170 žensk in 100 moških ali skupaj rekordnih 908 tekmovalcev. Tekmovalci in tekmovalke so se borili za občinske naslove ekip in posameznikov v kegljanju 50 lučajev mešano. Tekmovalci in tekmovalke so bile razdeljene v dva starostna razreda in tekmovalci so bili razdeljeni v dve starostni skupini (kegljarski). Na tekmovalstvu je nastopilo 170 žensk in 100 moških ali skupaj rekordnih 908 tekmovalcev.

Radovlj.) 197 kegljev, 2. Stare Ivica (Sukno Zapuže) 188, 3. Zala Brajnik (Iskra Lipnica) 185, 4. Majda Košir (Elan Begunje) 183, 5. Danica Majstorovič (Iskra Otoče) 182; ženske-tekmovalni razred: 1. Marjana Zore (Iskra Otoče) 209 kegljev; MOŠKI B (nad 40 let): 1. Sašo Obreza (Elmont Bled) 221 kegljev, 2. Franci Konc (Iskra Otoče) 218, 3. Jože Ravnik (Veriga Lesce) 216, 4. Jože Kveder (Merkur Radovljica) 215, 5. Mato Netretič (SGP Gorenje Radovljica) 209; moški A (do 40 let): 1. Jože Kapus (Alpdom Radovljica) 219 kegljev, 2. Jože Harinaki (Veriga Lesce) 214, 3. Jože Kosar (Elmont Bled) 213, 4. Anton Šandor (HTP Bled) 213, 5. Janez Robič (OGP Grad Bled) 211; Tekmovalni razred: 1. Drago Zupanc (Združenje obrtnikov Radovlj.) 210 kegljev, 2. Jože Džjak (HTP Bled) 204, 3. Božo Mejavšek (Združenje obrtnikov Radovlj.) 203, 4. Lovro Fister (Veriga Lesce) 201, 5. Janez Berava (Knjigoveznica Radovlj.) 201.

Ekipno ženske: 1. Iskra Otoče 724 kegljev, 2. Elan Begunje 690, 3. Veriga Lesce 685, 4. LIP Bled 681, 5. Iskra Lipnica 676; ekipno moški: 1. Veriga Lesce 1244 kegljev, 2. Elan Begunje 1241, 3. Iskra Otoče 1.218, 4. Elmont Bled 1.198, LIP Bled 1.196; ekipno skupaj: 1. Veriga Lesce 246 točk, 2. Elan Begunje 237 točk, 3. LIP Bled 165 točk, 4. Iskra Otoče 159 točk, Iskra Lipnica 73 točk, 6. Elmont Bled 71 točk, 7. HTP Bled 66 točk, 8. Društvo upokojevcv Radovljica 53 točk, 9. Osnovna šola Radovljica 52 točk, 10. GG Bled 48 točk.

V. M.

Tudi v tretje dobro

Po drugem kolu I. slovenske judo lige so bili rezultati za uvrstitve na pozivnih turnirjih še odprti in nejasni. Zato je bil zadnji pozivni turnir I. jakostne skupine preteklo soboto, 6. decembra, v Šiški v Ljubljani zelo zanimiv, saj je šlo za končno uvrstitev nekaterih tekmovalcev, ki kasneje računajo na republiškem prvenstvu za člane prihodnje leto, ki bo v prvi polovici januarja 1981. Tudi takaj ima Triglav iz Kranja predstavnika, ki resno misli na eno od medalj na republiškem prvenstvu! Za Markič Roberta, ki že nekaj časa razveseljuje in Martina Benedika je pot na republiško prvenstvo odprta, morda pa še za koga iz kluba.

V soboto, 6. decembra, sta se tekmovalca judo kluba iz Kranja uvrstila: Markič Robert je bil po prepričljivih bojih prvi do 60 kg, Martin pa je zasedel 2. mesto v svoji kategoriji do 78 kg. Tako sta ponovno potrdila znanje in kvaliteto.

Kakor v I. jakostni je bilo tekmovalstvo tudi v II. skupini. Iz judo kluba iz Kranja so se tega pozivnega turnirja udeležili nekateri tekmovalci.

Razveseljivo velja reči, da je tekmovalce Klementič Vili dosegel tretje mesto do 71 kg, Omahen Igor pa je bil tretji do 78 kg. Omahen se je pred kratkim vrnil iz JLA in bo z resnim treningom dosegel še zavidljivejšje rezultate. Tudi Črnivec se je uvrstil solidno v kategoriji do 65 kg, saj je na koncu pristal na tretjem mestu.

Čas pozivnih turnirjev je potekel in sedaj jih še čaka pot na Nagaoko v Ljubljano in kasneje januarja v Slovensko Bistrico za pokal Pohorskega bataljona ter republiško prvenstvo.

M. Benedik

Tiskarna in kartonaža GORENJSKI TISK n. sol. o. Kranj TOZD Tisk b. o. Kranj

objavlja prosta dela in naloge

- a) delavca za opravljanje del in nalog nočno vzdrževanje in čiščenje strojev
- b) delavca za opravljanje del in nalog pomoč pri tisku

Delo pod a) je samo v nočnem času od 22. ure do 6. ure zjutraj, delo pod b) pa je dvoizmensko. Za opravljanje del in nalog pod a) in b) se zahteva končana osnovna šola. Določeno je enomesečno poskusno delo. Za razpisana dela in naloge se združuje delo za nedoločen čas.

Ponudbe z dokazili o izobrazbi in strokovnosti sprejema tajništvo delovne organizacije TK Gorenjski tisk Kranj Moše Pijadeja 1, 15 dni po objavi.

KOVIN Kovinsko podjetje Jesenice H. Verdника 22

objavlja na osnovi sklepa DS z dne 25. 12. 1980 ob 8. uri

LICITACIJO za prodajo rabljenega vozila

KOMBI IMV 1600 - kamionet (generalno obnovljen) letnik izdelave 1975, prevoženih km 130.000

Izključna cena 90.000 din

V izključno ceno ni vključen prometni davek. Pred pričetkom licitacije je potrebno predložiti 10 odstotno varščino.

Ogled vozila je možen vsak dan od 6. do 14. ure na upravi delovne organizacije.

DO DOMPLAN KLANJ

Odbor za medsebojna razmerja delavcev želi zaposliti delavca za opravljanje del in nalog

INKASANTA

Za uspešno opravljanje objavljenih del in nalog morajo kandidati poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo poklicno dvoletno ali triletno šolo,
- 8 mesecev delovnih izkušenj in dopolnilno znanje ravnanja z denarjem in čeki

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Za delo je določena poskusna doba 3 mesece.

Pismene prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v roku 15 dni po objavi na gornji naslov. Podatke o delu in delovnih pogojih dobijo kandidati v splošnem oddelku DO Domplan.

Skupščina občine Kranj

UPRAVA INŠPEKCIJSKIH SLUŽB ZA GORENJSKO - KRANJ

razpisuje prosta dela in naloge

- 1. VETERINARSKEGA INŠPEKTORJA
- Pogoji: visoka strokovna izobrazba veterinarske smeri, 5 let delovnih izkušenj, 3-mesečno poskusno delo

UPRAVNI ORGANI IN STROKOVNE SLUŽBE OBČINE KRANJ

razpisujejo prosta dela in naloge V SEKRETARIATU ZA OBČO UPRAVO

- 1. SNAŽILKE V KRAJEVNEM URADU JEZERSKO z 2-urno dnevno zaposlitvijo
- Pogoji: nekvalificirana delavka, 1-mesečno poskusno delo

- 2. VROČEVALCA V KRAJEVNEM URADU JEZERSKO z 1,5-urno dnevno zaposlitvijo
- Pogoji: nižja šolska izobrazba, 1-mesečno poskusno delo

Za vsa razpisana dela in naloge bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas in sicer za veterinarskega inšpektorja s polnim delovnim časom, za snažilko in vročevalca za nepopolnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pismene vloge s kratkim življenjepisom an dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov Občina Kranj - splošne službe, Kranj, Trg revolucije 1, najkasneje 15 dni po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni pismeno najkasneje v 30 dneh po končanem sprejemanju prijav.

Po kratki in težki boleznii nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra in teta

IVANKA LOVŠIN

roj. Zupin iz Cerklj št. 42

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 19. decembra, ob 15. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Cerkljah.

Žalujoči: mož Polde, hčerka Jožica z možem Lojzotom, vnučka Darja in Primož, sestra Angela in drugo sorodstvo

Cerklje, 16. decembra 1980

V SPOMIN

Mineva četrto leto, odkar nas je zapustil naš tovariš

ANDREJ OBLAK

MLADINA iz ZAPOG!

ZAHVALA

Ob smrti žene, mame, stare mame, sestre, sestrične, tete in tašče

MARIJE CUDERMAN

roj. Zupan

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, vaščanom, delavcem Plinarne, Save in Iskre za izrečen sožalje, darovane vence in cvetje ter spremstvo na zadnj pot. Hvala Milici Kaštrun, Zofki Golob, pevskemu zboru s Kričke, kvintetu Gorenjci iz Naklega in gospodu župniku. Posebne zahvale pa naj bo deležen dr. Ivan Hribernik za dolgo letno zdravljenje in prizadevanje, da bi našo mamo šimljje ohranil med nami.

Vsi njeni! Kokrica, 9. decembra 1980

Tekstilna industrija TEKSTILINDUS KLANJ

razglašja prosti deli oziroma nalogi:

1. VODENJE VARSTVA PRI DELU v kadrovskem sektorju

- Pogoji:
- višja ali visoka izobrazba varnostnega inženirja ali tehniške smeri,
  - 5 oziroma 3 leta delovnih izkušenj v tekstilni industriji bombazne stroke,
  - kandidat mora imeti opravljen strokovni izpit o varstvu pri delu po 17. členu Pravilnika o osnovah za organiziranje službe za varstvo pri delu ter o strokovni usposobljenosti delavcev, ki opravljajo strokovne naloge s področja varstva pri delu,
  - poskusno delo je 3 mesece

2. ČIŠČENJE PROSTOROV v VES I

- Pogoji:
- najmanj 6 razredov osnovne šole,
  - poskusno delo 1 mesec

Delo na tem delu oziroma nalogi se opravlja samo v popoldanskem času in sicer od 14. do 22. ure.

Delo se opravlja v prostorih komercialnega sektorja. Kandidati, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, naj dajo pismene prijave v kadrovske sektor delovne organizacije v roku 15 dni od dneva objave.

SOZD ALPETOUR Škofja Loka TOZD POTNIŠKI PROMET Kranj

objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

- 5 voznikov za DE Kranj
- 5 voznikov za DE Škofja Loka
- 5 voznikov za DE Radovljica

- Pogoji:
- poklicna šola za voznike motornih vozil in izpit D kategorije, 2 leti delovnih izkušenj kot poklicni voznik motornih vozil

Poskusno delo je 3 mesece.

Posebni pogoj: - Stalno bivališče v bližini DE, ker TOZD ne razpolaga s stanovanji.

Delo se sklne za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dokazili sprejema za DE Kranj, kadrovska služba v Kranju, Koroška 5, za DE Škofja Loka in Radovljica pa kadrovska služba v Škofji Loki, Titov trg 4 b, 15 dni po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

Naš dojenček

zato se del hrane vrača v požiralnik. Zaradi lažjega bljuvanja ali bruhanja otroka ne ostavljamo od prsi. Če se dojenček kljub temu redi, pazimo na pravilne količine hrane, povijamo ga pred jedjo, po jedi pa ga pestujemo, dokler ne izpahne zraka iz želodca. V isti namen je priporočljiva lega na trebuhu z glavico postrani. Hujšim bruhačem pomaga zvita plenička, položena pod brado, hraniti pa jih je treba pogosteje v manjših obrokih. Včasih pomaga žlička gostejše hrane, na primer zdroba, 10 do 20 minut pred obrokom, vendar se pri močnejšem bruhanju vedno posvetujemo z zdravnikom.

Od bljuvanja in zmerne bruhanja se razlikuje eksplozivno bruhanje v loku, ki otroku na hitro izprazni vso želodčno vsebino. Opažamo ga takoj po obroku ali tik pred naslednjim obrokom. Izbruhanina diši močno po kislem. Če se tako bruhanje pojavlja v 3. do 5. tednu življenja in otrok ne uspeva več, posumimo na prirojeno oviro na prehodu hrane iz želodca v črevo. Da se rentgensko dokazati in uspešno operirati.

So pa še drugi vzroki za bruhanje. Bruhanje je lahko le splošna otrokova reakcija med različnimi obolenji. Opažamo ga pa tudi pri vnetjih srednjega ušesa, med pljučnico, pri vnetju možganskih mren, obolenjih srca in ledvic, pa še pri mnogih drugih boleznih, kakor tudi pri slabi negi.

Bruhanje je v dojenčkovi dobi pogosto in ima številne vzroke. Ni samostojno obolenje, marveč opozorilni znak, da nekaj ni v redu. Iz načina bruhanja in vsebine izbruha lahko marsikaj sklepamo, zato se mora mati naučiti opazovati bruhanje. Od bruhanja razlikujemo bljuvanje, pri katerem polzi hrana ob ustnih kotih v majhnih količinah med posameznimi obroki. K bljuvanju so nagnjeni nemirni, preživahni otroci z lahko vzdražljivim živčnim sistemom. Ti pogosto med sesanjem požirajo preveč zraka, ki pretirano raztegne želodec.

Šale

— Se spominjaš Braneta in Micke, ki sta se lani ločila? Si moreš misliti: pobotala sta se in se nameravata spet poročiti!

— Kakšni časi! Zdaj se niti na ločitev ne moreš več zanesti.

Jaka je prišel k zdravniku in mu potožil zaradi bolečin v grlu.

»Vnete bezgavke imate,« pravi zdravnik, »izrezali jih bomo, pa boste zdravi.«

Čez nekaj časa pride Jaka spet k zdravniku zaradi slepiča. »Zelo preprosto, odrezali ga bomo in zadeva bo opravljena, pravi zdravnik.«

In čez čas je prišel Jaka še tretjič k zdravniku.

»Tovariš doktor,« je dejal, »skoraj si ne upam povedati: glava me boli...«

Za boljši spanec

Ob vsakdanjem delu, naporih in pehanju za zaslužkom prenekateri pogosto pozabljamo na potrebni počitek in nas šele težave spomnijo, da z našim načinom življenja ni vse v redu. Preganja nas tudi nespčnost. Takega človeka spoznaš že od daleč: na njegovem obrazu je izraz nekakšne zbeganosti in izmučenosti, poteze so razvlečene, videti je dosti starejši. Tak trpin ne more niti ponoči odložiti težkega bremena skrbi, ki ga muči podnevi. In v nočeh brez spanja se domišljija še stopnjuje in z njo se stopnjujejo tudi skrbi in težave. Zato spite, da boste pozabili in si opomogli za naprej.

Spite pri odprtem oknu in v popolni temi. Ne potrebujete nobene nočne lučke. Nobenih velikih blazin, manjši podglavnik zadostuje. Žimnice ne smejo biti premehe. Pokrijte se dobro, odeje naj bodo lahke in hkrati tople. Teža na nogah ovira krvni obtok.

Kot imate določene ure za delo, imejte tudi svoje ure za spanje. Legajte in vstajajte po možnosti po določenem urniku. Ko ležete, si v mislih napišite na črno šolsko tablo najhujše dnevne skrbi in jih z umišljeno gobo izbršite. V duhu naj vam ostane ta zgolj črna in zbrisana tabla. Ta trik je precej bolj učinkovit kot pa štetje ovac.

In prehrana? Nervozni naj se odpovedo pravemu čaju ali močni kavi po peti uri popoldne. S prepolnim želodcem ne hodite spat in ne uživajte pretežkih jedi. Če vas napade nespčnost, popijte kozarec mlačnega mleka ali pojejte jabolko. Domači zdravniki pa priporočajo v mlačni vodi raztopljeno žlico medu.

Tudi lega je v spanju pomembna. Ležite najprej na hrbet, roke pa položite nekoliko proč od telesa. Ko se vam prične megliti zavest in čutite, da boste zaspali, se obrnite na desno stran, da ne trpi srce. Rok ni dobro polagati pod glavo ali tilnik.

Najbolje bomo zaspali, če bomo primerno utrujeni od dnevnega fizičnega dela. Če pri delu čez dan pretežno sedimo, se moramo razgibati s hitro hojo in vsaj dvakrat dnevno si utrgajmo po četrto ure, da sprostimo nervozno, napeto mišičevje, vir tegob, tesnob in težav. Preden ležemo pa malce potelovadimo. Če ne moremo stopiti ven, telovadimo pri odprtem oknu. Po telovadbi pa se sprostite na ležiču: zravnava hrbtenice in hrbta, sprostite mišičevja, zlasti trebušnega, bo pospešila krvni obtok.

Kranj — Tako kot lani ta čas, so tudi letos člani Hortikulturnega društva Kranj priredili v svojem paviljonu na Gregorčičevi cesti v Kranju (zraven Prešernovega gaja) razstavo zimskih aranžmajev. Medtem, ko smo si lani ob cvetličnih aranžmajih lahko ogledali še ptičje krmilnice, ki so jih izdelali učenci kranjskih šol, so pa letos razstavo dopolnili z makrameji, izdelki 56 tečajnic s šestih tečajev, ki jih je Hortikulturno društvo letošnje leto pripravilo v Kranju. Spet so oblikovalci šopkov iz suhega cvetja dokazali, da njihova domiselnost nima konca. Šopki so pristni, preprosti a lepi, brez nepotrebne navlake in hiča. Veliko bi se lahko naučili od njih. Morda bomo ob ogledu dobili celo idejo za dekoracijo našega doma na Silvestrovo... Le pohitite bo treba, kajti razstava bo odprta samo še danes in jutri, 19. in 20. decembra od 10. do 17. ure. — Foto: D. Dolenc

Silvestrska večerja

Da bo ta zadnji večer v letu kar najbolj prijeten, zavisi veliko, ali pa največ, od gospodinje. Prijetno bo, če bo znala pričarati v dom kar največ tople domačnosti. Toplo bo zakurjeno v peči, jelko bomo okrasili, cela družina bo pa seveda pričakovala tudi dobrot v mize. Da bi bil večer kar najbolj domač, vsem predlagamo silvestrsko večerjo, ki ne bo preveč zahtevna, ne predraga, a vendar zelo dobra. Za aperitiv naj bo slivovka ali domače žganje, za glavno jed pa kmečka ohcet, dušeno kisel zelje, kruhovi smoki in za sladico novoletni šarkelj. Vino naj bo cviček, ki gre najbolje k svinjini, lahko si pa izberete tudi druge vrste, seveda, le v majolki ga ponudimo.

Kmečka ohcet (za 6 oseb)
Potrebujemo: 60 dkg svinjskega stegna, 3 krvavice, 3 pečenice, 2 kranjski klobasi, sol, poper, kumino, limonino rezino, 1 čebulo

Sol, česen, poper in kumino zmečkamo in pomešamo nato natremo svinjsko pečenko, položimo nanjo rezino limone, prelijemo z vročo mastjo in rumeno zapečemo. S pečenko pečemo tudi na četrtnine narezano čebulo.

Prav tako spečemo tudi krvavice in pečenice, kranjske klobase pa skuhamo. H kmečki ohceti serviramo dušeno kisel zelje in kruhove smoke. Oboje naložimo na velik oval ali drugačen pladenj, okrog pa naložimo zrezano svinjsko pečenko in ostale mesnine. Jed je tipična slovenska, zelo okusna, nasitna in dekorativna. Servirajmo jo v glinasto posodo, na lesene krožnike, kruh pa naj bo v peharjih.

Inž. PAVLE HAFNER

Sok, močnik in žganci

Ena najstarejših naših domačih kmečkih jedi je sok. V preteklih časih, še pred prvo svetovno vojno, je bil sok vsakodnevna jed. Neka stara ženica iz hribov mi je povedala a sledeči pregovor:

*Sok je dežele kranjske patron,
Ko ga kmet ni več maral,
mu je krompir pomagal.*

V teh nekaj besedah je veliko povedanega. V preteklih časih je bil sok zelo pogosta jed. Ljudje so se te preproste jedi preobjedli, saj je bila to le na vodi zakuhana koruzna ali ajdova moka. Za spremembo so včasih primešali par pesti kaše. Jed je bila napol gostljata, raje bolj redka kot gosta. Gospodinja jo je zabelila z nekaj žlicami kisle smetane in osolila. Ko pa je dunajska cesarica Marija Terezija prisilila kmete, da so pričeli saditi krompir, so sok nadomestile razne krompirjeve jedi, kuhan krompir, krompirjeva juha itd.

Soku je sledil močnik, ki je nadomeščal juho. Močnike so gošpodinje kuhale iz pšenične, koruzne in ajdove moke. Močniki so se ohranili do današnjega časa. Močnike kuhamo na vodi ali na mleku. V Prekmurju moko najprej prepražijo in nato zalijejo z vrelim slanim krompom ali z vročim mlekom ter mešajo na ognju. Na Gorenjskem so včasih zakuhali moko v slanem kropu, slično kot za žgance. Ko je bila moka dovolj kuhana, je gospodinja kuhano kepo moke s kuhlalno premešala v vodi, v kateri se je moka kuhala. Torej vode ni odtila. Tako je nastala gostljata jed, imenovana močnik.

Drugi način priprave močnika je ta, da v tankem curku vsipamo moko v vrel slan krop ali mleko in stalno mešamo. V močniku ne smejo nastati razpuščeni svaljki.

Močnik, imenovan podmet, je gospodinja pripravila tako, da je v hladno vodo vmešala moko. Ta podmet je prilila h kuhanim jabolkom, hruškam, krompirju ali suhim slivam. To ni pravi močnik, ampak podmet.

Danes je najbolj poznan »usukan« močnik. V presejano pšenično moko gospodinja z vilicami posamič vmeša jajca. V 40 dkg moke moramo vmešati tri do štiri jajca. Tako nastanejo drobni svaljki, ki jih gospodinja tako dolgo »suka«, da niso več moknati. Zakuhamo jih v slan krop. »Usukanci« morajo 15 minut počasi vreti. Nato jih zabelimo z maslom ali ocvirki. K močniku so običajno ponudili vroče mleko.

V nekaterih krajih »usukance« najprej popražijo, potem jih pa skuhamo v slanem kropu.

Iz soka in močnika so se razvili naši domači žganci. Žganci so stara slovenska domača jed, poznana po vseh slovenskih deželah. Imajo pa različna imena. V knjigi »Slovenske narodne jedi« je Andreja Grumova zbrala nazive za žgance po vsej Sloveniji. V Meziški dolini jim pravijo »žganki«, v Beli krajini »debelacni«, v Zilski dolini jih imenujejo »mešta« (to ni loška mešta!), v Prekmurju jih imenujejo »dodole«.

Žgance še danes kuhamo na isti način, kot so jih kuhale naše stare mame in praprababice. Žgance pripravimo iz ajdove, koruzne in pšenične moke. Nekateri gospodinje primešajo pšenični ali koruzni zdrob. Imamo tudi kašnate in krompirjeve žgance. V Poljanski dolini imenujejo ajdove žgance s krompirjem »oženjeni«.

Poznamo tri načine priprave žgancev. Običajen način je, da gospodinja vsuje v slan krop moko. Nastalo kepo v sredini preluknja z leseno kuhlalnico, da krop zajame čim večjo površino. Po dvajsetih minutah odlije nekoliko vode. S kuhlalnico moko tako dolgo meša, da nastanejo žganci, ki kar »pokajo«. Ker je ta zmes moke in vode še zelo kepast, gospodinja nadrobi z vilicami žgance v lončeno skledo. Delno jih zabeli še med mešanjem, glavno zabelo, razpuščene ocvirke ali zaseko, pa nalije po vrhu žgancev.

Gorenjske, »ta drobne« žgance pripravimo nekoliko drugače. Ko je moka kuhana, odlijemo skoraj vso vodo ter dodamo obilo zabele. Žgance mešamo z dvorogelnimi vilicami in to tako dolgo, da postanejo čisto drobni. Stresemo jih v lončeno skledo in jih po vrhu zabelimo z ocvirki. V nekaterih krajih, to je v okolici Tržiča, pripravijo k žgancem masovnik, v Poljanski dolini jih pa gospodinja oblije s »slepo žontom«.

Na Koroškem moko najprej pražijo v kozici, nato jo zalijejo s slanim kropom, ki mu vmešajo maščobo.

Žganci so samostojna jed z mlekom, obaro ali s kislim zeljem. Koruzne žgance večkrat ponudijo k obari ali h golažu. Žganci so bili na kmetih kot dnevna jed, ne praznična. Bili so nekak nadomestek za kruh. Žganci so visoko kalorična jed. Na kmetih so prišli na mizo zjutraj, pred odhodom na delo.

Se danes so žganci priljubljena jed. Tujim turistom se zde zelo okusni in cenijo jih kot prilogo k obaram, telju in klobasam. Naše gostilne bi morale imeti ajdove žgance stalno na jedilniku. (Ajdno ne poznajo vsi evropski narodi!). Žganci so slovenska domača posebnost.

Vrt v hiši

S popki obložene telohe posadimo v lonce, da bi nam za Novo leto lepo cveteli. Iz zemlje jih izkopljemo zelo previdno. Lonci naj bodo primerno veliki, da bomo zlahka dali vanje koreninsko grudo. Za telohe ni potrebna kaka posebna zemlja in tudi ne, da bi v sobi stali na svetlem prostoru.

Močni šopi vijolic se v sobi prav tako razcvetijo, če jih v začetku decembra skopljemo in posadimo v lonce. Iz zemlje jih s primerno koreninsko grudo previdno izkopljemo in posadimo v lonce. Koreninska gruda ne sme razpasti. Ko rastlino še temeljito zalijemo, jo postavimo na okno v nekurijeno sobo. Če bi jih postavili v toplo sobo, bi se razvili samo listi, cveti pa ne.

Sobne listnate rastline raje polivajmo z razpršilec, kakor da jih umivamo. Če pri umivanju uporabljamo še tako mehko gobo, jih skoraj vedno poškodujemo. Zato je primerneje, da listnate rastline vsakih nekaj tednov postavimo v kopalno kad in jih temeljito speremo z razpršilec in vodo, ki ima okrog 20 stopinj Celzija. S tem očistimo z njih prah in potem lepše uspevajo.

V močno zakurjenih sobah odrezano cvetje hitro uvene. Ustrezno in pri posameznih rastlinah različno moremo to tudi uravnati, in sicer z nekajkratno menjavo vode na dan. Poleg tega postavljamo čez noč vaze v hladne prostore. Seveda v njih ne sme zmrzovati. Menjavanje vode je koristnejše kakor dodajanje raznih tablet, ki naj bi podaljševale svežino cvetja.

Darila

Ne kupujte otrokom predragih daril — največkrat so najbolj zadovoljni z drobnimi igrači, zavitkom sladkarij.

Za spremembo enkrat možu ne kupite kravate za novoletno darilo — če vam čisto nič pametnega ne pade na um, se odločite za knjigo.

RADIJSKI SPORED

SOBOTA, 20. DEC.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Pionirski tednik - 9.05 Z radio na poti - 10.05 Panorama...

Drugi program
8.00 Sobota na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Radi stih...

kovinotehna TOZD Tehnična trgovina

NEDELJA, 21. DEC.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.07 Radijska igra za otroke - 9.05 Še pomnite, tovariši!

Drugi program
8.00 Nedelja na valu 202 - 13.00 V nedeljo se dobimo - 13.05 Operne glasbe...

RADIO TRIGLAV JESENICE

100,8 FM področje za radio...
100,8 megaherza - Jesenice
100,8 megaherza

Petek:
16.03 Lokalna poročila - 16.30 Kulturna oddaja - Morda vas bo zanimalo...

Sobota:
16.03 Lokalna poročila - 16.30 Kam danes - Jugoton vam predstavlja...

Nedelja:
11.03 Mi pa nismo se uklonili - Komedijar važnejših dogodkov iz preteklosti - Reklama...

kovinotehna PRODAJALNE NA GORENJSKEM

PONEDELJEK, 22. DEC.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.25 Ringaraja - 8.40 Izberite pesmico...

Drugi program
8.00 Ponedeljek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z evropski...

kovinotehna Blagovnica FUŽINAR JESENICE

TOREK, 23. DEC.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Iz glasbenih šol...

kovinotehna OPREMA MENGEŠ

obvestila - 12.00 Čestitke - Morda vas bo zanimalo

Ponedeljek:
16.03 Lokalna poročila - obvestila - 16.30 Ponedeljkov športni pregled...

Torek:
16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Oddaja za mlade...

Sreda:
16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Oddaja za mlade...

Četrtek:
16.03 Lokalna poročila - Obvestila - 16.30 Naš obzornik...

Minute z ansamblom Slavka Znidaršiča - 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi - 20.30 S solisti in ansambli...

Drugi program
8.00 Radio Ljubljana II. program - Torek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu...

kovinotehna ŽELEZNA JESENICE

SREDA, 24. DEC.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Pisan svet pravljic...

Drugi program
8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z velikimi...

Drugi program
8.00 Sreda na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Z velikimi...

kovinotehna OPREMA MENGEŠ

ČETRTEK, 25. DEC.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Mladina poje...

kovinotehna ŽELEZNA JESENICE

dije - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Od vasi do vasi - 13.00 Danes do 13.00...

Drugi program
8.00 Četrtek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Vedri zvoki...

kovinotehna TEHNIKA MENGES

PETEK, 26. DEC.

Prvi program
4.30 Dobro jutro! - 8.08 Z glasbo v dober dan - 8.30 Glasbena pravljica...

Drugi program
8.00 Petek na valu 202 - 13.00 Dober dan na drugem programu - 13.05 Jazz...

NAGRADNA KRIZANKA

12x12 grid for the crossword puzzle with numbers in some cells.

VODORAVNO: 1. gospodarska dejavnost, ki opravlja storitve in v manjših količinah predeluje...

NAVPIČNO: 1. sodobni nemški pisatelj, Wolfgang, 2. francoski učitelj slepih, Louis...

Rešitve pošljite do srede, 24. decembra, do 10. ure, na naslov: Glas Kranj, Moše Pijadejeva 1...

Rešitev nagradne križanke dne 12. decembra: 1. iskra, 6. žmula, 11. prstek, 12. elenti, 14. star, 15. scena...

Na oddelku kozmetike v GLOBUSU so dobili iz uvoza iz ZDA odlično moško kozmetiko...

IZBRALI SO ZA VAS

Na Kokrinem oddelku igrači v GLOBUSU je te dni sila živo. Dedek Mrz se bliža in otroci ne smejo ostati brez vsaj majhne igrače...

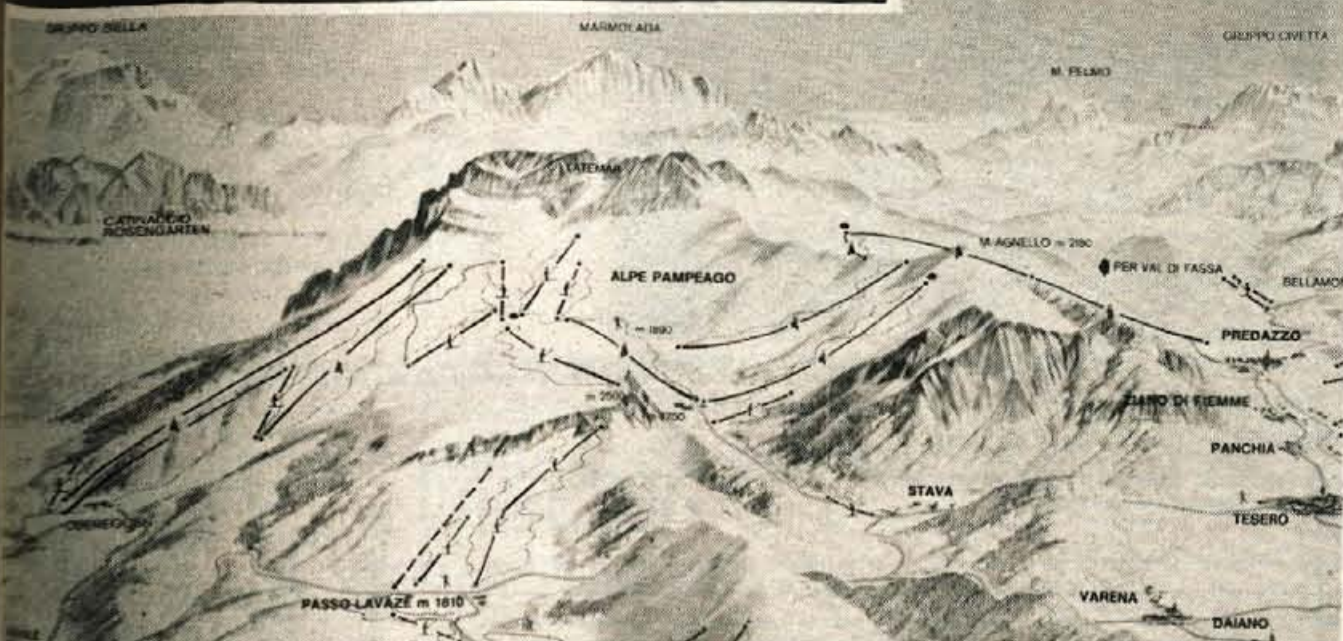
Na Kokrinem oddelku otroške konfekcije v GLOBUSU imajo spet napredaj tople zametne hlače...

KAM?

D O L O M I T

Poleg drugih znanih smučarskih centrov je Kompas uvrstil v svoj program smučarskih počitnic tudi Pampeago v italijanskih Dolomitih.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

SILVESTROVANJE

- BEOGRAD, 3 dni, 31. 12.
- MEDULIN, 5 dni, 31. 12.
- CRNA GORA - Sv. Stefan, 7 dni, 28. 12.

POTOVANJA

- PARIZ - 3 dni, 16. 1., 30. 1. 81, 6 dni, 25. 1. 81
- KAIRO - LUXOR - ALEXANDRIA - ASSUAN - ABU SIMBEL, 9 dni, 25. 1. 81
- LONDON - Posebno letalo, 8 dni, odhodi: 20., 27. dec. 80 in 10. jan. 81
- MEHIKA IN JUKATAN - 11 dni, 17. 1. 81
- LONDON - Izpopolnjevalni tečaj za profesorje angleškega jezika, 14 dni, odhod 18. 1. 81

SMUČANJE

- COURCHEVEL, 7 dni, 17. 1. 81
- KRANJSKA GORA, 1 dan, sobota, nedelja, 20., 21. 12. 80
- PODKLOŠTER - Tromeja, 1 dan, 22., 23. 12. 80
- KRANJSKA GORA - vsakodnevne vožnje v šolskih počitnicah
- PASSO TONALE, 8 dni, 10. in 17. 1. 81

Pampeago, Passo Tonale, Nevegal, Passo Pordoi, Avoriaz-Morzine, Chamonix, Obertauern, La Toussuire

STROKOVNA POTOVANJA

- PARIZ - KÖLN - Menarodna razstava pohištv, 7 dni, 16. 1. 81
- PARIZ - Mednarodni salon pohištv, 16. januar 81
- PARIZ - Mednarodna kmetijska razstava »SIMA«, 6. marec 81

KOMPAS - JESEN - ZIMA - POMLAD OB MORJU

Hoteli v Portorožu - Poreču - Vrsarju - Rovinju - Mežulinu - Rabcu - Malem Lošinj - Opatiji - Dubrovniku - Crikvenici - Selcah - Rabu - Primoštenu - Splitu - Baški vodi - Makarski - Podgori - Veliki Luki - Korčuli - Igalu

NAJLEPŠE DARILO DEDKA MRAZA

Pravljica na ledu

»Troci za troke«

v izvedbi »Praške otroške drsne revije«

V hall »Tivoli« od 27. do 29. decembra

Informacije in vstopnice: Inex - potovalna agencija Ljubljana, Titova 25 (312-995).

GOSTOVANJE PRAŠKE OTROŠKE DRŠALNE REVJE V LJUBLJANI

Od 27. do 29. decembra bo v hali Tivoli v Ljubljani gostovala Praška otroška drsna revija z izredno kakovostno predstavo na ledu, v kateri nastopajo 100 nastopajočih v starosti od 5 do 19 let pod vodstvom znane češko-slovaškega režiserja Josefa Konička. Živobarvni prizori, prekrasni kostumi, žarometi in živahna glasba vas bodo nedvomno očarali. Za otroke pa bo obisk omenjene predstave seveda enkratno doživetje. Predstave bodo 27. 12. 1980 ob 10.30, 15. in 18. uri, 28. 12. ob istih urah in 29. 12. ob 15. in 18. uri. Informacije in predprodaja vstopnic: Inex, Titova 25, Ljubljana, tel. 061/312-995.

SILVESTROVANJE V BEOGRADU

Poleg silvestrovanja v Medulinu in v Sv. Stefanu v Crni gori je Kompas pripravil tudi silvestrovanje v Beogradu, v hotelu Jugoslavija, 31. 12. dopoldne bodo izletniki s posebnim letalom poleteli z Brnika proti Beogradu. Po prihodu bo namestitev v hotelu in zvečer silvestrovanje. Naslednji dan po zajtrku bodo imeli izletniki možnost osvežitve v hotelskem pokritem in ogrevanem bazenu, zvečer pa obisk tipične srbske restavracije v Skadarliji z večerjo ob narodni glasbi. Naslednji dan pa bodo izletniki obiskali spominski park Josip Broz Tito na Dedinju. Po kosilu bo še ogled kulturno zgodovinskih znamenitosti našega glavnega mesta in avtobusni izlet na Avalo. Cena izleta po osebi je 3.850 din, vanjo pa je vračunano: letalski prevoz v obe smeri, avtobusni prevozi po sporedu, gostinske storitve in vstopnine po sporedu, silvestrska večerja, organizacija in vodstvo izleta. Otroci do 10. leta imajo 30% popusta. Podroben program vam je na voljo v vseh poslovalnicah Kompassa, kjer se tudi lahko še prijavite.

SILVESTROVANJE V LIECHTENSTEINU

Priraja ga Inex iz Ljubljane, potovanje pa bo trajalo 4 dni. Izletniki bodo silvestrovali v poznem »slovenskem« gostišču pri Angelici v Schaanu, ogledali pa si bodo Zürich in seveda bo čas tudi za potepanje po Liechtensteinu. Odhod je v torek, 30. decembra 1980. Prijave še sprejemajo: Inexova poslovalnica v Ljubljani na Titovi 25 in pooblaščenice agencije.

ŠPORTNI DAN NA KOBLI

TTG iz Ljubljane je v smučarskem centru Kobla nad Bohinjsko Bistrico pripravil poseben smučarski paket za športni dan. Prevoz je z »belim vlakom«. Cena za smučarje je 230 din, za nesmučarje pa 110 din. Vanjo je vračunano: prevoz s vlakom v obe smeri, spremljava in organizacija izleta, topli obrok v brunarici Snežinka, za smučarje pa tudi dnevna vozovnica za neomejeno število voženj z žičnicami na Kobli. Najmanjše število za poseben vlak je 120 oseb. Vse informacije dobite v turistični poslovalnici TTG na Titovi 40 v Ljubljani, telefon 061-317-366.

PLESNA SOLA MODRINA

razpisuje začetniški in nadaljevalni tečaj

za UČENCE VIŠJIH RAZREDOV

osnovnih šol s pričetkom v torek 23. decembra 1980 ob 8. uri dopoldan in ob 15. uri popoldan. Vpisovanje je pol ure pred pričetkom tečaja.

za ODRASLE

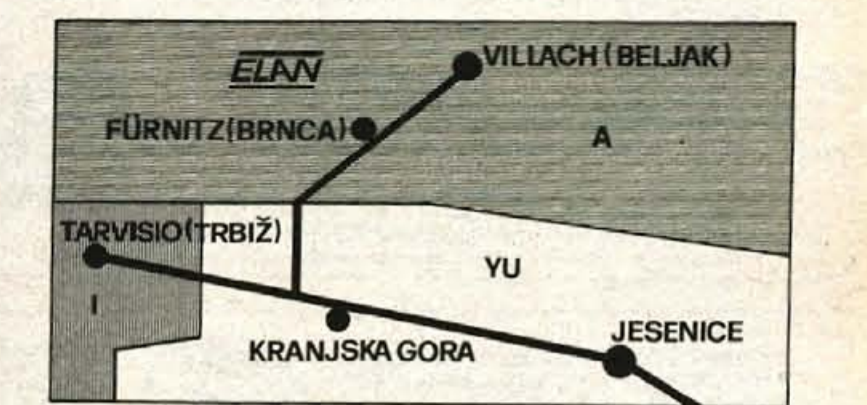
pričetek začetniškega tečaja bo 20. 12. 1980 ob 16. uri. Vpisovanje je uro pred pričetkom tečaja.

Vsi tečajji se vršijo v prostorih Delavskega doma, vhod št. 6.

Vse informacije dobite na telefon: 21-444.

ELAN

Vas vabi v svojo specializirano trgovino s športno opremo »ELAN-SHOP« na Kärntnerstrasse 48 v Brnici (Furnitz) v Avstriji, 15 km od Kranjske gore.

Po konkurenčnih cenah vam za zimsko sezono 1980/81 nudimo:

- smučarske vezi Marker, Tyrolia, Salomon
- smučarska očala Uvex, Carrera, Cebe, Alpina
- smučarske čevlje Dynafit, Kastinger
- smučarske rokavice Topsport, Zanier
- smučarske maže Toko, Swix, Rode
- različne potrebščine za pripravo in obdelavo smuči (Toko likalniki, primeži, strgala, pile...) ter še mnogo drugih potrebščin za smučanje
- smučarsko konfekcijo Benning, Klepper, Reinalter

TRGOVINA JE ODPRTA:

od ponedeljka do petka vsak dan od 9.00 do 12.00 ter od 13.30 do 18.00
ob sobotah od 9.00 do 13.00
ob sobotah - 29. 11., 6. 12., 13. 12. in 20. 12. bo trgovina izjemoma odprta tudi popoldne od 13.30 do 18.00 ure

- #### NAŠE BISTVENE PREDNOSTI:
- Kupljeno blago lahko plačate v dinarjih - (menjava po zelo ugodnem tečaju).
  - Pri nakupu za nad 1.000 šilingov so vam na voljo obrazci za povračilo prometnega davka.
  - Sprejemamo tudi individualna naročila.
  - Posebno ugodna ponudba naslednjih artiklov:
    - komplet tekaških voskov (vključno pluta za utiranje voska) »TOKO« po 110 šil.
    - tekaške nogavice (vseh velikosti, rdeče in modre) po 75 šil.
    - smučarska očala »CEBE« antifog po 185 šilingov
    - uvox, otroška po 85 šil.
    - smučarske vezi Marker, Tyrolia, Salomon za otroke od 500 šil. dalje
    - za odrasle od 950 šil. dalje
    - smučarski čevlji »BRIXIA« (štev.: 36-46) po 399 šil.
    - MOON BOOTS (vodotesni) od 199 šil. dalje
- Informacije - telefon: 04257-2315, telex: 45741

MAGISTRAT LJUBLJANA

KVARNEREXPRESS OPATIJA

SMUČANJE V ZIMSKIH POČITNICAH MONTE BONDONE, Italija

Hotel »NEVADA«
(B kategorija - vse sobe TWC - 1600 m nadmorske višine - 50 m od žičnic)

CENA: din 6.950. - na osebo (7 dni polni pension in smučarska karta)

ODHODI: 10. 1. 81
17. 1. 81
24. 1. 81
31. 1. 81

LASTEN PREVOZ!

MOŽNOST PREVOZA Z AGENCIJSKIM AVTOBUSOM - CENA PREVOZA: din 980. - na osebo

PRIJAVE SPREJEMA:

MAGISTRAT LJUBLJANA PE TURISTIČNA AGENCIJA - TIB TITOVA 11, LJUBLJANA Tel. 061/23-212 ali 23-479

KOMPASOVO VELIKO POTOVANJE

Za sladokusec je Kompas pripravil čudovito potovanje v srednjo Ameriko, most med severno in južno Ameriko, med Pacifikom in Karibskim morjem. Izletniki bodo spoznali Mehiko, deželo kontrastov: belih in zlatih peščenih plaž, obkroženih s palmami, težko prehodne nizke zelene džungle, peščenih vzpetin in nižin, posajenih z kaktusi nenavadnih oblik, ob tem pa s snegom pokritih vrhov. Ogledali si bodo vrsto znamenitosti, saj je Mehika dežela »treh kultur« (indijanske, kulture Nove Španije in kulture zmagovite revolucije). Nepozaben bo ogled številnih starodavnih mest, templjev, piramid, razkošnih zakladov plastike, keramike, slikarstva in zlatega nakita v muzejih, cerkva, samostanov in palač in seveda Mexica, nekoč »Pariza obeh Amerik«. Izletniki si bodo ogledali tudi vrsto predstav in še marsikaj, saj je program preveč obsežen, da bi ga podrobno predstavili. Potovanje bo trajalo 11 dni, odhod pa je 17. januarja. V času obiska Mehike bodo tam temperature poletne: od 18 do 30 stopinj C. Za potovanje se še lahko prijavite v vseh poslovalnicah Kompassa, kjer so vam na voljo podrobnejše informacije in program potovanja.

Sava Kranj

industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov

Na podlagi sklepa komisije za razpis individualnega poslovnega organa in sklepa komisije za razpis del in nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi kadrovskega sektorja delovne organizacije razpisuje prosta dela in naloge:

VODENJE POSLOVANJA TOZD ENERGETIKA za dobo 4 let

Vsebinske delovne naloge:

- organiziranje in usmerjanje poslovanja tozda.
- usklajevanje dela tozda z drugimi tozdi delovne organizacije Sava Kranj.

- Pogoji:**
- visoka izobrazba energetske smeri s 5 leti delovnih izkušenj na organizacijsko vodstvenih delovnih mestih v gospodarstvu,
  - organizacijske in vodstvene sposobnosti, kar se preverja po uspešnosti dela tozda,
  - aktiven odnos do samoupravljanja in uveljavljanje nazorov, ki se skladajo z družbeno političnimi in moralnimi merili samoupravnega socializma

VODENJE DELOVNE ENOTE STROKOVNE SLUŽBE TOVARNE AVTOPNEVMATIKE za dobo 4 let

Vsebinske delovne naloge:

- organiziranje in usklajevanje razvoja poslovnih funkcij,
- usklajevanje dela strokovnih služb Tovarne avtopnevmatike v okviru delovne organizacije Sava Kranj in Sava Commerce

- Pogoji:**
- visoka izobrazba kemijsko tehnološke, strojne ali ekonomske smeri, 5 let delovnih izkušenj na organizacijsko vodstvenih delovnih mestih v gospodarstvu,
  - aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika,
  - organizacijske in vodstvene sposobnosti, kar se preverja po uspešnosti dela tozda,
  - aktiven odnos do samoupravljanja in uveljavljanja nazorov, ki se skladajo z družbeno političnimi in moralnimi merili samoupravnega socializma

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Delo se združuje za nedoločen čas.

Prijave s kratkim življenjepisom in potrebnimi dokazili sprejema kadrovskega sektorja, oddelek za kadrovanje, 64000 Kranj, Škofjeloška 6, 15 dni po objavi, s pripisom »za razpisno komisijo«.

sava commerce

trgovina z gumenimi in kemičnimi izdelki

p. o.

trgovina z gumenimi in kemičnimi izdelki

Na podlagi sklepa komisije za razpis del in nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, kadrovskega sektorja delovne organizacije razpisuje prosta dela in naloge

VODENJE SEKTORJA PRIPRAVE PRODAJE za dobo 4 let

Vsebinske delovne naloge:

- spremljanje in načrtovanje razvoja funkcij priprave prodaje,
- usklajevanje dela sektorja z drugimi sektorji v delovni organizaciji Sava Commerce, delovni organizaciji Sava Kranj in SOZD Sava

- Pogoji:**
- visoka izobrazba ekonomske smeri s 5 leti delovnih izkušenj na organizacijsko vodstvenih delovnih mestih na družbeno ekonomskem ali komercialnem področju,
  - organizacijske in vodstvene sposobnosti, kar se preverja po uspešnosti dela sektorja,
  - aktiven odnos do samoupravljanja in uveljavljanja nazorov, ki se skladajo z družbeno političnimi in moralnimi merili samoupravnega socializma.

VODENJE SEKTORJA PRODUKTNE PRODAJE za dobo 4 let

Vsebinske delovne naloge:

- spremljanje, načrtovanje ter oblikovanje dolgoročnih, srednjeročnih ter operativnih ciljev prodajne politike,
- usklajevanje dela sektorjev z drugimi sektorji v delovni organizaciji Sava Commerce, delovni organizaciji Sava Kranj in SOZD Sava.

- Pogoji:**
- visoka izobrazba ekonomske smeri s 5 leti delovnih izkušenj na organizacijsko vodstvenih delovnih mestih na družbeno ekonomskem ali komercialnem področju,
  - aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika,
  - zunanje trgovinska registracija,
  - organizacijske in vodstvene sposobnosti, kar se preverja po uspešnosti dela sektorja,
  - aktiven odnos do samoupravljanja in uveljavljanja nazorov, ki se skladajo z družbeno političnimi in moralnimi merili samoupravnega socializma.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Delo se združuje za nedoločen čas.

Prijave s kratkim življenjepisom in potrebnimi dokazili sprejema kadrovskega sektorja, oddelek za kadrovanje, 64000 Kranj, Škofjeloška 6, 15 dni po objavi, s pripisom »za razpisno komisijo«.

Istočasno objavljamo dela in naloge:

VODENJE ODDELKA ZA IZVOZ GOTOVIH IZDELKOV

Vsebinske delovne naloge:

- spremljanje in načrtovanje razvoja ter izvajanje funkcije izvoza prodaje gumeno tehničnih in kemičnih izdelkov in izdelkov velopnevmatike

- Pogoji:**
- visoka izobrazba ekonomske smeri s 4 leti delovnih izkušenj na zahtevnih delovnih mestih na področju zunanje trgovine,
  - aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika,
  - zunanje trgovinska registracija,
  - aktiven odnos do samoupravljanja in uveljavljanja nazorov, ki se skladajo z družbeno političnimi in moralnimi merili samoupravnega socializma.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Delo se združuje za nedoločen čas.

Prijave s kratkim življenjepisom in potrebnimi dokazili sprejema kadrovskega sektorja, oddelek za kadrovanje, 64000 Kranj, Škofjeloška 6, 15 dni po objavi.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE o. o.
Kranj, Gosposvetska 10

TOZD Zdravstveni dom Kranj b. o.
razpisuje dela oziroma naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - vodje temeljne organizacije

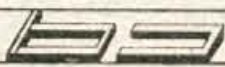
Kandidati morajo poleg splošnih pogojev ter pogojev določenih z družbenim dogovorom o kadrovske politiki v občini Kranj, izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko izobrazbo medicinske smeri,
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki,
- da imajo izkazane organizacijske in vodstvene sposobnosti,
- da so moralno politično neoporečni in imajo pravičen odnos do samoupravljanja.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Kandidati naj vlogo s kratkim življenjepisom ter dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni od objave na naslov Zdravstveni dom Kranj, Gosposvetska cesta 10, z oznako »razpis za IPO«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni od poteka roka za sprejemanje prijav.

biro za urbanizem in stanovanjsko
poslovanje jesenice

C. maršala Tita 18
TOZD VZDRŽEVANJE

Komisija za splošne zadeve objavlja naslednja prosta dela in naloge

STROJNEGA TEHNIKA

za določen čas od 1. 1. 1981 do 31. 12. 1981

z možnostjo poznejše morebitne zaposlitve za nedoločen čas

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima dokončno srednjo strokovno izobrazbo strojne smeri,
- da ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj v svoji stroki

Kandidati naj svoje prijave pošljejo na zgoraj navedeni naslov. Prijavi naj priložijo dokazila o strokovnosti. Rok prijave je do zasedbe del, najkasneje pa do 31. 1. 1981.

Kandidate bomo v roku 8 dni po sklepu komisije obvestili o izidu objave.

TURISTIČNO DRUŠTVO LESCE

razpisuje

ZBIRANJE PONUDB ZA ODDAJO RESTAVRACIJE V CAMPINGU ŠOBEČ V NAJEM

Pogoji:

1. zainteresirani morajo izpolnjevati pogoje za opravljanje gostinske dejavnosti z znanjem vsaj enega tujega jezika,
2. imeti morajo izkušnje pri vodenju gostinskega obrata sezonskega značaja

Pismene ponudbe z zahtevanimi dokazili o kvalifikaciji in delovnih izkušnjah sprejema Turistično društvo Lesce, Alpska 58, do 6. 1. 1981. Interesenti imajo možnost ogleda objekta in opreme po predhodnem dogovoru.

Informacije: Turistično društvo Lesce (Družbeni center) od 8.-14. ure, telefon (064) 74-260.

Restavracija Šobec je objekt sezonskega značaja s skupaj 200 sedeži, kuhinjo, bifejem, piknik lopo, prostorom za pečenje na žaru in sladolednico in drugimi prostori.

SAVSKE ELEKTRARNE LJUBLJANA
TOZD Elektrarna Moste

Razpisna komisija za imenovanje individualnega poslovnega organa TOZD po sklepu delavskega sveta razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - direktorja TOZD

Za opravljanje teh del in nalog morajo kandidati poleg pogojev, predpisanih v 511. členu Zakona o združenem delu izpolnjevati še:

- da imajo dokončno visoko ali višjo šolo elektro smeri,
- da imajo 3 ali 5 let delovnih izkušenj,
- da imajo organizacijske sposobnosti,
- da so moralno - politično neoporečni.

Izbran kandidat bo na razpisna dela in naloge imenovan za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo svoje pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi na naslov SEL - TOZD Elektrarna Moste, Moste 41, 64274 Žirovnica - za razpisno komisijo.

Prijavljene kandidate bomo obvestili o izidu izbire v 15 dneh po izbiri.

Gostinska in trgovska
delovna organizacija

n. sol. o.

TOZD Gostinstvo n. sub. o.
Kranj, Maistrov trg 11

objavlja na podlagi sklepa svetov PE in Pravilnika o delovnih razmerjih proste delovne naloge in opravila

- a) za PE PREDDVOR
  1. vodje kuhinje
  2. kuharja-ice
- b) za PE JEZERŠKO
  3. vodje strežbe
  4. točaja - natakarja
- c) za PE KRANJ
  5. kuharja-ice v restavraciji Park
  6. kuharja-ice v restavraciji Evropa

Kandidatom pod točko 1. je zagotovljeno stanovanje, kandidatom pod točko 2., 3., 4., 5. in 6. pa ležišče.

Pogoji:

pod 1.

- hotelska šola ali gostinska šola z dopolnilno izobrazbo,
- 3 leta delovnih ustreznih izkušenj,
- poskusno delo 3 mesece

pod 2., 5. in 6.

- gostinska šola ustrezne smeri,
- poskusno delo 3 mesece

pod 3.

- gostinska šola ustrezne smeri,
- pogovorno znanje dveh tujih jezikov,
- poskusno delo 3 mesece.

pod 4.

- gostinska šola ustrezne smeri,
- poskusno delo 3 mesece.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi oglasa na naslov Central, Kranj, Maistrov trg 11 - kadrovska služba. Vsi prijavljeni kandidati bodo pismeno obveščeni o izidu izbirnega postopka v 30 dneh po poteku roka za prijavo.

ZITO LJUBLJANA
n. sol. o.
TOZD GORENJK.
n. sub. o.
tovarna čokolade
Lesce, Alpska 45

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. TAJNICE - ADMINISTRATORKE za nedoločen čas
2. KLJUČAVNICARJA - VZDRŽEVALCA za nedoločen čas

Pogoji: pod 1.

- da ima dokončno 4-letno upravno administrativno šolo in najmanj 6 mesecev prakse v administraciji,
- da ima 2 letno administrativno šolo in najmanj 1 leto prakse v administraciji,
- da je družbeno aktivna

Ob izbiri bo opravljen preizkus znanja.

pod 2.

- KV ključavničar,
- 1 leto delovnih izkušenj

Poskusna doba pod 1. in 2. je tri mesece. Prošnje s potrebnimi dokazili naslovite na komisijo za delovna razmerja TOZD Gorenjka, tovarna čokolade, Lesce, Alpska 45, v 15 dneh po objavi.

Tovarna športnega orodja
Begunje na Gorenjskem

kupi na območju Begunj, Zgoše, Nove vasi ali Dvorske vasi

enostanovanjsko
HIŠO

Lahko je starejša ali potrebna adaptacije. Po možnosti naj ima tudi manjše gospodarsko poslopije.

Pismene ponudbe pošljite na naslov: ELAN tovarna športnega orodja, Begunje 1, na Gorenjskem, 64275 Begunje.

Obiščite nas in se prepričajte o ugodnem nakupu in bogati izbiri

V naši prodajalni na Bledu v Park hotelu imamo za zimske hladne dni bogato izbiro ženske in moške konfekcije iz pelc velurja, krzna in usnjene galanterije.

Če vam standardni modeli ne odgovarjajo, vam naredimo tudi po meri. Trgovina je odprta vsak dan od 8. do 19. ure, v sobotah od 8. do 13. ure.

MERCATOR ROŽNIK LJUBLJANA

TOZD PRESKRBA TRŽIČ

POTROŠNIKI!

Če boste obiskali letošnji novoletni sejem od 12. do 21. decembra 1980 v Kranju, obiščite tudi razstavno prodajni paviljon MERCATORJA v hali A.

PAVILJONU MERCATORJA SI BOSTE LAHKO NABAVILI PO SEJEMSKIH CENAH

— pohištvo: spalnice, dnevne sobe, kuhinje, sedežne garniture, garderobne omare, in posamezno kosovno pohištvo.
— stroje za gospodinjstvo.
— smučarsko opremo: smuči za vse vrste zimskih športov, sanke, drsalke, smučarske čevlje, smučarsko okovje in hokejske palice.

— nakupu vam nudimo tudi potrošniško posojilo brez porokov in z dostavo blaga brezplačno na dom do 50 km.

NUPLJENO BLAGO VAM NA VAŠO ŽELJO TUDI PRIMERNO ARANŽIRAMO.

Ob tej priložnosti vam cenjeni potrošniki priporočamo nakup blaga tudi v ostalih MERCATORJEVIH prodajalnah v Trziču in njeni okolici, kakor tudi v naši prodajalni v Kranju.

NAŠE PRODAJALNE VAM NUDIJO ZA NOVOLETNO RAZPOLOŽENJE LEPA IN PRIMERNA DARILA

Ob zaključku leta 1980 se ob tej priložnosti zahvaljujemo vsem zvestim potrošnikom za izkazano zaupanje, obenem pa vam želimo v novem letu 1981 obilo sreče in osebnega zadovoljstva pri nakupu blaga v dobro založenih prodajalnah MERCATORJA.

SREČNO!

DRAGI DEDEK MRAZ...

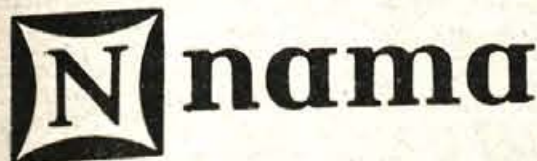
...bodo v naslednjih dneh prejela številna pisemca in darila.

...tudi se najbrž že veselijo, ko bodo prejeli darila pod novoletno jelko.

KAJ PODARITI ZA NOVO LETO, S ČIM RAZVESELITI OTROKE, STARŠE, PRIJATELJE, SODELAVCE...

NAJBOLJŠO IDEJO ZA LEPO IN PRIMERNO DARILO BOSTE NAŠLI V PISANI NOLETNI PONUDBI BLAGA

v VELEBLAGOVNICI

ŠKOFJA LOKA IN V BLAGOVNICI CERKNO

DRAGI DEDEK MRAZ, ZA MALE IN VELIKE ŽELJE

...NE BO TEŽKO NAJTI DOBRIH ODLOČITEV

ŽIVINOREJSKI VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE - KRANJ

DEŽURNI VETERINARJI

od 19. 12. do 26. 12. 1980

Za občino Kranj in Trzič
TERAN Janez, dipl. vet.,
Kranj, Vrečkova 5, tel. 26-357 ali 21-798
SOKLIČ Drago, dipl. vet.,
Strahinj 116, tel. 47-192

Za občino Škofja Loka
HABJAN Janko, dipl. vet.,
Žiri 130, tel. 60-280
LIKOSAR Dušan, dipl. vet.,
Škofja Loka, Podlubnik 64,
tel. 60-939 ali 28-772

Za občino Radovljica in Jesenice
GABROVŠEK Jože, dipl. vet.,
tel. 25-779

Dežurna služba pri Živinorejskem veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekinjeno.

DEŽURNE TRGOVINE VELETRGOVINE

dne 20. 12. 1980

MARKET BOHINJSKA BISTRICA, Trg svobode 1
SAMOPOSTREŽBA BLEED, Prešernova 48
MARKET ZGORNJE GORJE 11/a
MARKET LESCE, Finžgarjeva 10

ŽIVILA

Kranj

OBIŠČITE NAS NA NOVOLETNEM SEJMU

v Kranju od 12. do 21. decembra

Veletrgovina Živila Kranj

CENTRAL KRANJ

TOZD delikatesa

v prodajalnah TOZD DELIKATESA

- Delikatesa Kranj, Maistrov trg 11
- Delikatesa Trzič, Trg svobode 20
- Naklo, Naklo 4
- Na Klanču, Oprešnikova 84
- Hrib, Preddvor
- Kočna, Zg. Jezersko
- Krvavec, Cerklje
- Dom, Srednja vas
- Na vasi, Senčur
- Klemenček, Duplje

vam nudimo za praznike pestro izbiro darilnih zavitkov, bonbonier in ostalih daril.

Obveščamo vas tudi, da lahko naročite oziroma kupite razne delikatesne specialitete — iz kuhinje Delikatese v Kranju in Trziču;

— pečene piščance, kareje, ribji file, biftek, razne solate, žolica, pripravljamo po želji tudi narezke in obložene kruhke.

Priporočamo se za obisk in nakup v prodajalnah TOZD — DELIKATESA, Maistrov trg 11.

INEX | adria aviopromet | ljubljana

Titova 48

razpisuje licitacijo, dne 24. 12. 1980 ob 11. uri za naslednja vozila

FIAT 132,
letnik 1978 v voznem stanju, izklicna cena je 175.000 din in 25,5 % prometnega davka

RENAULT 4 TL,
letnik 1977, karamboliran v nevoznem stanju, izklicna cena je 17.000 din, in 19,5 % prometnega davka.

Ogled vozil je možen 2 uri pred začetkom razprodaje v prostorih tehnične baze Brnik. Vsa pojasnila dobite po tel.: 064-23-647 pri tov. Boštariju.

Licitirati imajo pravico vse pravne in fizične osebe, ki predhodno vplačajo 10 odstotkov kavnice od izklicne cene.

INTERTRADE

podjetje za mednarodno trgovino, n.sol.o. LJUBLJANA, Moše Pijadeja 29

Komisija za delovna razmerja TOZD Zastopstvo IBM vabi k sodelovanju

ELEKTROTEHNIKA ŠIBKEGA ALI JAKEGA TOKA za opravljanje delovnih nalog VZDRŽEVANJE IBM OPREME ZA AVTOMATSKO OBDELAVO PODATKOV ZA območje GORENJSKE (sedež delovne naloge v Kranju)

Pričakujemo kandidate z znanjem angleščine in odsluženo vojaško obveznostjo, ki niso starejši od 27 let.

Nudimo dopolnilno izobraževanje v posebnih IBM tečajih doma in v tujini.

Sposobnosti kandidatov za objavljene delovne naloge bomo preverili z IBM testi.

Pismene prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in znanjem tujega jezika sprejema Kadrovska služba INTERTRADE Ljubljana, Moše Pijadeja 29, 15 dni po objavi.

Kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po končanem sprejemanju prijav.

Prodajam zelo dobro ohranjen avto FIAT 101, registriran do oktobra 1981, garažiran. Kranj, Mladinska 4 10620
 Ugodno prodajam dobro ohranjen FIAT SUD. Črničev Sonja, Begunje 10621
 Prodajam FIAT 126-P, letnik 1978, prevoženih 12.000 km. Lampe Slavi, Škofja Loka 10622
 Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1978, Tel 22-298 10623
 Prodajam novo tovorno POKOLICO za osebni avto in sobni RADIO-KASETOFON. Oglej vsak dan popoldan. Hafnerjeva 9, Zabnica 10624
 Prodajam KAVASAKI 500, Šternova, Šmidova 13, Kranj 10625
 Prodajam dobro ohranjen VW CROCOC, cena 25 SM. Jenkole Prebačovo 32, Kranj 10626
 Prodajam dobro ohranjen REULT 12. Oglej v petek in soboto. Goriče 31, Golnik 10631
 Prodajam ZASTAVO 750 lux, letnik 1975, registrirano do novembra 1981. Uršič, Luznarjeva 26, Kranj 10632
 Prodajam MOTOR na dve prestavi, Breg ob Savi 32 10633
 Prodajam PEUGEOT 204, letnik 1978, Alranič, Ul. Mladinskih brigad, Kranj, tel. 24-446 10634
 Ugodno prodajam FIAT 126-P, letnik november 1978, Krmelj Jože, Sv. 23, Škofja Loka 10635
 Prodajam renault 4 TL, letnik 1979, telefon 064-62-183 10636
 Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1978, in PRIKOLICO. Oglej po tel. Dolenc, Sv. Barbara 6, Škofja Loka 10637
 Prodajam dve zimski GUMI za zastavo 750, Dolenc, Zg. 1, Selca nad Škofjo Loko 10638
 Prodajam FIAT 125, letnik 1970, dobro ohranjen. Telefon 22-914 po 10639
 Prodajam DIANO 6, letnik 1977, prevoženih 37.000 km. Tel. 26-312 10640
 Prodajam KATRCO, letnik 1978, registrirano do novembra 1981. Herman, C. talcev 23/d, Kranj 10641
 Prodajam RENAULT 12, letnik 1975, prevoženih 67.000 km. Čebašek, Prebačovo 62, Kranj 10642
 Prodajam FIAT 125 PZ, za 2,4 SM, telefon 23-296 10643
 Prodajam R-4, letnik 1968, generacijsko obnovljen s parno registracijo DIANO, letnik 1977 z neparno registracijo ter kombiniran STROJ za pranje Osijek (še nov). Slak Ivica, Duplje 10644
 Prodajam malo karamboliran FIAT december 1976, cena 14,5 SM, Hinko, Kidričeva 13, Kranj 10645
 Prodajam PLATIŠČA z gumami, za 5,5-J x 13 TG 605, 165/70; in 13-SKI voziček, globok, rdeč, Janževc, Podnart 63. Oglej v nedeljo. 10646
 Prodajam 126-P, star 4 mesece. In-gradnje v hotelu Jelen - Kranj, 23-466 10647
 Prodajam tri leta staro, dobro ohranjen ZASTAVO 101, Kranj. Opreš-čena 84, tel. 21-548 10648
 Prodajam GOLFA-J, letnik 1977, dobro ohranjenega. Luže 31, Senčur 10649
 Prodajam osebni avto RENAULT 12, po ugodni ceni. Oglej v nedeljo. Dovžan Simon, Kranjska 11, Tržič 10650
 Ugodno prodajam VW K-70. Telefon 25-285 10651
 Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1978, celotno ali po delih. Draksler, Drulovka 25/a, Kranj 10652
 Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1978, Bertič, Cankarjeva 8, Kranj 10653
 Prodajam MOTORNO KOLO 175, ali zamenjam za električni kitaro (tovarniška izdelava). Janje 139, Zabnica 10654
 Ugodno prodajam ZASTAVO 750, letnik 1972. Oglej vsak dan pri Hraše 22/a pri Lescah 10655
 Prodajam dobro ohranjen ZASTAVO 750, letnik 1969, karoserija in lani obnovljena (1,5 SM). Stane, Zabreznica 38, Žirovski 10656
 Prodajam ZASTAVO 750, letnik 1975, Oblak Mirko, Novi svet 10, Škofja Loka, tel. 064-60-577 od 15. ure 10657
 Prodajam SKODO 110-L, letnik 1976, prva registracija 1976, registrirano do 15. 11. 1981, cena 32.000 din. Oglej vsak dan popoldan. Zbilje 1/c, 10658
 Prodajam Zastavo 101, letnik 1977, prevoženih 36.000 km, cena po dogovoru. Oglej možen v petek, soboto in nedeljo. Gogič Marinko, Prilovčice 2/a, Jesenice 10684
 Ugodno prodajam ZASTAVO 101, letnik 1975, Bajželj Jernej, Kranj, Šempetrska 50. 10685
 Prodajam R-4, letnik 1976, garažiran. Oglej je možen v soboto in v nedeljo. Tel. 24-565
 Prodajam R-4, letnik 1975, prevoženih 145.000 km. Ravnik Janez, Janjeva 11, Kranj, tel. 26-916

POSESTI

Prodajam starejšo HIŠO s sadovnjakom v Javorjah. Delno na posojilo. Naslov v oglasnem oddelku. 10486
 Kupim NJIVO in TRAVNIK, najraje v okolici Dupelj. Ponudbe pod: Duplje 10582
 Iščem delavnico za avtoličarsko obrt od Kranja do Vrbe. Darko Kovač, Titova 108, Jesenice 10583
 Kupim novejšo STANOVANJSKO HIŠO, ali HIŠO v gradnji. Naslov v oglasnem oddelku. 10670
 Polovico starejše HIŠE in 400 kv. m ZEMLJE v bližini Kranja, zamenjam za lastniško trosobno STANOVANJE v bloku. Šifra Doplačam 10671
 Nedograjeno HIŠO v Kranju ali okolici (tudi Rupa), kupim za gotovino. Telefon 28-119 zvečer 10672
 Iščem GARAZO na Planini, za dobo 3 mesece. Oglasite se po telefonu 26-956 10673

STANOVANJA

Na Bledu oddam lepo, majhno SOBO, moškemu. Šifra: Brez obiskov 10578
 Upokojenki nudim SOBO s souporabo kopalnice, za pomoč v gospodinjstvu. Ostalo po dogovoru. Ponudbe pod: Zima 10579
 Moškemu nudim SOBO in hrano na Bledu. Naslov v oglasnem oddelku ali tel. 78-319 10580
 Tričlanska družina nujno potrebuje SOBO s souporabo kuhinje v Kranju ali Škofji Loki. Šifra: Možnost nekaj predplačila 10581
 Ženska išče ogrevano SOBO v Škofji Loki. Ponudbe po telefonu 061-267-320 od 18. ure dalje 10665
 Mlada družina išče STANOVANJE v Škofji Loki, za dobo dveh let. Naslov v oglasnem oddelku. 10666
 Iščem SOBO v Kranju ali okolici. Šifra: Novo leto 1980/81 10667
 Dekle najame SOBO ali STANOVANJE v Radovljici, na Bledu ali okolici. Telefon 064-75-160 od 15. do 17. ure 10668
 V Škofji Loki ali okolici najmem enosobno STANOVANJE, oziroma GARSONJERO za eno leto ali več. Ponudbe pod: predplačilo - S ali tel. 61-946 10669

OBVESTILA

ROLETE: lesene in plastične, naročite SPILERJU, Gradnikova 9, Radovljica, tel. 75-610. Lahko pišete, pridem na dom 10256
 Ne sprejemam novih naročil za popravilo pralnih strojev. Veljajo še naročila sprejeta do 15. 12. 1980 in tudi eventualne reklamacije dosedanjih popravil. Zupan Janko, SERVIS, Jezerska c. 17, Kranj.
 Popravljam vseh vrst TRANZISTORSKE SPREJEMNIKE, GRAMOFONE, KASETOFONE. Silvo Mulej, Staneta Žagarja 57 pri plinarni. 10584
 Hitro popravilo pisalnih, računskih in gospodinjstvenih strojev. Sitar Rok, Sp. Otok 3, Radovljica 10674
 GRADITELJI! Sprejemam cenjena naročila za napeljava CENTRALNEGA OGREVANJA, TOPLOVODA in VODOVODA, za leto 1981. Telefon 26-147 vsak torek od 16. do 20. ure. CENJENE STRANKE OBIŠČEM NA DOMU! 10675
 Začetni PLESNI TEČAJ, vsak petek ob 16.30 v hotelu CREINA Kranj se prične 19. decembra

KUD OTON ŽUPANČIČ - SORA - folklorna skupina prireja 21. 12. 1980 ob 16. uri prednovoletno VESELICO na kateri vas bo zabaval ansambel LOJZETA SLAKA s pevci. Za jedajo in pijačo poskrbljeno. VABIJO SORSKI FOLKLORISTI! 10677

PIREDITVE

Na Kokrici so vsako nedeljo ob 16.30 PLESI, na katerih nastopa ansambel SIBILA. Kot gost plesa: kantavtor DUŠAN JOSEVSKI, zmagovalec »Iskra poje 80«, ter ROMANA OGRIN - »Prvi glas Goriške 80« VABLJENI! 10678
 SKUPINA MODRINA, prične v nedeljo, 21. 12. 1980, ob 17. uri z rednimi MLADINSKIMI PLESI v Delavskem domu v Kranju VABLJENI! 10532

STIL KAMIN ZUPAN JANEZ, MENGEŠ
 Maistrova 1, tel. 061-737-562
 - ODPRTI KAMIN - sek. ogrevanje
 - VRTNI GRILL KAMINI
 - ROSSETI
 Proizvodnja, montaža, finalizacija vseh vrst odprtih kaminov, orodja, opreme.
TERMOPALEX, SCHIEDL, OPENFIRE, SUPER-FIRE

ČESTITKA

Ob 70-letnici življenja **Tomaž ZEPIČA** iz Letenc izreka iskreno čestitke **JOŽICA**

Vabimo vas na veselo SILVESTROVANJE v dom Kokrške čete v Senčur, 31. 12. 1980, od 19. do 6. ure z ansambлом EROS. Rezervacije se dobijo v GOSTIŠČU NA JAMI, telefon 41-125. Silvestrski menu z rezervacijo 300 din.

OSTALO

Matematiko INŠTRUIRAM v Kranju, za vse šole. Telefon 27-329 10535
 Iščemo VARUHINJO za varstvo devetmesečnega fantka, pri nas. Kocjanova 3, Stražišče - Kalvarija 10682
 VARSTVO za 7-mesečnega sinka, iščem. Ponudbe pod: Planina 10683
POZNAVSTVA
 Fant (1,78 m), teža približno 75 kg, z brado, brki, išče zakonsko družico od 35 do 40 let. Cenjene ponudbe na: Jože Kralj, Murka Lesce 10681

ZAHVALE

Iskreno se zahvaljujemo gasilcem iz Lahovč in Sp. Brnika, ter poklicnim gasilcem iz Kranja, pri gašenju požara. Posebno pa se zahvaljujemo sosedom in sovaščanom za tako požrtvovalno pomoč. Enako se zahvaljujemo Zavarovalni skupnosti Tri-

glav - Kranj za hitro posredovanje. SKR-JANČEVI - p.d. SKOFOVI iz Lahovč 10664

IZGUBLJENO

Izgubila se je PSIČKA - škotska ovčarka - LESI, svetle barve. Kdor

bi kaj vedel o njej, naj sporoči na naslov: Znidar Franc, Zg. Brnik 98, Cerklje 10679
 Izgubil se je PES - NEMSKI OVCAR, star 8 mesecev. Sliši na ime JUNU. Kdor kaj ve o njem naj sporoči: Kranjc, Stirnova 15, Kranj, tel. 21-581 10680

ZAHVALA
 Ob izgubi drage žene, mame, stare mame, sestre in tete
MARIJE SVETELJ
 roj. Vrhovnik
 se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se poslovili od nje in jo spremili na zadnji poti. Še posebna zahvala Škrjančevi mami
 Žaluojači vsi njeni!
 Senčur, 12. decembra 1980

ZAHVALA
 ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in pradede
RUDOLFA PAJNTARJA
 se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in delovnim organizacijam, ki so se poklonili njegovemu spominu, z nami sočustvovali in poskrbeli za cvetočo gomilo na zasneženem kranjskem pokopališču. Posebej iskrena hvala krajevni skupnosti Vodovodni stolp, organizaciji Zveze borcev za organizacijo in tople besede ob trenutku slovesa, kakor tudi zastavonošem, godbi in pevcem.
 Vsi njegovi!
 Kanal, Kneža, Ljubljana, Nova Gorica, Podbrdo, Kranj, 15. decembra 1980

ZAHVALA
 Mnogo prežgodaj nas je po težki bolezni na svoji 65. rojstni dan zapustila naša draga žena, mama, sestra in teta
LUCIJA MOHAR-CILKA
 roj. Golob
 Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izražena ustna in pismena sožalja, sočustvovanje, podarjeno cvetje in vence ter za tako številno udeležbo na zadnji poti.
 Posebno se zahvaljujemo vsem tistim, ki so nam v težkih trenutkih največ pomagali, kakor tudi družbenopolitičnim organizacijam in krajevni skupnosti Naklo, nadalje tov. Zdenkotu Koširju za tako lep in iskren poslovilni govor ob njenem grobu ter Jenku Petru za vodenje pogrebne spreveda.
 Prav lepa hvala tudi pevcem iz Naklega ter g. župniku za obred.
 Še enkrat vsem prisrčna hvala!
 Žaluojači: mož Janez, sin Janez, sestra Cvetka in drugo sorodstvo!
 Strahinj, 15. decembra 1980

Skromno kot je živela, je odšla od nas naša draga
ANGELA CIZELJ
 roj. Selan iz Podkorena
 Od nje smo se poslovili 15. decembra 1980 na pokopališču v Podkorenu. Prisrčno se zahvaljujemo vsem za izrečena sožalja, darovano cvetje in vence.
 Še posebej se zahvaljujemo sindikalnim organizacijam in sodelavcem SAP-VIATOR TOZD Jesenice, GRADBINEC TOZD SKO Kranj - sektor Jesenice in VERIGI Lesce TOZD Vijakarna.
 Topla zahvala g. župniku iz Kranjske gore za poslovilne besede in g. dekanu iz Kranja za sodelovanje pri obredu.
 Prisrčna zahvala vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem ter znancem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.
 Še enkrat vsem skupaj in vsakemu posebej prisrčna zahvala!
 VSI NJENI DRAGI!
 Podkoren, 15. decembra 1980

Steklina močnejše ogroža Gorenjsko

V novembru in decembru se je steklina v vseh gorenjskih občinah – z izjemo jeseniške – močno razširila – Potreben bi bil strožji nadzor nad spoštovanjem odredbe o zapori mačk in psov – Stekla mačka v Jelendolu ugriznila žensko – Cepivo je, vendar ne v neomejenih količinah

Medtem ko se je steklina zadnje čase povsem umaknila s področja jeseniške občine, tako da veljajo Jesenice le za neposredno ogroženo, ne pa več za okuženo s steklino, pa ta nevarna bolezen povzroča v vseh ostalih gorenjskih občinah nemalo skrbi. Zdi se, da je zadnja dva meseca ta bolezen, ki jo najpogosteje prenašajo lisice, doživela v štirih gorenjskih občinah razmah, ki so ga veterinarji in zdravniki napovedovali že pred dvema letoma. Bolezen ima kajpak svoje upadanje in naraščanje in kaže, da je ravno val naraščanja v zadnjem času zajel tolikšen obseg, ki smo se ga pravzaprav bali že poprej.

Številke o živalih, na katerih so na oddelku za virološko preiskavo biotehniške fakultete v Ljubljani odkrili steklino, sicer ne kažejo dejanskega stanja razširjenosti stekline, saj v laboratoriju enostavno ne zmorejo sproti pregledati prav vseh poslanih živali. Prednost za preiskavo imajo namreč poslani sumljivi živali, za katere se sumi, da so bile v stiku s človekom. V letošnjem letu je bila steklina ugotovljena (podatki veljajo do konca novembra) v jeseniški občini na 2 lisicah in 1 telici, v kranjski je bilo 19 lisic in 1 srnjak, v radovljški 25 lisic, 1 pes ter 1 maček, v škofjeloški občini je bilo 5 steklih lisic, v trziški pa 7 lisic in 1 maček.

S snegom in mrazom v novembru in decembru so se lisice zelo približale hišam, s tem pa tudi steklina. Ni bilo ravno malo primerov, ko se je lisica stekla s domačim psom. Večina psov, četudi so privezani, namreč niso zavarovani z ograjo, tako da spopad z morebitno okuženo lisico ni tako redek. Še nevarneje je seveda, če lastnik psa odveže in ga brez nadzorstva spusti, da žival leta po gozdu in tako pride v stik z bolno živaljo. Da je pes okužen, lastnik verjetno ne bo vedel prej, preden žival ne zbolí.

Odlokov o zapori psov in mačk, ki veljajo v vseh občinah, se je vsekakor še vedno treba držati. Pred kratkim je v Jelendolu nad Trzicem zbolela za steklino domača mačka. Žival je bila zunaj, verjetno je prišla v stik s kako drugo živaljo, ki je bila okužena. Mačko so ubili in glavo poslali v preiskavo, ki je potrdila, da je bila žival stekla. Žensko so seveda v antirabični ambulanti v Kranju cepili, prav tako pa še sedem članov družine, ki so bili pred tem v stiku z mačko. Takih in podobnih primerov neprevidnega ravnanja je še, do njih pa prihaja še vedno, ker ljudje ne verjamejo povsem, da se le z zaporo mačk in psov obvarujejo okužbe s steklino. Predavanja po krajevnih skupnostih po vsej Gorenjski je bilo lani in letos veliko, prav tako na osnovnih šolah, tako da ne bi smelo biti ljudi, ki o tej bolezni ne bi kaj vedeli in predvsem tega, kako se je treba varovati. Bolezen je preveč resna, da bi si lahko privoščili kakršno koli nespoštovanje veljavnih ukrepov za zatiranje, pri tem pa se je treba zavedati, da si mora svoje zdravje in zdravje svojih bližnjih varovati vsak sam. Cepivo kljub nemajhnim težavam pri dobavi sicer je, dobivamo pa ga iz uvoza, saj domača proizvodnja cepiva še ni nared.

L. M.

NESREČE

S CESTE V DREVO

Kranj – Na magistralni cesti med Kranjem in Naklom se je v torek, 16. decembra, ob 22.45 pripetila prometna nezgoda zaradi neprimerne hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Dragomir Jokić (roj. 1951) z Jesenic je vozil proti Kranju, vendar pa ga je na mokri in spolzki cesti zaradi neprimerne hitrosti zaneslo s ceste v drevo. V trčenju je bil voznik huje ranjen in so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico.

NEPREVIDEN OTROK

Jesenice – Na Cesti 1. maja se je v torek, 16. decembra, ob 13.30 pripetila prometna nezgoda, v kateri je bila ranjena 6-letna Azra Ključanin. Ko je voznik osebnega avtomobila Anton Kraševac ustavil, da bi potniki izstopili, je Azra sama izza avtomobila začela prečkati cesto, ne da bi počakala svojo mamo, ki je iz avtomobila pomagala drugemu otroku. Prav tedaj je pripeljal mimo voznik tovornjaka Anton Langus iz Mojstrane, ki zaradi odprtih vrat osebnega avtomobila deklice ni mogel takoj opaziti, tako da jo je zadel. V nesreči si je Azra pretresla možgane.

AVTO ZANESLO V LEVO

Kranj – V ponedeljek, 15. decembra, ob 21. uri se je na magistralni cesti pri Meji pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Roman Rančigaj (roj. 1940) iz Kranja je vozil iz ljubljanske smeri proti Kranju in je na Meji zaradi neprimerne hitrosti zavozil na levo stran ceste ter trčil v osebni avtomobil Marjana Tavčarja (roj. 1925) iz Pirniča. V trčenju je bil voznik Rančigaj lažje ranjen, škode na avtomobilih pa je za 60.000 din.

TRČIL V PEŠČA

Kranj – V sredo, 17. decembra, ob 19.10 se je v križišču Oldhamske ceste in Ceste Staneta Žagarja pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Zlatko Šifer (roj. 1952) iz Kranja je pripeljal po Oldhamski proti Primskovemu, v križišču pa mu je z desne strani prišel pred avtomobil Ivan Lampret (roj. 1912) iz Zupančičeve v Kranju. V trčenju si je Lampret zlomil nogo in dobil pretres možganov. Prepeljali so ga v Klinični center.

»Sposodil« si je avtobus

Nočna vožnja se je končala že po 4 kilometrih – Nevešči sposojevalec je napravil na Alpetouru-tem avtobusu za okoli 40.000 din škode

Kranj – Nočno vožnjo z avtobusom si je v torek, 16. decembra, okoli 22.30 ure privoščil neznan voznik. Vendar pa je bilo vozilo zanj le preveliko, tako da se je vožnja kaj kmalu končala. Voznik Alpetourovega avtobusa Hasan Mahmutović je v torek okoli 15. ure parkiral avtobus pred samopostrežno trgovino na Planini, ga zaklenil in v dobri veri, da ga bo avtobus čakal do naslednjega dne, odšel domov. Po tahografu pa je bilo ugotovljeno, da je zvečer okoli 22.35 nekdo na silo vlomil v avtobus in se odpeljal proti Hrastju. Nevešč voznje je neznanec to svojo vožnjo končal že po kakih 4 kilometrih. Zaradi nespretnosti in pa

verjetno tudi zaradi spolzke ceste je z avtobusom trčil v drevo, vozilo pa je poškodovano tudi na zadnji strani. Ko je v Hrastju skušal obrniti na stranski cesti, so zadnja kolesa zdrsnila s ceste, tako da je avtobus nasedel. Ker vozila ni mogel več spraviti na cesto, je šofer zaklenil avtobus in jo peš mahnil nazaj proti Kranju. To zadnje dejanje nočne vožnje je opazoval občan iz Hrastja in o zapuščenem avtobusu obvestil postajo milice, opisal pa je tudi voznika. Uprava javne varnosti naproša občane, ki so morda videli storilca, ko je vstopal v avtobus na Planini, a njegov opis sporoče najbližji postaji milice.

Kdo jo je videl

Kranj – V petek, 12. decembra, je odšla od doma neznan kam Ema Sauer, stara 27 let, iz Kranja, ulica Janeza Puharja. Visoka je 165 cm, vitke postave, podolgovatega obraza, svetlokostanjenih las z rdečkastimi odsevom. Obležena je bila v rdeč plašč s pasom in ovratnikom iz belega umetnega krzna, na glavi pa je imela kučmo iz enakega krzna.

Spodaj nosi puli vijolične barve, verjetno tudi rjav pulover z V-izrezom, kavbojke modre barve; obuta pa v visoke škornje na zadržo vinsko rdeče barve z visokimi petami, (izdelek Planike), s seboj pa je imela tudi torbico (z vsemi dokumenti) iz skajja iste barve kot škornji, z jermenom za na ramo. Na roki nosi zlat poročni prstan in zlat prstan z rdečim kamnom.

Nekako pred tremi meseci je njen mož opazil pri njej znake duševnih motenj, zaradi česar se je kasneje tudi zdravila. V ponedeljek, 8. decembra, je nenadoma odšla z doma, ne da bi povedala kam gre. Po daljšem iskanju jo je mož našel v Ptujju na domu njenih staršev. Nazaj v Kranj jo je pospremil tudi njen oče. Zdravnik ji je dal napotnico za pregled pri psihiatru, vendar pa 11. decembra tja ni hotela. Naslednji dan, v petek, 12. decembra, pa je doma povedala, da gre sama k zdravniku, vendar pa se ni več vrnila domov. Dosedanje poizvedovanje pri sorodnikih je bilo brez uspeha. Uprava javne varnosti naproša občane, ki bi morda videli žensko, ki ustreza takšnemu opisu, da to sporoče najbližji postaji milice.

Beg pred odgovornostjo

Letos je na gorenjskih cestah 26 povzročiteljev prometnih nezgod pobegnilo s kraja nesreče – 16 povzročiteljev so miličniki odkrili, ostale pobege pa še raziskujejo

Na srečo naslovi »Voznik pobegnile« v časopisnih stolpcih s prometnimi nesrečami niso ravno pogosti. V letošnjem letu se je do sredine decembra na gorenjskih cestah pripetilo vsega skupaj 26 prometnih nezgod, v katerih so povzročitelji s kraja nezgode pobegnili. Seveda pa večina ni pobegnila posledicam, saj je bilo 16 povzročiteljev kljub temu odkritih, medtem ko je še vedno neznanih 10 povzročiteljev, ki so pobegnili. Vendar pa s tem še ni rečeno, da se akti in dokumentacija o neodkritem povzročitelju odložijo v arhiv.

»Včasih je res sila težko najti povzročitelja prometne nesreče, ki iz različnih vzrokov – ali je vinjen, nima vozniškega izpita ali pa vozi ukradeno vozilo, pobegne,« pravi Jože Šolar, inšpektor z UJV Kranj. »Letos sta se na primer na gorenjskih cestah pripetili dve hujski prometni nezgodi s smrtnim izidom, obakrat pa je povzročitelj pobegnile. Za nesrečo, v kateri je umrl pešec na Laborah še vedno ne vemo povzročitelja. Mnogo dela pa smo imeli z drugo nesrečo, v kateri je neznan motorist povozil pešca. Vedeli smo le to, da je vozil motorno kolo in da je mlajši moški. Čeprav nam je v preiskavi zelo veliko pomagala občanka, ki je povzročitelja videla in z njim celo govorila, pa je bilo iskanje sila težavno. Voznik je bil namreč še mladoleten in ni imel osebne izkaznice, tako da ga ni bilo v kartoteki matične službe jeseniške občine, kjer bi ga lahko očitvidka prepoznala, ni imel voznškega dovoljenja, vozil pa je še neregistrirano motorno kolo, ki ga zato tudi ni bilo v registru motornih vozil. Na srečo pa je bil naslov na računu, v trgovini, kjer je bilo motorno kolo kupljeno.«

Neodkrita sta še dva pobege s prometne nezgode, v kateri sta bili dve osebi ranjeni, pri ostalih sedmih neodkritih pa gre le za materialno škodo. Največkrat se tudi zgodi, da povzročitelj pobegne z nezgode, ki se pripeti zvečer. »Če se pripeti takšna nezgoda s pobegetom, čaka delavce milice ogromno dela,« pravi inšpektor Šolar, »vendar pa nam pri tem zelo veliko pomagajo tudi občani sami; to je še posebej važno takrat, kadar na cesti ni ostalo kaj dosti sledov.«

V vni, da bi kar najhitreje umaknili vozilo s ceste, udeleženci nesreče namreč ne zavarujejo sledov, ki jih je zaradi trčenja povzročil pobegli voznik s svojim vozilom. Majhne drobce laka ali koščke stekla največkrat najdejo tehniki UJV, če je kraj nesreče primerno zavarovan. Če pa spet steče promet, pa seveda sledovi izginejo. Ni redek primer, ko so s koščka razbitega stekla ugotovili vrsto vozila in ga skupaj z drugimi informacijami kasneje tudi identificirali. Seveda pa si je v času, ko mine od nezgode, v kateri povzročitelj pobegne, pa do prihoda miličnikov, pomagati po svoje; inšpektor meni, da je koristno ustavljati vozila iz nasprotne smeri, v katero je odpeljal povzročitelj, saj se neredko poškodovano vozilo, ki drvi s kraja nesreče, opazi – morda ima razbite žaromete, močno opraskano levo stran, odtrgana vrata in podobno.

Nemalokrat prosi za pomoč tudi voznik, ki mu je povzročitelj nesreče pobegnile, čeprav sta se takoj po nezgodi ustavila in se dogovorila, da se naslednji dan dobita na zavarovalnici. Oškodovani voznik ima pravico, da zve naslov povzročitelja, pogleda osebno izkaznico in vozniško dovoljenje. Zato je koristno v vsakem primeru zapisati številko registrske tablice ali pa – če je fotoaparati pri roki – tudi prometno nezgodo in seveda položaj vozil na cesti v primerih, ko gre le za materialno škodo, tudi slikati.

Medtem ko v sedanji zakonodaji pobeg s kraja nesreče ni pomenil kaznivnega dejanja, to velja le za opustitev pomoči ponesrečenemu, pa novi zakon o varnosti v cestnem prometu, ki začne veljati maja prihodnje leto, govori o tem v 147. in 148. členu; kršenje dolžnosti udeležencev v prometni nezgodi, med drugim tudi zapustitev kraja nezgode, se po novem zakonu kaznuje z denarno kaznijo do 3000 din ali z zaporo do 30 dni.

L. M.

Peko

tovarniška prodajalna

Deteljica

DARILO
ZA
VAŠEGA
MALČKA

topla obutev

Peko
TOVARNA OBUŠTVE TRZIC

